

Simo elaa ya Yesu Klisto eya imolaka Luka Maphoo ma etatele

Nde bowa kyela Matiye, Luka ne akula imola simo ye nde bowaimola Malako. Kasi bokyese phe na Malako boli obokye, banaa maphoo maikye mali nde maakoma Luka yo mampenza.

Luka yo moto owa imola na boikye Simo Elaa oka bato bate bali Bayuda. Yango mene onte ya nkanda iso ine ya Simo Elaa, hwaka Luka mowole mpenza bato ba noko iso, obokye baefe ntina ya Simo ya Yesu, emba bambe anola obokye ali Mobikye wa bato baso.

O Simo ya Luka tomozwa maphoo mama:

- Luka 1.1-4: Ntina ya munkanda mumu
- Luka 1.5-2.52: Ibotama sa Yoane Mobatise na sa Yesu na bonwana pha be
- Luka 3.1-20: Mosala nwa Yoane Mobatise
- Luka 3.21-4.13: Batisimo na imekama sa Yesu
- Luka 4.14-9.50: Mosala nwa Yesu o Galileya
- Luka 9.51-19.27: Yesu amani o Galileya, akye o Yelusaleme
- Luka 19.28-23.56: Poso ya Yesu eya suka o Yelusaleme
- Luka 24.1-53: Yesu akundoo, awene na bato emba abaa o Ikolo

Ntina ya buku bobo

¹ Owa lozingo Teofile,

Bato baikye bameka ikoma na molongo simo ya maphoo maalekana o nte ya banga,

² bo waloumola baawenekye maphoo me na miyo uta o etatele, baabuto lolu eye bato ba etoma ya ikyemimola Simo ya Nwaphongo.

³ Yango mena, na nga me, o sima ya ioka maphoo maso mawenekye bee na miyo mamana na bolaa tata o etatele, nasepesi iyekomela simo me na molongo, nwebi na nga owa ngambo Teofile.

⁴ Nakyele babona pho oebe obokye mateya maeteyaka bee mali maa phele.

Mwanze aimosi ibotama sa Yoane Mobatise

⁵ Waaba Elode mokonzi nwa manyete ma Yuda, yabaka nganga monomo wa Nwaphongo, nkombo ye Zakaliya abaka o ibota sa banganga ba Nwaphongo sa Abiya. Nwasi we Elizabeti abaka ne o bosoo pha nganga mokonzi Alona.

⁶ Bee baso babale babaka bato balaa o miyo ma Nwaphongo, babaka bakumole na bolaa mibeko miso ma Nkolo.

⁷ Kasi tebaikaka baa na nwana pho Elizabeti taikaka baa kabote, na bee baso babale bakotwaka.

⁸ Mokolu monomo, yabaka ngala ya banganga ba ibota sa Abiya ya ikyela etoma, Zakaliya abaka kakyele etoma ye ya bonganga o soo pha Nwaphongo.

⁹ Ikokana na mobeko nwa bonganga, mbese ya kaaka mi yo obokye anyolu o elele elekwi bosantu ya Nkolo pho ya ikye tumba mpaka ya malasi.

¹⁰ Moluku nwa bato baso babaka babondele o nze imbele siitumbe bee mpaka ya malasi.

11 Bobele anzelu monomo wa Nkolo amba ya motokolele, anzelu me aesi ya teme o boloo pha elele ekyetumbele bée Nwaphongo mpaka ya malasi.

12 Waawene Zakaliya anzelu me, malondo maesi ya unva ne, abuto iwene boobo.

13 Kasi anzelu amba ya wo ne yokye: «Zakaliya, saila, pho Nwaphongo aokyi ibondesi sa we. Nwasi wa we Elizabeti amoebotela njwana wa lele, waamolaa nkombo Yoane.

14 Wamoba na nkyisa nzikye, na bato baikye bamoba na nkyisa pho ya ibotama se.

15 Pho amoba moto munene o boo pha Nkolo. Etaanywe na maleku naa ekpele eso eekyelangya. Amotonda na Bolobo Bosantu tata o ibuu sa nyango.

16 Amobuya bana baikye ba Isalayele oka Nkolo Nwaphongo wa be.

17 Amoya o boo pha Nwaphongo, na bolobo na na mwiya ndokolo moimosi Eliya, pho ya ibongya ba ango na bana ba be, na ibuya bato baa nzoto nkusi bato ba malondo malaa, pho ababongya pho ya iyamba Nkolo.»

18 Zakaliya amba ya tuna anzelu yokye: «Namoeba na ye obokye lowo me loli phele? Pho nga na njwasi wa nga tokotoo.»

19 Emba anzelu amba ya mobuyisa yokye: «Nga nali Gabiliyeye, ookoteme o boo pha Nwaphongo. Antomi pho ya iyewole na iyeyimola simo elaa.

20 Maphoo maeyimosi nga mamokyelama imbele saameka Nwaphongo. Kasi otoikyi we anola, wamobutwa mbubu, ootokule wo tata loloo

nono mokolo me.»

²¹ Imbele me, bato babaka baziya Zakaliya o nze bakamwaka pho akokoko na boikye o motema nwa elele eelekyi bosantu.

²² Watokolo yo, takokaka ikula bawole, abuto ibawole nde na bikyela pho abutwaka mbubu. Emba bato baso bamba eba obokye aweni lowo onte ya elele eelekyi bosantu.

²³ Waaunva Zakaliya nkolo ye ya etoma o ingambi siinene sa Nwaphongo, abutoo oka ye.

²⁴ Sima ya nwana imbele, Elizabeti nwasi we aekami. Akyekye mibomba makombe matano, amiwolekye yokye:

²⁵ «Kyeka lowo lokyesi Nkolo pho nga, pho amanyee so o miyo ma bato.»

Mwanze aumosi ibotama sa Yesu

²⁶ Waakoma ibuu sa Elizabeti na makombe motoba, Nwaphongo aesi ya toma anzelu Gabileyele o mokyisi monomo muunene nwa Galileya, nkombo ya nwango Nazarete,

²⁷ oka ngondo monomo owamozala bolonga na lele monomo nkombo ye Zozefu, moto wa ibota sa mokonzi Davidi. Nkombo ya nwana ngondo me Maliya.

²⁸ Mwanze amba ya nyolo oka Maliya amba ya wo ne yokye: «Kumba! Nkolo Nwaphongo aeteye bolaa phe.»

²⁹ Waaoka Maliya mapho maamana, malondo makyimaka ne, amba mituna ntina ya ikumba me.

³⁰ Emba anzelu amba ya wo ne yokye: «Saila, Maliya, pho ozwe ngolu o miyo ma Nwaphongo.

³¹ Wamoekama, wamobota ηwana wa lele, waamolaa nkombo Yesu.

³² Amoba moto munene, baamobanga Nwana wa Owa Ikolo. Nkolo Nwaphongo aamophe eziye ya bokonzi pha nkoko ye Davidi.

³³ Amoba mokonzi pho ya bobele o ingambi sa Yakobo, bokonzi phe eteboobe na suka.»

³⁴ Maliya amba ya wo na anzelu yokye: «Lowo me lamokyelama ndengye'ye pho nga naino sianga na lele?»

³⁵ Mwanze amba ya mobuyisa yokye: «Bolofo Bosantu pha moeyutela, na mwiya ηwa Owa Ikolo ηwa moeziβa na comele ye, yango mena ηwana owamobota we amoba mosantu, bamobanga Nwana wa Nwaphongo.

³⁶ Kyeka na ηwana nyongo Elizabeti ne aekama, amobota ηwana wa lele na bokoto phe. Yo owa woko bee obokye tabote, ali lolu na ibuu sa makombe motoba,

³⁷ pho lowo loolekye Nwaphongo teloli.»

³⁸ Emba Maliya amba ya wo yokye: «Nali ηwanwasi wa etoma wa Nkolo. Maso makyelame mi nga bo wo we!» Nonu wa moika anzelu.

Maliya akye kyeka Elizabeti

³⁹ Nde o sina imbele me, Maliya amba ya kye izele o mokyisi monomu mbale eya mangomba o manyete ma Yuda.

⁴⁰ Aesi ya kye nyolu o ingambi sa Zakaliya, aesi ya beya Elizabeti.

⁴¹ Wa oka Elizabeti ibeya sa Maliya, ηwana ooli o ibuu se anyinganaka, emba Elizabeti amba tonda na Bolofo Bosantu.

42 Amba ya wɔ na ηwesi mokusi yokye:
«Opambolami ileka babasi basɔ, na ηwana ooli
o ibuu sa we apambolami me!

43 Ndengye'ye nyango wa nkolo ηwa nga aya
nkyeka?

44 Pho ookyi nga ibeya sa we, kyeka ηwana
anyinga na nkyisa o ibuu sa nga.

45 Nkyisa ili na owaanosi: Imowɔlesi bɛɛ phɔ
ya Nkolo yamokyelama!»

Zembo sa Maliya

46 Emba Maliya yokye:

«Nakumole Nkolo na ndondo ya nga esɔ;

47 na molimo ηwa nga motondi na nkyisa

phɔ ya Nwaphongo mobikye wa nga,

48 phɔ akyekyi moombo we ootoli na ngambo.

Phele tata lolɔ, bato basɔ bamumbanga moto wa
esengɔ,

49 phɔ Ekambambasi ankyelesi maphɔɔ manene:
Nkombo ye ebe esantu.

50 Bolaa phe kabokyele oka bato basɔ bamoile o
bayoo basɔ.

51 Akyesi misala ma ikamwa na mwiya ηwa
ebɔkɔ ye,

anyangosi bato baalolendo;

52 amanye bakonzi baakusi o biziye ba bokonzi
ba be,

atombi bato batebali na ngambo;

53 baawe na nzala abatonze na ntoma,
na baa ezwele, ababuye mabɔkɔ pha.

54 Asungyi bato ba Isalayele, bato ba etoma be,
na boumunyakye bolaa phe.

55 Eli bo walakyelaka yo bankɔkɔ ba banga,

Abalayama na bana βέε pho ya boβele.»

⁵⁶ Maliya amba ikala na Elizabeti phenephe na makombe maato, boβele amba ya butwa oka βe.

Ibotama sa Yoane

⁵⁷ Waakoka mokolo nwa Elizabeti nwa ibota, aesi ya bota nwana wa lele.

⁵⁸ Babuβaa ne na ibota sebaokyi ndengye eya mokyelela Nkolo bolaa, βέε baso βamba kumba ne.

⁵⁹ Waakokya nwana nkolo nwambi, βakye mobeβe. Balukaka imolaa nkombo ya ango, Zakaliya.

⁶⁰ Emba nyango amba ya wo yokye: «Phe! Nkombo ye yamoba Yoane.»

⁶¹ Bamba mobuyisa βekye: «Moto na monomo o ibota sa we tali na nkombo mena!»

⁶² Bamba tuna ango wa nwana na bilembo pho ya iyeba nkombo'ye ekokyi yo ilaa nwana.

⁶³ Zakaliya amba ya onga nwana ibaya wa ikoma, amba koma βobo: «Nkombo ye Yoane.» Emba βato baso βamba kanwa.

⁶⁴ Mina wamo munoko na lole le loingo, abuto iwoo, abuto ikumbela Nwaphongo.

⁶⁵ Emba babuβaa ne βabuto ilaa. Na o mangomba maso ma manyete ma Yuda βabaka βawo nde maphoo me.

⁶⁶ Bato baso βaa okaka maphoo me βamabanzaka o mandondo ma βe, βekye: «Nwana oyo amuna βa nza?» Pho nde phele mwiya nwa Nkolo nwabaka ne.

Zembo sa Zakaliya

⁶⁷ Bobele Zakaliya, ango wa ηwana, atondaka na Bolobɔ Bosantu, amba tata isakola bobo:

⁶⁸ «Nkolo apambolame, Nwaphongo wa Isalayele,

phɔ aesi ya kyeka bato bε, abamanye o boombo.

⁶⁹ Alotokolesi kamba Mobikye,

o ifota sa Davidi, moto wε wa etoma.

⁷⁰ Nde bo wawoko yo kalakala na noko ya baimosi bεε basantu:

⁷¹ Ibikiyi siilomanya o maboko ma banga ba banga

na o maboko ma bato baso baloine.

⁷² Aweninya bolaa phe oka bankoko ba banga, aumunye sangola ye esantu.

⁷³ Phɔ Nwaphongo alakyelaka nkoko wa banga Abalayama,

⁷⁴ ilobololo o maboko ma banga

phɔ tomokyelele saba na boilakye,

⁷⁵ onte ya bosantu na bosembo o miyo me

nkolo iso ya bomoo pha banga.

⁷⁶ Ka wε, ηwana oomokyεε, wamoba moimosi wa Owa Ikolo,

phɔ wamotambula o boo pha Nkolo phɔ ya ibongya manzela me,

⁷⁷ phɔ ya iteya bato bεε obokye kaye iya babikya na ilimbisa masumu ma bε.

⁷⁸ Eli lowoo la bolaa boikye pha Nwaphongo wa banga.

Phɔ ya bolaa me, moo motokosi o ikolo moesi ya lokyeka.

⁷⁹ Motokolesi bato baali o enzombi ya iwaa, phɔ ya ikamba matambe ma banga o nzela ya bose.»

Bolengye pha Yoane Mobatise

⁸⁰ Nwana akolaka na nzoto, akutaka na o molimo. Abaka kabe o mabokye tee nōnō waakokaka mokolo nwe nwa imiweninya oka bato ba Isalayele.

2

Ibotama sa Yesu

¹ Imbele me, mokonzi Kaisala Ogisito ambyaka mobeko nwa itanga bato baso ba ekolo ya Loma.

² Itanga sa bato saa ntubo sasina sakyelamaka imbele sabaka Kilinus moangyesi wa Siri.

³ Bato baso bakyekeye komisa mankombo, moto na moto o mokyisi nwe.

⁴ Zozefu ne amba ya mana o Nazarete o manyete ma Galileya, amba ya kye o Beteleme omanyete ma Yuda, waa botaka bee mokonzi Davidi. Pho yo Zozefu abaka moto wa bosoo Davidi.

⁵ Akyendekye komisa nkombo yo na nwasi we Maliya, owabaka na ibuu.

⁶ Nzuka imbele saba bee o Beteleme, mokolo nwe nwa ibota nwakokaka.

⁷ Amba ya bota nwana wa lele, nwana we awa oboo. Aesi ya mozinga na bitato, amba ya molangya o kyesi ekyelangyisa bee manyama ntoma ya iza, pho tebaikaka zwa elele ya ilala o ingambi siilasa bee babutu.

Mwanze mōnōmō atōkōlesi babanze ba mampate

⁸ O manyete me, babanze ba mampate babaka balale o manzabi pho ya ibatela mampate ma be.

⁹ Mwanze wa Nkolo monomo amba ya batokolele, nkyemo ya Nkolo yamba ya bangyengyele, emba bailaka na boikye.

¹⁰ Mwanze amba ya wo na bée yokye: «Bée saila, pho naesi ya iemola simo elaa, eya mosepelisa bato baso:

¹¹ O mokolo nwa lolu eye, o mokyisi munene nwa Davidi, baebotesi Mobikye ooli Masiya, Nkolo.

¹² Kyeka bilembetele baamoeba na bée: Wamokye wene nwana oo mokyiky bamingyi na bitato, alangyi o kyese ekyelangyisa bée manyama ntoma ya iza.»

¹³ Mbala yonyo banze basuu baikye bamba ya angana na anzelu owa boo. Babaka bakumbele Nwaphongo bobo:

¹⁴ «Le nkyemo ya Nwaphongo iwenene o ikolo, bese bofe wawa o se oka bato baazingye yo!»

Babanze ba mampate bakye o Beteleme

¹⁵ Waabutwa banze o ikolo, babanze ba mampate bamba ya wonyo onte ya be, bekye: «Tokyende tee nonyo o Beteleme, tokye wene lowo lokyelami omu, loloumosi Nkolo Nwaphongo.»

¹⁶ Bamba yakye omu izele, baesi ya kye wene Maliya na Zozefu na nwana o mokyiky alangyi o kyese ekyelangyisa bée manyama ntoma ya iza.

¹⁷ Waamowene be, bamba imola iso ya bawolekye bée pho ya nwana.

¹⁸ Emba bato baso babaokaka bakanwaka na maphoo maabaka babanze ba mampate bawo.

¹⁹ Kasi Maliya abanzaka maphoo maso mana o ndondo ye ambaka baa kamaumunya.

20 Bobele babanze ba mampate bamba ya butwa. Bakumbelaka bonene pha Nwaphongo, bamokumisaka pho ya maphoo maso maaokaka bée na maawenekye be, pho maso malekanaka nde bowabaimolaka anzelu.

Bakye bele Yesu

21 Waakoka nkolo nwambi sima ya ifotama sa nwana, imbele sa imobele sakokaka, baamba ya molaa nkombo ya Yesu, nkombo eyawoko anzelu phanza nyango saboekamakye.

Maliya na Zozefu bakye teya Yesu o Tempelo

22 Bobele, waakoka mokolo nwa ikye manya sokoto bokowo mobeko nwa Mose, Maliya na Zozefu bamba yakye na nwana o Yelusaleme pho bakye moteya Nkolo.

23 Pho yakomama o Mobeko nwa Nkolo bobo: «Nwana muso ooboti bée wa lele wa oboo, kabe wa Nkolo.»

24 Maliya na Zozefu bamba ya ambya na bée ibonza bokoongye Mobeko nwa Nkolo: Mankoto nwenya mabale maa ngonda naa bana babale ba mankoto nwenya maa lombo.

Simeyo akumosi Nwaphongo pho ya Yesu

25 Nzuka o Yelusaleme moto monomo abaka omu, nkombo ye Simeyo. Abaka moto wa bosembo, abaka kakumole na Nwaphongo, ambaka ba kaziya mokolo nwa moyamanya Nwaphongo Isalayele ngongo. Bolobo Bosantu phabaka ne.

26 Bolobo Bosantu pha moimolaka obokye etawee bo naino taweni Masiya owamotoma Nkolo.

27 Emba Simeyo akambemi na Bolobɔ, amba yakye o ingambi siinene sa losambo. O imbele me, baboti ba nwana Yesu bamba ya ne pho ya ikye kyela bokoongye mobeko pho ye.

28 Simeyo amokpe o maboko me, amba ya phe Nwaphongo melesi yokye:

29 «Uñwanwa eye, Nkolo, okokye mbunu ya we; okokyi ile moombo nwa we awe bose.

30 Pho miyo ma nga maweni ibikyi sa we,

31 saabongye we pho ya bato baso:

32 Ibikyi me sili moo nwaamungyengyele bapakano;

nwamophe nkyemo oka bato ba we Isalayele.»

Mapho maawoko Simeyo pho ya Yesu

33 Ango na nyango wa Yesu bakanwaka na ikyimowole be.

34 Simeyo amba bapambola, aesi ya wo na Maliya, nyango wa Yesu yokye: «Pho ya nwana wa we, bato baikye o Isalayele, bana bamokaa baayoko bamoteme. Amoba elembo ya Nwaphongo, kasi bato bamole.

35 Emba maumunya maabombama o mandondo ma bato mamowenene o phaa. Na we, Maliya, bolosi phamoetubinya ndokolo mumphata.»

Ana, moimosi owa nwanwasi

36 Yabaka na moimosi monomo wa nwanwasi, nkombo ye Ana, nwana wa Fanuele, wa ibota sa Asele. Yo akotwaka na bokusi. Bee na lele we bazala bolonga nde mbula sambo,

37 bobele aesi ya ikala bozengye. Abaka na mambula mako nwambi mbuka mane. Ana

abaka nkolo iso o ingambi sa losambo ikyelela Nwaphongo na moo na mokolo, na imiima ntoma na ná ibondede.

³⁸ Nde o sina imbele me, abuto iphe Nwaphongo melesi. Abuto iwo pho ya njwana na bato baso babaka baziya obokye Nwaphongo aikole Yelusaleme.

Ibutwa o Nazarete

³⁹ Waunva baboti ba Yesu ikyela ya ongaka Mobeko njwa Nkolo, bamba ya butwa na njwana o manyete ma Galileya, o mokyisi njwa bée Nazarete.

⁴⁰ Nwana akolaka, azwaka bokusi. Atondaka na zebi, na bolaa pha Nwaphongo phabaka mi yo.

Yesu na mbula iko mbuka ibale akye o Tempelo

⁴¹ Mbula na mbula baboti ba Yesu babaka bakyende o Yelusaleme pho ya eyenga ya Ilekana.

⁴² Waakokya Yesu na mambula iko mbuka mabale, baboti bée bakyekye ne bo owameele bée ikyela pho ya eyenga.

⁴³ Waaunva eyenga, baesi ya butwa. Kasi Yesu aikalaka o Yelusaleme, baboti bée saeba.

⁴⁴ Baumunyaka obokye ali na bebi na bée baa imbanga, bamba kyela nzanga mobimba ya nzela bée satamoluka. Sima, bamba ya kye moluka oka banaa nyango na oka baebaa na be.

⁴⁵ Kasi waaba bée samozwa, baesi ya butwa o Yelusaleme ikyemimoluka.

⁴⁶ Sima ya nkolo iyato, baesi yakye mozwa o Tempelo azasi onte ya bateye ba mibeko, kabaokye kambe na batuna mituna.

⁴⁷ Bato baso babaka bamookye bakamwaka na malondo me na ná biyano be.

⁴⁸ Waamowene be, bakamwaka na boikye, emba nyango amba ya wo ne yokye: «Iwana wa nga, olokyesi babona pho ya'ye? Kyeka nga na ongo tobakyi na ntema o ikolo pho ya ikyemieluka.»

⁴⁹ Amba ya babuyisa yokye: «Be kondukye pho ya'ye? Toebe obokye nasengyesi iba o ingambi sa Tata?»

⁵⁰ Kasi bee tebaikaka sosolo yabawolekye yo.

⁵¹ Bobele Yesu amba ya butwa na bee o Nazarete. Abaka kabatosa. Nyango abanzaka maphoo masoo mamana o ndondo ye.

⁵² Emba Yesu abaka kakole na zebi na ná nzoto, awenenekye moto molaa o miyo ma Nwaphongo na oka bato.

3

Mateya ma Yoane Mobatise

¹ O mbula ya iko mbuka itano ya bokonzi pha Tibele Sezale, Poso Pilata abaka moangyesi nwa Yuda. Elode abaka mokonzi nwa Galileya, nwana nyango Philipe abaka mokonzi nwa Itule na Talakonite, Lizania abaka mokonzi nwa Abilene.

² Ana na Kaifa babaka banganga banene ba Nwaphongo. Imbele me Yoane nwana wa Zakaliya, aesi ya imola Simo ya Nwaphongo o bokye.

³ Yoane abuto ikyemitambula nkyisi iso iili o mokukulu nwa ebale ya Yaladene. Abaka kakyemiwo na bato yokye: «Bongya mandondo

ma b̄εε, obatisame. Emba Nwaphongo amoelim-bisa masumu ma b̄εε.»

⁴ Ndengye mena, Yoane akokyaka maph̄ōo maakoma moimosi Isaya o buku pha Nwaphongo obokye:

«Moto m̄on̄om̄o kanwane o bokye:

B̄ongya nzela ya Nkolo!

Omoteyisa nsonga!

⁵ Manḡonḡo maso bamakyinza, mangomba na makosi maso bamawalole.

Mangb̄ongb̄o maso bamaelole;

mabela mali o nzela bamakyinza.

⁶ Emba bato baso baamba wene bokobikya Nwaphongo bato.»

⁷ Bato baikye bābaka baye oka Yoane ph̄o ababatisa. Yoane ābaka kaw̄o na b̄εε obokye: «B̄εε bosoo im̄εle; oeph̄e malondo ma ilota ȳōo ya Nwaphongo ekyeye nza?

⁸ Kyela maph̄ōo ma weninya obokye ob̄ongye mobesi. Le imiw̄ole obokye: “Ekpele ȳon̄oȳo etelokyele ph̄o Abalayama ali nk̄oko wa banga.” Nawo na b̄εε ngakye Nwaphongo akokyi ibuya mabanga mama bana ba Abalayama.

⁹ Bambo b̄ongya ikoko ph̄o ya itena nkanga ya nzete. Nwete munso mootemoobote mbuma indaa, baamokpete, baamovaka o n̄wenya.»

¹⁰ Bato bamba motuna b̄ekye: «Emba tokyele bo?»

¹¹ Yoane amba ya babuyisa yokye: «Oli na bitobu fibale ba ikolo, aphe ȳon̄oȳo na ooli pha. Oli na ntoma ya iza, akabele ootoli na ntoma.»

¹² Baphutise ba mputi bakaka na bée oka Yoane pho ababatisa. Bamba ya motuna bekye: «Moteye, tokyele bo?»

¹³ Yoane amba ya babuyisa yokye: «Phutisa mputi nde bo owaetoma be.»

¹⁴ Batuluku bamba ya motuna na bée bekye: «Ka banga tokyele bo?» Yoane amba ya wo na bée yokye: «Bee sanyokolo moto, sabololo moto baphalanga, sakatela moto lowo, bika nde na iphuta sa bee.»

¹⁵ Bato baso babaka bakyele maumunya na ilemela obokye emba Yoane teli nde yo Masiya.

¹⁶ Yoane amba ya babuyisela bée baso yokye: «Nga naebatisa nde na maa, kasi ookoye andekyi na mwiya; sikokyi na iingola nsimbi ya bikoto be. Yo amoebatisa na Bolobo Bosantu na ná nwenya.

¹⁷ Aphisi enyengyele o maboko pho ya inyengyele nkata ya angana na mbuma. Amobomba mbuma o bompene kasi amotumba nkata o nwenya motemozime.»

¹⁸ Yoane akulaka na teya bato mapho masuu maiikye, abaka kabaimole na Simo Elaa.

Elode Atipasi aakye Yoane o boloko

¹⁹ Yoane aoyaka Elode mokonzi nwa Galileya pho alongaka Elodiade, nwasi wa mwana nyango; na pho akulaka nakyela mapho mabe maiike.

²⁰ Emba Elode akulaka kyela lowo losuu loobe; laa inyosa Yoane o boloko.

Ibatisama sa Yesu

21 Waaunva Yoane ibatisa bato baso, aesi ya batisa na Yesu. Waaba Yesu kabondεε, ikolo siesi ya zibwa.

22 Bolobo Bosantu boesi ya moutela ndokolo inkoto ηwenya, ηwesi monomo mouti o ikolo mooka obokye: «Oli ηwana wa nga owa somi, nali na nkyisa boikye pho ye.»

23-38 Yesu abaka na manbula phenephe na mako maato wa tata yo etoma ye. Bato batataka iumunya obokye ali ηwana wa Zozefu.

Zozefu abaka ηwana wa Eliya,
 Eliya ηwana wa Matati,
 Matati ηwana wa Lewi,
 Lewi ηwana wa Melekyi,
 Melekyi ηwana wa Yanayi,
 Yanayi ηwana wa Zozefu,
 Zozefu ηwana wa Matatiasi,
 Matatiasi ηwana wa Amosi,
 Amosi ηwana wa Nauma,
 Nauma ηwana wa Esili,
 Esili ηwana wa Nagayi,
 Nagayi ηwana wa Maati,
 Maati ηwana wa Matatiasi,
 Matatiasi ηwana wa Semeyi,
 Semeyi ηwana wa Yozeki,
 Yozeki ηwana wa Yoda,
 Yoda ηwana wa Yoanane,
 Yoanane ηwana wa Leza,
 Leza ηwana wa Zolobabeε,
 Zolobabeε ηwana wa Salatiyeε,
 Salatiyeε ηwana wa Neli,
 Neli ηwana wa Melekyi,
 Melekyi ηwana wa Toli,

Toli njwana wa Kosama,
Kosama njwana wa Elemadama,
Elemadama njwana wa Ele,
Ele njwana wa Yesu,
Yesu njwana wa Elezele,
Elezele njwana wa Yolima,
Yolima njwana wa Matati,
Matati njwana wa Lewi,
Lewi njwana wa Simeyona,
Simeyona njwana wa Yuda,
Yuda njwana wa Zozefu,
Zozefu njwana wa Yowama,
Yowama njwana wa Eliyakimi,
Eliyakimi njwana wa Meleya,
Meleya njwana wa Mena,
Mena njwana wa Matata,
Matata njwana wa Nata,
Nata njwana wa Davidi,
Davidi njwana wa Yese,
Yese njwana wa Yebeni,
Yebeni njwana wa Boaze,
Boaze njwana wa Sala,
Sala njwana wa Nasoni,
Nasoni njwana wa Aminadaba,
Aminadaba njwana wa Alani,
Alani njwana wa Eselona,
Eselona njwana wa Pelesi,
Pelesi njwana wa Yuda,
Yuda njwana wa Yakobo,
Yakobo njwana wa Izaka,
Izaka njwana wa Abalayama,
Abalayama njwana wa Tela,
Tela njwana wa Nawolo,

Nawolo ηwana wa Seluga,
 Seluga ηwana wa Leyu,
 Leyu ηwana wa Peloga,
 Peloga ηwana wa Ebele,
 Ebele ηwana wa Sela,
 Sela ηwana wa Kainama,
 Kainama ηwana wa Alapakasada,
 Alapakasada ηwana wa Sema,
 Sema ηwana wa Nowa,
 Nowa ηwana wa Lameke,
 Lameke ηwana wa Metusela,
 Metusela ηwana wa Enoka,
 Enoka ηwana wa Yaledede,
 Yaledede ηwana wa Malele,
 Malele ηwana wa Kename,
 Kaname ηwana wa Esini,
 Esini ηwana wa Seti,
 Seti ηwana wa Adamu,
 Adamu ηwana wa Nwaphongo.

4

Zabulu amekyi Yesu

¹ Yesu atondi na Bolobɔ Bosantu, amani o ebale ya Yaladene, Bolobɔ amba ya mokamba o bokye.

² Omɔ, Zabulu aesi yamumeka nkɔlɔ makoo mane. Nkɔlɔ iso miina, Yesu taikaka zaa, sima me amba yaoka nzala.

³ Zabulu amba ya wɔ ne yokye: «Bo oli Nwana wa Nwaphongo, wɔ na ibanga sisi sicutwe mapa.»

⁴ Yesu amba ya mobuyisa yokye: «Buku pha Nwaphongo bowo bobo: “Moto etabikye nde na mapa.”»

⁵ Emba Zabulu amba yakyende ne o elele yonoyo ya ikolo, amba ya moteya nkyisi iso ili o mokyisi.

⁶ Amba ya wo ne yokye: «Namoephe bokonzi na ngambo ya nkyisi iso mina pho baimphe, nakokyi iphe na moto owa ozingyi nga.

⁷ Ka bo onkusamesi, iso miina yamotwa ya we.»

⁸ Yesu amba ya mobuyisa yokye: «Buku pha Nwaphongo bowo bobo: “Wamokusamela nde Nkolo, Nwaphongo wa we, wamosambela nde yo.”»

⁹ Zabulu ambakula yakyende ne o Yelusaleme, akye moteye o songye ya Tempelo, amba ya wo ne yokye: «Boli Nwana wa Nwaphongo, omikumbe o se;

¹⁰ pho buku pha Nwaphongo bowo bobo: “Nwaphongo amotoma banze bee obokye baya ebanza.

¹¹ Na obokye bamoetamba na maboko pho ekolo ya we sa zuma o ibanga.”»

¹² Yesu amba ya mobuyisa yokye: «Buku pha Nwaphongo bowo bobo: “Sameka Nkolo, Nwaphongo wa we.”»

¹³ Waunva Zabulu imeka Yesu, amba ya moika akye tee nono o imbele sisuu saamozwana be.

Yesu atati etoma ye o Galileya

¹⁴ Bobele Yesu, na mwiya nwa Bolobo, amba ya butwa o Galileya. Ngambo ye ya tambulaka o nkyisi iso ya manyete ma Galileya.

15 Abaka kakyemiteya o mangambi ma makyita, bato baso basambaka mateya me.

Bato ba Nazaletε bale ianola Yesu

16 Yesu akyendekye o Nazaletε mokyisi nwa kolaka yo. Mokolo nwa Sabata, amba ya nyolo o ingambi ma makyita bowamelekye yo. Amba ya teme pho ya itanga buku pha Nwaphongo.

17 Bamba ya mophe mokanda nwa moimosi Isaya. Amoingosi, aesi yakye zwa elele eyakoma bee obokye:

18 «Bolofo pha Nkolo boli mi nga.

Anzosi pho ya iya imola babola Simo Elaa.

Antomi pho ya iya iimola bato baa boloko obokye
baabakondola, na baapholo miyo obokye
bamokula wene,

na pho ya iyabikya bato baa minyoko,

19 pho ya iya imola bato mbula eyamoweninya
Nkolo ngolu ye.»

20 Emba Yesu amba ya ziba buku abobuyise moto wa etoma o ingambi sa makyita, bato baso babuto imolembetela.

21 Bobele Yesu amba ya wo na bee yokye: «Maphoo maatangyi nga mama makokyisami lolo pho ya bee baanzokye.»

22 Bee baso basepeleka na Yesu bamba na kamwa na maphoo malaa maawoko yo. Bekye: «Eye nga nwana wa Zozefu!»

23 Yesu amba ya wo na bee yokye: «Naebi obokye bee wa munkpela ete ekye wo obokye: “Munganga, omibikya we mampenza.” Wamokula wo na nga na obokye: “Tooka iso

yaakyela we o Kapalanauma, oikyele bomo na wawa o mokyisi nwa we.”»

²⁴ Yesu ambakula wo na bée yokye: «Nde phele na wo na bée ngakye: Moimosi tebamoanole o mokyisi nwe.

²⁵ Nakule bakya ngakye: O imbele saka moimosi Eliya, mazengye mabaka maikye o Isalayele. Waaba imbele me mambula sa no mbula iyato na makombe motoba, zilo sikusi sakyindaka mokyisi munso.

²⁶ Kasi Nwaphongo taika toma Eliya nono oka monomo na mazengye mamana. Kasi amotoma nde oka bozengye bonobo phaabaka o Salepeta mokyisi nwa manyete ma Sidona.

²⁷ Na wa imbele saka moimosi Elize, bato baikye ba maba babaka o Isalayele. Na monomo na bée taikaka bika. Kasi yabikaka nde Namana moto wa Siri.»

²⁸ Waaoka bato baso baabaka o ingambi sa makyita mapho me, bée baso baokyelaka Yesu yo.

²⁹ Bamba ya teme baesi ya tokolo na Yesu o ebonga. Bamba ya kyende ne o ikolo sa ngomba eya tonga bée mokyisi pho bamuukye o se.

³⁰ Kasi Yesu amba ya bolongana onte ya bée nono wakyende yo.

Yesu abikye moto ooli na bolobo bohe

³¹ Bobele Yesu amba ya kyende o Kapalanauma, mokyisi nwa manyete ma Galileya. Abaka kateya bato nkolo iso ya Sabata.

³² Bato bakamwaka na moteyesi nwe pho abaka kawo na bokonzi bosu.

³³ O ingambi sa makyita, moto monomo abaka na bolobo bofe. Amba ya butwa iyanwana na bokusi yokye:

³⁴ «Aa Yesu wa Nazarete, kolukye ilokyela bo? Oesi nde iya lounva? Naeyebe, iwe oli Mosantu owa toma Nwaphongo.»

³⁵ Yesu amba ya phaphala na bolobo bofe me amba wo na phango yokye: «Zala bose! Eemba na tokolo onte ya moto oyo.» Bolobo bofe me phaamba ya vaka moto me o se o boo pha bato baso, botokosi saika mokyela na bofe.

³⁶ Bato baso bakamwaka na boikye, bamba mituna onte ya bee bekye: «Maphoo ma moto oyo mali ya bo'ye? Kawo na bokonzi na malobo mabe obokye matokolo, maambe na tokolo.»

³⁷ Emba ngambo ya Yesu ya tambulaka o nkyisi iso.

Yesu abikye bato baikye ba malosi

³⁸ Yesu amba ya tokolo o ingambi sa makyita, amba ya kye nyolo o ingambi sa Simo. Bokyilo pha Simo owa nwanwasi abaka na mowewe moikye, bamba onga na Yesu obokye amobikya.

³⁹ Yesu amba ya mikpakya mi yo, na nwesi mokusi amba phaphala na mowewe nono waamana nwanngo, mina wamo aesi ya inwa, abuto ibakyelela.

⁴⁰ Waatate inda bunya, bato baso baabaka na bato ba malosi ndengye na ndengye bamba ya na bee ooli Yesu. Amba ya tandela monomo na monomo maboko, amba babikya.

⁴¹ Malobo mabe maatokolo onte ya bato baayoko ba malosi maanwanaka obokye: «Oli

Nwana wa Nwaphongo!» Kasi Yesu amba phaphala na mango, amakatelaka obokye me sa wo, pho me maebaka obokye yo ali Masiya.

Yesu akye imola Simo Elaa o Yuda

⁴² Waaye bunya Yesu aesi ya mana o Kapalanauma, aesi ya kyende o elele yonoyo ya bose. Bato baikye babuto imoluka. Waamozwa be, bamba mozimba obokye yo salekana.

⁴³ Kasi Yesu amba wo na bee yokye: «Nasengyesi iimola Simo Elaa ya Bokonzi pha Nwaphongo o nkyisi iyoko me. Pho Nwaphongo antoma nde pho ya bomo.»

⁴⁴ Amba ya kyemiteya o mangambi ma makyita maso mali o Yuda.

5

Yesu abangyi baekosi bee baa o boo

¹ Mokolo monomo, Yesu abaka o mokukulu nwa maa maanene ma Genezaletе, bato baikye bamba ya izele oli yo pho ya iya oka iloba sa Nwaphongo.

² Yesu aesi ya wene mato mabale o mokukulu nwa maa maanene. Mato me ya maikaka baosi bautaka o maa pho ya akunyola mandendi ma be.

³ Yesu amba ya baa ovato bonobo, yabaka phaka Simo. Amba wo na Simo obokye tangola vato nwana itakye na mokukulu. Yesu amba ya zala o vato abuto iteya bato.

⁴ Waaunva yo iteya, amba wo na Simo yokye: «Susinya vato o bodiko, emba iwe na bebi na we, ovakye mandendi pho obome swe.»

⁵ Simo amba ya mobuyisa yokye: «Moteye, toosi mokolo mobimba toloikyí boma na ekpele. Ka pho we oniwɔ babona, na movaka mandendi o maa.»

⁶ Bamba ya vaka mandendi o maa, bamba zwa swe boikye. Mandendi ma bée matataka naikakwa.

⁷ Bamba ya banga bebi na bée babaka o vato boyoko obokye bayabasunga. Bebi na bée bamba yaa. Bamba tonza mato maso mabale na swe. Mato me malukaka na izinda.

⁸ Wawe ne Simo Petelo babona, amba kaa na mabongo o boo pha Yesu yokye: «Nkolo, mana phenephe na nga, pho nali moto wa masumu.»

⁹ Pho ebe yo ebe bebi ne baokaka boobo, pho ya boikye pha swe yaa bomaka be.

¹⁰ Zake na Yoane, bana ba Zebede, bebi na Simo bayakaka ya basunga bawenekye na bée boobo. Kasi Yesu amba ya wo na Simo yokye: «Sa ila! Banda lolu otokule ba moosi wa swe, wamobutwa molukyí wa bato.»

¹¹ Emba bamba komya mato o mokukulu, baesi ya ika iso nono waa benga bée Yesu.

Yesu abikye moto ooli na bolosi pha maba

¹² Waaba Yesu o mokyisi monomo, moto monomo abaka na bolosi pha maba amba ya ooli yo. Wa wene yo Yesu, aesi ya kusama o boo phe, boo nono o se, amba nyingonela ne yokye: «Nkolo! Bo ozingyi okokyí imbikya.»

¹³ Yesu amba ya tanda eboko, amba mokuma, amba wo ne yokye: «Naanosi, bika.» Nde mina wamo, maba mamani.

14 Yesu amba yawo ne yokye: «Saika imola na moto monomo lowo lolo. Kasi kyende nde miteya oka nganga ya Nwaphongo boobuto we, emba ombe ambya ikabo bo wa wo Mose pho ya bato babiky na bolosi pha maba, pho ya iweninya oka bato obokye obiky phela.»

15 Ngambo ya Yesu yatambulaka mboka eso. Bato baikye babaka bayaangana waali yo pho ya iyamooka na iyaluka ibiky na malosi ma be.

16 Kasi Yesu abaka kakyende bondela yo mampenza o bilele ba bose.

Yesu abikye moto owa nyiba makolo

17 Mokolo monomo Yesu abaka kateya. Bafalisayi na bateye ba mibeko babaka wamo. Bakyekye miuta o nkyisi iso ya Galileya na ya Yuda na o Yelusalema. Yesu abaka kabikya bato ba malosi na mwiya nwa Nkolo Nwaphongo.

18 Bato bamba moyelela na moto owa nyiba makolo bamophisi miitoko. Bamba ya luka nzela ya imunyosa o ingambi pho ya ikyemolangya o boo pha Yesu.

19 Kasi pho ya boikye pha bato, tebaika zwa nzela ya ikoma nono ooli Yesu. Bamba ya baa o motondo nwaa langyema, bamba bumbola muna motondo nono wa mouya bee mi sina itoko onte ya bato o boo pha Yesu.

20 Waawene Yesu ianola sa be, amba ya wo na moto owa nyiba makolo yokye: «Nwebi na nga, naelimise masumu ma we.»

21 Bateye ba mibeko na bafalisayi, babuto imituna bekye: «Moto ookonetola Nwaphongo

oyo ani ba nza? Ookokyi ilimbisa masumu nza bo teebe nde Nwaphongo!»

²² Yesu aebaka maumunya ma be. Amba wo na bee yokye: «Bee koununya babona pho ya'ye?

²³ Iwo na moto obokye: “Masumu ma we malimbisami”, na na iwo ne obokye: “Teme, tambula?” Elekyi bokusi iye

²⁴ Kasi nazingyi obokye bee oebe obokye Nwana wa Moto ali na bokonzi pha ilimbisa masumu wawa o mokyisi.» Emba amba ya wo na moto owa nyiba makolo yokye: «Nawo na we, teme, kpa itoko sa we butwa oka be.»

²⁵ Mina wa mo, aesi ya teme o miyo ma bato baso atombi itoko saamolangyaka na be, nono wabutwa yo oka bee na ikyemikumbela Nwaphongo.

²⁶ Bato baso bakanwaka na boikye, bakumbelaka Nwaphongo, na boobo bekye: «Toweni lolu mapho ma ikamwa!»

Yesu abangyi Lewi

²⁷ Bobele Yesu amba ya tokolo, amba ya wene moto monomo nkombo ye Lewi, mophutise wa mputi, azasi o elele ye ya etoma. Yesu amba wo ne yokye: «Imbengye!»

²⁸ Lewi aesi ya teme, aikyi iika iso abengyi Yesu.

²⁹ Emba Lewi amba kyelela Yesu eseleko enene o ingambi se. Baphutise ba mputi baikye na bato basuu babaka o mesa na be.

³⁰ Bafalisayi na bateye ba mibeko bawenekye bofe, bamba ya wo na baekosi ba Yesu bekye:

«Pho ya'ye bée koze, konywe elele yonoyo na baphutise ba mputi na bato ba masumu?»

³¹ Yesu amba babuyisa yokye: «Baali na nzoto ndaa tebasengyesi na munganga, esengyesi na munganga nde bato bali na malosi.

³² Siesi ya banga bato balaa. Kasi naesi ya banga nde bato baabe pho babongole ntema ya be.»

Yesu kateya pho ya imiima ntoma

³³ Bafalisayi bamba ya wo na Yesu bekye: «Baekosi ba Yoane Mobatise, ebe na baaka bafalisayi bamiime ntoma, bambe na bondele; ka baekosi baaka ya we baze, banywe.»

³⁴ Yesu amba babuyisa yokye: «Mokolo nwa eseleko ya bolonga, okokyi ilasa bato baabangyi yo o eseleko nzala bo molongyi ataa ba na be?»

³⁵ Kasi mokolo nwaa moba molongyi saba onte ya be, emba mi nkolo mina, baamilasa nzala.»

³⁶ Yesu amba ya bakpela ete eye: «Moto takokyi ikpa etato ya etobu eenyakune pho ya ietongya na etobu eya booka. Bo akyesi babona, aoti etobu eenyakune, etato ya etobu eenyakune teekoka na etobu eya booka.

³⁷ Nde bomo, moto takokyi iangola maleku maa swaswa o mambongo maaboka. Bo akyesi babona, maleku maa swaswa mamobola mambongo maaboka, maleku ma molukwa o se, mambongo mamootono.

³⁸ Kasi babona phe, maleku maa swaswa bamateye nde o mambongo maaanyakune.

³⁹ Moto etazingye inywa maleku maa swaswa bo ambo nywa maleku maa mpiko, pho amowo obokye: “Maleku maa mpiko malekyi bolaa.”»

6

Yesu ali Nkolo wa Sabata

¹ Mokolo monomo nwa Sabata, Yesu na baekosi bée balekanaka o manzabi ma ble. Baekosi bée babuto inoko ena ble, baeyinya o matandala bambe za ina mbuma.

² Bafalisai bayoko bamba ya tuna baekosi ba Yesu bexye: «Pho ya'ye kokyele mapho maakatele mobeko ikyela mokolo nwa Sabata?»

³ Yesu amba ya babuyisa yokye: «Toikatanga yaakyelaka Davidi, mokolo monomo yo na bebi ne babaka na nzala?»

⁴ Anyoko o Ingambi sa Nwaphongo, akpaka mapa maambyaka bée oka Nwaphongo. Amazaka, aphekye na bebi ne. Kasi mobeko nwa banga mowo obokye mapa mamana makokyi izaa nde banganga ba Nwaphongo.»

⁵ Yesu amba ya wo na bafalisayi yokye: «Inwana wa Moto ali Nkolo wa Sabata.»

⁶ Mokolo mosuu nwa Sabata, Yesu amba ya nyoko o Ingambi sa makyita, abuto iteya. Moto monomo owa nyiba eboko ya bolo abaka omo.

⁷ Bateye ba mibeko na bafaliayi babaka bakyekye Yesu naa amobikya moto mona mokolo nwa Sabata pho bazwe nzela ya imophunda.

⁸ Kasi Yesu aebaka maumunya ma be. Amba ya wo na moto owa nyiba eboko yokye: «Inwa,

oteme o boo pha bato baso!» Moto me amba ya injwa, akye teme.

⁹ Emba Yesu amba ya wo na bée yokye: «Naetune bée, mobeko nwa banga mowo bo pho ya Sabata? Ikyela bolaa ndee ikyela bofe, ibikya moto ndee imole kawe?»

¹⁰ Yesu amba bakyeka bée baso, amba ya wo na moto owa nyiba eboko yokye: «Elola eboko ya we.» Amba ya eyelola, eboko ebongyi.

¹¹ Kasi bateye ba mibeko na bafalisayi batondaka na yoo, babuto iyika ziko onte ya bée pho ya lowoo lookokyi bée ikyela pho ya Yesu.

Yesu aosi batoma iko mbuka babale

¹² Imbele me, Yesu akyekye baa o ngomba pho ya ibondela. Alekyinyaka mokolo mobimba omoo pho ya ibondela Nwaphongo.

¹³ Waa ye bunya, amba ya banga baekosi be. Onte ya be, amba ya olo iko mbuka babale, amba ya baphe nkombo ya batoma.

¹⁴ Yabaka: Simo owa phekye yo nkombo ya Petelo, Andele nwana nyango na Simo, Zake, Yoane, Filipe, Batelemi,

¹⁵ Matiye, Toma, Zake nwana wa Alifa, Simo owa ingomba sa baatembela mokyisi nwa be,

¹⁶ Yuda nwana wa Zake, na Yudasi Isikaliyota, owa ungyaka Yesu.

Yesu kateya, kabikya na baa malosi

¹⁷ Yesu amba ya uta ngomba yo na batoma be, amba ya kye teme o elele yonoyo eya langyema. Baekosi bée baikye babaka wamo. Yabaka wamo na moluku nwa bato mwikye bautaka

o Yuda mobimba, bautaka o Yelusaleme na o nkyisi ya mbale ya Tula na Sidona.

¹⁸ Bato bayakaka pho ya iya oka Yesu na iluka ibika na malosi ma be. Bato babaka batungyisame na malobo mabe, na bee babikaka.

¹⁹ Bato baso balukaka ikuma Yesu pho phembo yaabaka kytokolo ne yabaka kyibabikya bee baso.

Nkonzò na ngongò

²⁰ Emba Yesu amba kyeka baekosi be, amba ya wo na bee yokye:

«Nkonzò na bee baali babola,
pho Bokonzi pha Nwaphongo boli pha bee!

²¹ Nkonzò na bee bali na nzala unyamwa eye,
pho wa mozwa ntoma ya izaa nzikye.

Nkonzò na bee baalele unwanwa eye pho wamoekye!

²² Nkonzò na bee bo bato baeyine,
bo baela na bo baambe etola,
bambe tanga mankombo ma bee na bofe
pho koanole Nwana wa Moto.

²³ Sepela ba na esengo mokolo nwa moya
mapho mamana,
pho iphuti siinene sieziya o ikolo.

Oefe obokye bankoko ba bee banyokoloko
baimosi ba Nwaphongo nde bomo.

²⁴ Kasi ngongò ya bee bato ba ezwele pho
ombozwa esengo ya bee wawa o se.

²⁵ Ngongò ya bee baali na iso isengyesi na bee
wawa o se unwanwa eye,
pho wa mowa na nzala.

Ngongò ya bee bato baekye unwanwa eye,

pho wamoba o elesi wamba na lela,

²⁶ Ngongwa ya b̄e bo bato baso baewole na bolaa; bankoko ba b̄e bakyelaka nde babona na baimosi ba bole.»

Zinga banguna ba b̄e

²⁷ «Kasi na wo na b̄e baanzokye: Zinga banguna ba b̄e, kyela bolaa na bato baaeyine,

²⁸ imela bolaa na bato baeyimele bofe, bondele Nwaphongo pho ya bato baaenyokolo.

²⁹ Bo moto aewandi engyete o mpakato eya bowe, kula molaalela na mpakato eya boloo. Bo moto aebolosi munkoto nwa we, omole kapke na ena simisi.

³⁰ Kabela moto munsu okoeyongye ekpele. Ka bo moto akpe epkele ya we, sakula eonga.

³¹ Kyela na basuu ikyizingye we obokye baekyele yango.

³² Bokozingye nde bato baezingye, wamba zwa iye? Pho na bato ba masumu bazingye baabazingye.

³³ Ka bokokyele bolaa nde na bato baaekyele bolaa, wamba zwa iye? Na bato ba masumu bakyele nde bomu.

³⁴ Ka bokobekya nde na baaebe we obokye bamoebuyisa, wamba zwa iye? Na bato ba masumu babekya bebi na b̄e bato ba masumu pho baababuyisa ndengye eebabekyaki b̄e.

³⁵ Ka b̄e, zinga banguna ba b̄e, obakyele bolaa, bekya salemela obokye baabekye we bamoebuyisa. Emba wamozwa iphuti sinene, wamba baa na bana ba Nwaphongo Owa Ikolo.

Pho yo ali molaa pho ya bato bate baaphe melesi na bato baa nkamba.

³⁶ Okyelaka bato ngongɔ bokookyele ango wa bɛɛ bato ngongɔ.»

Sasambisa bɛbi

³⁷ «Sasambisa bɛbi, etebaesambisa mɛ. Sanyete bɛbi, etebaaenyete mɛ. Limbisa bɛbi, bamoelimbisa mɛ.

³⁸ Kabela bɛbi, bamoekabela mɛ. Bamotonza banyanzima ba bɛɛ, baa bainisa, baabanyingyinya pho batonde na bolaa. Pho, bamoekabela nde bookokabele wɛ bɛbi.»

³⁹ Yesu ambakula bakpelela ete yokye: «Moto owa phɔlo miyo takokyi iteya nwebi nɛ owa phɔlo miyo nzela. Pho bɛɛ basɔ babale bamokye kaa o ibela, teli bomɔ?

⁴⁰ Moekosi na monomɔ taalekye molakyisi wɛ na mayɛɛ. Kasi moekosi munso oteye bɛɛ na bolaa kabutwe nde booli molakyisi wɛ.»

⁴¹ «Pho ya'ye kowɛnɛ mungalala mooli o ziyo sa mwebi na wɛ, kasi ete ya nwete eli o ziyo saka ya wɛ toewɛnɛ?

⁴² Ndengye'ye okokyi iwɔ na nwebi na wɛ obokye: “Nwebi, lɛ naemanya mungalala mooli o ziyo sa wɛ”, kasi toowɛnɛ ete ya nwete eli o ziyo saka ya wɛ? Moto wa bolɛ, taamanya ete ya nwete eli o ziyo sa wɛ, emba wamowɛnɛ na bolaa pho ya imanya mungalala mooli o ziyo sa nwebi na wɛ.»

Nwete na mbuma ya nwango

⁴³ «Ŋwete molaa temoobote mbuma mbe, na nwete moobe temobote mbuma ndaa.

⁴⁴ Nwete na nwete bamoefbe nde na mbuma ya nwango. Tebaa imbe mbuma ya fige o nzete yaa milo, tebaa noko mbuma ya vinyo o nkaa.

⁴⁵ Moto o molaa katokolo maphoo malaa maute o ndondo ye. Moto o mobe katokolo maphoo maabe maute o ndondo ye. Pho iso iikyitolo o munoko njwa moto kyiute nde o ndondo ye.»

Mangambi mabale

⁴⁶ «Pho ya'ye bee kombangye: “Nkolo, Nkolo”, kasi tokyele ikyi wo nga?

⁴⁷ Na moeteya moto owa ulana na moto okoye oka nga, kaokye maphoo ma nga kambe na matosa.

⁴⁸ Alulana na moto okotongye ingambi, aimi mbongu nzindo, akyesi mabanga o motema. Ambitata itonga o ikolo sa mabanga me. Waaya mpela enene, maa ma ebale matombi, maesi ya koma nono o sina ingambi. Kasi temaikyi siuwola pho inganbi me satongamaka na bolaa.

⁴⁹ Ka moto okookye maphoo ma nga kasi tamatosa, aulana na moto monomo katongye ingambi nde o ikolo sa manyete sa ima mbongu ya inyosa mabanga. Waaya mpela, ingambi sizindi, sikaa nde mbala yonoyo siuwo siso siso.»

7

Yesu abikye Moombo wa mokonzi njwa Batuluku

¹ Waaunva Yesu iwole bato maphoo mamana, ambaka ya kyende o Kapalanauma.

² Omoo, mokonzi nwa batuluku ba Loma abaka na moombo owa loboko yo zinga. Moombo me abaka na bolosi pha iwa.

³ Waaoka mokonzi nwa batuluku me simo ya Yesu, amba ya motomela banaa bakumu ba bayuda pho ya ikye wo ne obokye aya bikya moombo we.

⁴ Waakoma bakumu oka Yesu, bamba butwa inyingonela ne bekye: «Moto oolotomi oyo ali molaa, akokyi obokye omosungye

⁵ pho kazingye bato ba banga, eli na yo moto owa lotongyela Ingambi sa losambo.»

⁶ Bobele Yesu amba ya kye yo na bankumu baatomaka be. Waakoma yo phenephe na ingambi, mokomzi nwa batuluku aesi ya toma bebi ne pho bakye wo na Yesu obokye: «Nkolo, le mitungyisa. Siiki longobana obokye onyolo o ingambi sa nga.

⁷ Yango mena naloti iya nga mampenza oka ya we. Kasi wo nde lowoo lonolo, moombo wa nga amobika.

⁸ Nga na tosa bakonzi ba nga, naambi na ba na batuluku baa kambe nga. Bo nawoo na monomo na bee ngakye: “Kyende”, ka kyende, bo naani woo na ooyoko ngakye: “Yaka”, kaye. Bo na woo na moombo wa nga ngakye: “Kyela bofo”, kakele nde bomoo.»

⁹ Waaoka Yesu maloba mamana, amba sepela na mokonzi nwa batuluku. Amba ekola boo oka bato baabaka bamobengye, amba wo na bee yokye: «Na wo na bee ngakye naino siweni ianola sa ndengye'ye ebe na o bato ba Isalaye.»

¹⁰ Waaya butwa bato baatomaka bee o ingambi

sa mokonzi n̄wa batuluku, baya kye zwa moombo me abikiyi.

Yesu abikyee n̄wana wa bozengye

¹¹ Bobele Yesu amba yakye o mokyisi muunene monomo nkombo ya n̄wango Naina. Baesi b̄ee na bato basuu baikye baakyendekye ne.

¹² Waakoma yo phenephe na ibala, baesi ya vana na bato bakyende kunda moto o malita. Yabaka n̄wana wa lele nde monomo wa n̄wanwasi bozengye. Bato baikye ba mokyisi bakyekye mi moukya.

¹³ Waa wene Yesu n̄wanwasi me, amookaka ngongo, amba ya wo ne yokye: «Le ilela.»

¹⁴ Yesu amba ya susinya, amba ya kuma ena ephomba. Bato baaephilaka bamba ya teme. Yesu amba ya wo yokye: «Munzenga, na wo na we, langwa!»

¹⁵ Mowee amba ya zala, abuto iwo. Yesu amba ya mobuyisa nyango.

¹⁶ Bato baso bailaka na boikye, bamba butwa iwo bekye: «Moimosi munene atokosi onte ya banga! Nwaphongo aesi na ya bikya bato be!»

¹⁷ Emba ngambo ya Yesu yamba tambula mboka eso tee nono o Yuda mofimba na o nkyisi yaa mambale pho ya lowo laakyelaka yo.

Motuna n̄wa Yoane Mobatise

¹⁸ Baekosi ba Yoane bamba kye moimola maphoo maso. Emba Yoane amba ya banga babale mi baekosi be.

¹⁹ Amba ya batoma oka Yesu pho ya ikye motuna obokye: «Eli we Masiya ookoye ndee toziya mosuu?»

20 Waakoma bée oka Yesu, bamba ya wɔ ne bɛkye: «Yoane Mobatise alotomi phɔ ya iya etuna obokye “eli we Masiya ookoye ndee toziya mosuu?”»

21 Nde o sina imbele me, Yesu abaka kabikya bato baikye na malɔsi ma be, na bileme ba bée na bato ba malɔbo mabe, na baaphɔlo miyo.

22 Emba Yesu amba ya buyisa batima ba Yoane yokye: «Kyende kye imola Yoane maphɔɔ masɔ maaweni bée na maokyi bée; bato baaphɔlo miyo baweni, bato baawɔɔnɔ makolo batambusi na bola, bato baa maba babikyi, bato baaloko baokyi, bawe baako, babola baokye Simo Elaa.

23 Esengɔ na moto owamoba sabungya ianola se phɔ ya nga!»

Yesu kawɔ phɔ ya Yoane

24 Waabutwa batoma baatomaka Yoane, Yesu amba ya butwa ituna bato baabaka wamɔ phɔ ya Yoane yokye: «Be okyekyi kyela iye o bokye? Nwana nwete kanyingane na ewele? Phe.

25 Ka okyekyi kyeka iye? Moto alati bitobu bilaa? Bato baalate bitobu bilaa na baali na ezwele babe o mangambi ma bakonzi.

26 Ka oombakyi kye kyeka iye, moimisi? Ee, na wɔ na bée, yo alekyi na moimosi.

27 Phɔ Yoane eli moto ookowɔ buku pha Nwaphongo phɔ ye bofo: “Nwaphongo awɔ yokye: Namotoma tima ya nga o boo pha we phɔ ya iebongyisela nzela.”

28 Nawɔ na bée nga kye onte ya bato basɔ baabotama na nwanjwasi, tewali moto oolekyi

Yoane, kasi moto oolekyi bokyikyiki o Bokonzi pha Nwaphongo, yo mōna alekyi Yoane.»

²⁹ Bato baso na baphutise ba mputi bamba mooka, bamba ya anola obokye Nwaphongo ali na bosembo, bamba batisama na Yoane.

³⁰ Kasi bafalisayi na bateye ba mibeko tebaika anola yaa zingaka Nwaphongo pho ya be, bamba na le ibatisama na Yoane.

³¹ Yesu ambakula wo yokye: «Bato ba lolu eye, naabaulinya na nza?

³² Baulana na bana bazasi o munsongo, bayoko bawo na bebi na bee bekye: “Toeyulelesi iphengo, toikyiki bina; toetubesi meembo ma elesi, bee toikyiki lela!”

³³ Pho Yoane Mobatise aesi, taaze mapa, taanywe maleku, bee bekye: “Ayeya.”

³⁴ Ka Nwana wa Moto aniyaa, kaze kanywe, bee bekye: “Kyeka moto ookoumunya nde izaa na inywa; ali ekamba ya baphutise ba mputi na bato baa masumu.”

³⁵ Kasi zebi silaa siebane oka bato baasianole.»

Yesu anyosi o ingambi sa Simo mofalisayi

³⁶ Mofalisayi monomo amba ya banga Yesu obokye akye zaa oka ye. Yesu amba ya kyende omoo, amba ya zala o mesa.

³⁷ Nwanwasi monomo wa ndumba abaka o mokyisi me. Waaoka yo obokye Yesu ali o ingambi sa mofalisayi, amba ya na molangyi monomo nwa motiya motondi na malasi. Bakyelaka molangyi me na ifanga sibangye bee alabata.

³⁸ Amba ya tεμε o sima ya Yesu, o makolo με. Abaka kalele, abuto inyobibisa makolo ma Yesu na mbembe ye, kambe ikunyola na suwe ye, kambe mayamba, amba masweya malasi. ³⁹ Waawενε mofalisayi owa bangaka Yesu babona, amba miwελε yokye: «Bo moto oyo abakyi owaakolo moimosi, nde aebi obokye ηwanηwasi ookomokume oyo ali ndumba.»

⁴⁰ Emba Yesu amba ya wο na mofalisayi yokye: «Simo, nali na ηwana lowωω wa iewωε.» Simo amba ya wο ne yokye: «Moteye, wωω.»

⁴¹ Emba Yesu yokye: «Moto mωnωmω abekyaka bato babale baphalanga. Mωnωmω abekaka nkama itano ya baphalanga ba bibende, oyωkω abekaka makoo matano ma baphalanga ba bibende.»

⁴² Kasi waaba bέε sakoka iita ena mbongω, amba balimbisa bέε basω babale. Onte ya bέε basω babale, owa molωbω zinga moto obalimbise na mbongω nza?»

⁴³ Simo yokye: «Phω ya nga, naumunya obokye eli olimbise bέε na mbongω ενενε.» Yesu amba wο ne yokye: «Olongyi.»

⁴⁴ Amba miekpinya oka ηwanηwasi με, amba wο na Simo yokye: «Owεni ηwanηwasi oyo? Nanyosi o ingambi sa wε, toikyi mπε maa maikunyola makolo. Kasi yo, akunyosi makolo ma nga na mbembe ye, ambi ya maωlωlω na suwe ye.»

⁴⁵ Toikyi nyangyela, kasi yo, tata oonyosi nga wawa, kaina βεβε makolo ma nga.

⁴⁶ Toikyi nsweya malasi o moto, kasi yo, answeye malasi o makolo.

⁴⁷ Yango mena nawo na we ngakye lozingo le lonene oka nga loweninye obokye masumu me maikye maso malimbisami. Kasi ootoikyi bée limbisa na maphoo mabe maikye, taaweninya lozingo loikye.»

⁴⁸ Emba Yesu amba ya wo na nwanwasi me yokye: «Masumu ma we malimbisami.»

⁴⁹ Baabaka baze ne babuto imituna bেকে: «Moto oyo ambi ba nza pho ya ilimbisa na masumu?»

⁵⁰ Yesu amba ya wo na nwanwasi me yokye: «Ianola sa we siebikye. Kyende na bolaa.»

8

Babasi baakyeke mi baa na Yesu

¹ Sima, Yesu amba kyende o nkyisi iinene na inkyikyi, kakye miteya na ikye miimola Simo Elaa ya Bokonzi pha Nwaphongo. Baekosi iko mbuka babale bakyeke mikyene,

² na babasi basuu baabikya yo na malobo mabe na malosi. Yabaka Maliya, okobangye bée Maliya ma Magadala, owa tokoloko bée malobo mabe sambo,

³ Zaani nwasi wa Kuza, monomo wa bato baakyele etoma na Elode Atipasi, Suzani na basuu baikye, bée baso basungaka Yesu na baekosi bée na mbolo ya be.

Ete ya mophiki

⁴ Bato baikye bakyeke miuta o nkyisi iinene ba yakaka oka Yesu. Emba Yesu amba bakpela ete eye:

⁵ «Moto monomo akyekye phika ndemo o inzabi se. Waaba yo kakye miphika, ndemo iiyoko yakaka o nzela. Batambusi baikyiti, manyosi baikomosi.

⁶ Ndemo iiyoko yakaka o manyete mali na mabanga, itokosi, kasi inyiti pho teizwe mpiyo.

⁷ Ndambo ya ndemo iiyoko yakaka onte ya milo. Nzete ya milo ikosi molongo na ndemo me, kasi milo miiketitse.

⁸ Ndambo ya ndemo iiyoko yakaka o manyete malaa. Ikosi, ifoti mbuma mikama na mikama.»
Yesu amba kula wo yokye: «Ooli na matoo ma ioka, aokye.»

Pho ya'ye Yesu kateya na bite

⁹ Baekosi ba Yesu bamba ya motuna bekye: «Ete mena kyelukye iwo bo?»

¹⁰ Amba babuyisa yokye: «Bee, Nwaphongo aephe iyeba ba sekyele ba bokonzi phe, kasi bato baayoko baokye nde na bite. “Pho bakyekye kasi tebaawene, baokye kasi tebaasolo.”»

Yesu kalimbole ete ya mophikiyi

¹¹ Yesu amba ya wo na baekosi bee yokye: «Okyemela ntina ya ete me; ndemo, eli iloba sa Nwaphongo.

¹² Nzela eli bato baaokye iloba. Kasi Zabulu kaye, kaya manya iloba o mandondo ma bee pho bee saanola, bee saamba na bika.

¹³ Manyete maangana na mabanga, eli bato baokye iloba sa Nwaphongo, ba sianole na nkyisa, kasi iloba me tesili na nkanga. Baanole nwana imbele, sima waaye nkaka bale sina iloba.

14 Ndemo yaa kaa onte ya milo eli Ilofa sa Nwaphongo siokye bato, kasi matungyisi, na ezwele na bisengo ba mokyisi kyi baphembya, emba mbuma ya bée kyiukwe nde bouko.

15 Ndemo yaa kaa o manyete malaa eli Ilofa sa Nwaphongo siiokye bato na ndondo yonoyo. Basibombe, bambe na phila ianola sa bée nono waabote bée mbuma.»

Ete ya tala

16 «Moto bo alose tala, taaekukya na katini naa taaenyosa o se ya ntangye. Kasi kaeteye o ikolo pho bato baso baanyolo o ingambi bawene na bolaa.

17 Maphoo maso maa bombama mamowene o phaa o minyo ma bato, na maphoo ma sekylele mamoebana.

18 Nde koebe na mookyelesi nwa bée nwa maphoo! Pho, moto ooli na nwana ep-kele baamobakysisela. Kasi moto ooli pha, bamobololo na nwana ndambo obakyi ne.»

Nyango wa Yesu na banaa nyango na Yesu

19 Nyango wa Yesu na bana nyango na Yesu bayakaka ya mokyeka. Kasi te baikaka koka ikoma wali yo pho ya boikye pha bato.

20 Bamba ya imola Yesu obokye: «Nyongoo na banaa nyongoo bali o ibanda, bazingye iyewene.»

21 Yesu amba ya babuyisa yokye: «Mama na banaa mama eli bato ba okye iloba sa Nwaphongo, bambe na sikyelela.»

Yesu azibise eweεε na kanda

22 Mokolo monomo Yesu amba ya baa o vato yo na baekosi bεε. Amba ya wo na bεε

yokye: «Tokatisa o mbale ya mokukulu n̄wa maa manene muna.» Bamba ya kyende.

²³ Waaba b̄ee bakatisa, Yesu aesi ya lala ebu. Mbala yonoyō, eweele ekusi etati ikyela o maa maanene, maa mabuto inyolo o vato. Babuto miiwaa.

²⁴ Baekosi bamba ya susinya oli Yesu, bamba moumola b̄ekye: «Moteye, Moteye, tomowa!» Waaumwa Yesu, amba ya zibisa eweele na kanda, sakoko iesi yaema. Maa maamba ya butwa b̄ose.

²⁵ Yesu amba ya wō na baekosi yokye: «Ianola sa b̄ee sili wa?» Kasi bawenekye b̄ob̄o, bamba kamwa, bamba wōnō b̄ee na b̄ee b̄ekye: «Moto oyo ambi ba nza? Kaambya mitindo, na eweele na maa kyimookye!»

Yesu abikye moto ooli na malob̄o mabe

²⁶ B̄ob̄ele bamba ya koma o mokyisi n̄wa Gene-salete moli o mokukulu n̄wa maa ma Galileya.

²⁷ Waa abwa Yesu o vato, moto monomō wa mokyisi me aesi ya mobenga. Moto me abaka na malob̄o mabe. Tata kalakala, taalate na bitobu, taabe na o ingambi, kasi kabe nde o malita.

²⁸ Waawene moto oli na malob̄o mabe Yesu, amba ya anwana n̄wange, amba yakaa o makolo me, amba ya wō na bokusi yokye: «Yesu Nwana wa Nwaphongo owa Ikolo, nga na we lowo iye? Na ongye na we, sankyela b̄obe!»

²⁹ Awoko babona pho Yesu awoko na bolob̄o b̄obe obokye botokolo. Bolob̄o phabaka bomoakya mbala nzikye; emba babaka bamokangye na munyololo na maboko na makolo, kasi mbala iso abaka kabile

muna munyɔlɔlɔ, emba bɔlɔbɔ mɛ phabaka bɔmovakye o bokye.

³⁰ Yesu amba ya motuna yokye: «Nkombo ya wɛ nza?» Amba ya anola yokye: «Nkombo ya nga Boikye». Awɔkɔ babona phɔ malɔbɔ mabe maikye mamunyɔlɔkɔ.

³¹ Malɔbɔ mɛ mamba nyingonela na Yesu mɛkye: «Salovaka o ibela siinene siizindo!»

³² Yabaka wamɔ bɔkanda bɔnene pha mangulu mabaka makye miluka ntoma ya iza o ngomba. Malɔbɔ mabe mɛ mamba ya wɔɔ na Yesu obokye: «Ololɛ tonyɔlɔ o mangulu mama!» Yesu amba maanolela.

³³ Mbala yɔnɔyɔ malɔbɔ mabe mambatɔlɔ oka moto mɛ mambakye nyɔlɔ o mangulu. Bokanda pha mangulu bɔsɔ phaamba ya uta o ikolo sa ngomba nɔnɔ wakye phango mivaka o ebale nɔnɔ waazinda mango.

³⁴ Waawene babanze ba bɔkanda pha mangulu lowɔɔ lolekaa, bamba ya lota mambangu, bamba kye imola simo mɛ o Genesalete na o nkyisi yaa mambale.

³⁵ Bato bamba ya kye kyeka lowɔɔ lolekaa. Waakoma bɛɛ waali Yesu, bamba ya zwa moto ootɔkɔsi bɛɛ malɔbɔ mabe azasi o makolo ma Yesu, alati bitobu, abuto na bɔlaa. Emba bato bamba iila.

³⁶ Baawenɛkye masɔ malekaa, bamba ya imola bɛbi ndenge ebikyɔ moto oobakyi na malɔbɔ mabe.

³⁷ Emba bato basɔ ba Genesalete bamba ya onga na Yesu obokye amane o mokyisi ŋwa bɛɛ phɔ babaka na bɔɔbɔ. Yesu amba ya kpela o vato

nɔnɔ waabutwa yo.

³⁸ Moto owatɔkɔlɔkɔ bée malɔbɔ mabe amba onga na Yesu yokye: «Bo ozingyi, le nakyende na we!» Kasi Yesu amba wɔ ne yokye:

³⁹ «Butwa oka ya we! Kye imola iso ikyesi Nwaphongo phɔ ya we!» Bobele moto me amba ya kye mimola o mokyisi munsɔ maphɔɔ maakyesi Yesu phɔ ye.

Yesu abikye Nwana wa Yailo na nwanwasi owa bolosi pha malongo

⁴⁰ Waabutwa Yesu o mokukulu moyɔkɔ nwa maa maanene, bato baikye bamba ya moyamba phɔ babaka bamoziya.

⁴¹ Moto monɔmɔ nkombo ye Yailo, mokonzi nwa ingambi sa makyita, amba ya mivaka o makolo ma Yesu aesi ya onga Yesu obokye aye o ingambi se.

⁴² Phɔ nwana we nde monɔmɔ wa nwanwasi, wa mbula iko mbuka ibale ali nde mowe. Waaba Yesu kakyende omɔ, bato baikye ba mokatitisa mboka eso sa bongo itambula.

⁴³ Nwanwasi monɔmɔ owa bolosi pha malongo abaka wamɔ. Mbula iko mbuka ibale malongo mabaka mamotɔkɔlɔ nde botɔkɔsi satenya. Aunvaka mbolo ye iso yaabaka ne phɔ ya iphuta ba muunganga, kasi na moto monɔmɔ taika koka imobikya.

⁴⁴ Amba yaa o sima ya Yesu, aesi yakuma songye ya etobu ya Yesu, mina wamɔ, malongo maesi ya tenya. ⁴⁵ Yesu amba yatuna yokye: «Oonkumi nza?» Basɔ bamba anola bekye banga phe. Petelo amba ya wɔ na Yesu yokye:

«Moteye, eli bato baikye baaezingyi, baa ekatitise.»

⁴⁶ Kasi Yesu yokye: «Moto monomō ankumi, pho naokyi phembō etokosi o nzoto ya nga.»

⁴⁷ Nwanwasi aesi ya wene obokye bamoebi. Na itekyenele siso, amba ya kye mivaka o makolo ma Yesu. O boo pha bato baso amba ya moimola ntina eemokumi ne na boobikyi yo.

⁴⁸ Yesu amba ya wo ne yokye: «Iwana wa nga, ianola sa we siebikye, kyende na bolaa.»

⁴⁹ Waaba Yesu kawo babona, moto monomō ambauta o ingambi sa Yailo, mokonzi nwa ingambi sa makyita. Amba ya wo ne obokye: «Iwana wa we wa wanwasi awee, sakula tungyisa Moteye»

⁵⁰ Kasi Yesu abaka kamookye boko wo yo. Amba wo na Yailo yokye: «Saila, ba nde na ianola, nwana wa we amobika.»

⁵¹ Waakoma Yesu o ingambi sa Yailo, taikaka anola obokye bato basuu banyolo ne, manya nde Petelo, Yoane, Zake na ango na nyango wa nwana.

⁵² Bato baso babaka balele na imiima pho ya nwana. Emba Yesu amba ya wo na bee yokye: «Bee salela! Taikyi waa, alasi nde ebu.»

⁵³ Kasi bato bamba moekye. Pho baebaka obokye nwana ambo waa.

⁵⁴ Kasi Yesu amba mophila o eboko, amba anwana yokye: «Iwana, inwa!»

⁵⁵ Nwana akuli butwa na bomoo, aesi ya unwa. Emba Yesu amba ya wo na bee obokye bamophe ntoma ya iza.

⁵⁶ BaBoti ba ηwana bakamwaka na boikye kasi Yesu amba bakatela obokye βέε saimola na moto maphoo maalekaa.

9

Yesu atomi baekosi iko mbuka babale (Matiye 10.5-15; Malako 6.7-13)

¹ Yesu amba ya angyinya baekosi iko mbuka babale. Amba ya baphe mwiya na bokonzi pha itokolo malobo maso mabe na ibikya malosi.

² Sima, amba batoma ikye mimola Bokonzi pha Nwaphongo na ikye mibikya bato ba malosi.

³ Amba ya wo na βέε yokye: «Ookokye βέε o imbanga, saphila ekpele na yonoyonoy: Ebe motuu, ebe ikuba, ebe ntoma, ebe na baphalanga. Moto na monomo saphila basimisi babale.

⁴ Bo baeyambi o ingambi sonoso, obee nde wamo tee nono waamumana βέε o mokyisi me.

⁵ Ka bo bato ba mokyisi monomo tebaeyambi, mana o mokyisi me, lasa mobulubutu ηwa mokyisi ηwa βέε mooli o matambe ma βέε pho ya ibaweninya obokye bakyesi boβe.»

⁶ Emba baekosi bambā ya kyemde, baesi ya lekana o nkyisi iso ikye miimola Simo Elaa na ikye mibikya bato ba malosi.

Elode kamitune pho ya Yesu (Matiye 14.1-12; Malako 6.14-29)

⁷ Mokonzi Elode aokaka maphoo maso malekane. Malondo mambaunva ne. Pho bato bakyi bawoko pho ya Yesu obokye: «Eli Yoane Mobatise akundoo.»

⁸ Bana bɛkye: «Eli Eliya atokosi!» Baayoko bɛkye: «Eli monomo na baimosi ba Nwaphongo akundoo!»

⁹ Kasi Elode yokye: «Yoane, nga mampenza namotena moto. Kasi moto ookokule oka nga na ngambo eso oyo nza?» Yango mena Elode alukaka iwene Yesu.

Yesu azeze bampele nkoto itano

(Matiye 14.13-21; Malako 6.30-44; Yoane 6.1-14)

¹⁰ Waaya butwa bɛ, batoma bamba ya imola Yesu maphoo maso maakyelaka bɛ. Yesu amba ya kye na bɛɛ o mokyisi moobangye bɛɛ Betesaida.

¹¹ Kasi waaeba bato obokye akye, bato baikye bamba mobenga. Yesu amba bayamba, amba butwa ibawole pho ya Bokonzi pha Nwaphongo na ibikya babaka na phowa ya ibika.

¹² Wa tata ikoma nkoko, batoma iko mbuka babale bamba ya wali Yesu baesi ya wo ne obokye: «Buya bato baso pho bakyenɛɛ o nkyisi yaa mambale na oka bato baali o manzabi, pho bakye luka bilangyi na ntoma ya iza. Pho wawa toli mi elele ya bokye.»

¹³ Kasi Yesu amba ya wo na bɛɛ yokye: «Bɛɛ mampenza o baphe ntoma ya iza.» Baekosi bɛkye: «Toli nde na mapa matano na swe ibale bobele. Ozingyi obokye tokye omba ntoma ya iza pho ya bato baso baba?»

¹⁴ Bampele phenephe nkoto itano babaka wamo. Yesu amba ya wo na baekosi yokye: «Obazasa biboko biboko ba bato mako matano matano.»

¹⁵ Baekosi bamba kyela nde bomo, bamba zasa bato baso.

¹⁶ Yesu amba ya kpa mana mapa matano na swe ibale. Amba ya tomba miyo o ikolo, apambosi mapa na ina swe. Amba ya makyese, amba ya phe baekosi bεε pho bakabele bato. ¹⁷ Bato baso bamba zaa, bamba oka. Bamba ongo bikyese bya otwaka bε, bamba tonza banyanzima iko mbuka babale.

*Petelo awo yokye Yesu ali Masiya
(Matiye 16.13-19; Malako 8.27-29)*

¹⁸ Mokolo monomo Yesu na baekosi bεε bakyekeye bondεε o elele yonyo ya indende. Yesu amba ya batuna yokye: «Bato bawo obokye nga nali nza?»

¹⁹ Baekosi bamba ya mobuyisa bεkye: «Bakyi bawo bεkye: “Iwe Yoane Mobatise, bana bεkye: Iwe Eliya, baayoko bane wo bεkye: Iwe oli monomo na baimosi ba Nwaphongo baa phanza akundoo.”»

²⁰ Yesu amba ya batuna yokye: «Ka bεε, kowo obokye nga nali nza?» Petelo amba ya buya yokye: «Iwe oli Masiya owa lotomela Nwaphongo.»

²¹ Yesu amba bakatela na bokusi obokye bεε saloimola na moto.

²² Emba Yesu amba ya bakya yokye: «Nwama wa Moto asengyesi ioka bolosi boikye. Bankumu, bakonzi ba banganga ba Nwaphongo na bateye ba mibeko baamolεε. Baamoboma. Kasi o sima ya nkolo iyato, amokundwa.»

Ndengye ya ibenga Yesu

²³ Sima, Yesu amba ya wɔ na bato basɔ yokye: «Bo moto kazingye imbenga, alɛɛ iumunya phɔ ya nzoto ye, anyanya ekulusu ye mokolo na mokolo ambe mbenga.

²⁴ Phɔ, moto ozingyi ibikya bomoo phe aabobungya. Kasi moto owa mobungya bomoo phe phɔ ya nga aabobikya.

²⁵ Bo moto azwe ezwele ya mokyisi munso, kasi bo ambi bungya bomoo phe naa ani booto yo mampenza, amozwa itomba iye?

²⁶ Bo moto kaokye soo phɔ ya nga na phɔ ya maloba ma nga, inga Nwana wa Moto, na nga namooka soo phɔ ye me, waamoya nga na nkyemo ya nga, na eyaaka Tata na eyaaka banze basantu.

²⁷ Nde phele na wɔ na bee ngakye bana o nte ya bee bali wawa ete bawe phanza saika wene Bokonzi pha Nwaphongo.»

Petelo, Yoane na Zake baweni Yesu o nkyemo ya Nwaphongo

(Matiye 17.1-8; Malako 9.2-8)

²⁸ Nkolo nwambi sima ya maphoo mamana Yesu amba ya kpa Petelo, Yoane na Zake amba ya baa na bee o ikolo sa ngomba phɔ ya ibondede.

²⁹ Waaba Yesu kabondede, soo phe phamba ya butwa ndengye esuu, na bitobu bee bamba ya butwa bitane perepe.

³⁰ Mbala yonyo, bato babale babutwaka basolole na Yesu, yabaka: Mose na Eliya,

³¹ babawenekye balungami na nkyemo eya ikolo. Mose na Eliya babaka bawono na Yesu phɔ ya mowesi nwa mokyε yo waa o Yelusaleme.

³² Petelo na bēbi ne bawaka na ebuu. Waaumwa be, bamba ya wene nkyemo ya Yesu na bato babale babaka batemi ne.

³³ Imbele saluka Mose na Eliya iika Yesu, Petelo amba ya wo na Yesu yokye: «Moteye, eli bolaa obokye toikale wawa. Tomotonga ndalaku iyato: Mōnōmō phō ya we, mōnōmō phō ya Mose, mōnōmō phō ya Eliya.» Kasi Petelo taikaka eba yaabaka yo ka wōō.

³⁴ Waaba Petelo kawō babona, ipata sōnōsō siesi ya baziba. Waa baziba impata, baekosi bawenekye bōōbō.

³⁵ Uta o ipata, ηwesi mōnōmō ηwaokanaka mowō obokye: «Oyo ali Nwana wa nga, oōsi nga, omookye!»

³⁶ Waaunva iokana ηwesi mamuna, baweni Yesu nde yo mampenza. Baekosi baesi ya ikala bose, mi nkōlō me, tebaikaka imola na moto maphōō maawenekye be.

Yesu abikye munzenga mōnōmō ooli na bolōbō bōbē

(Matiye 17.14-18; Malako 9.14-27)

³⁷ Sima ya mokōlō mōnōmō, Yesu na baekosi bēē baato bamba ya uta ngomba. Moluku ηwa bato moikye ηwaamba yakye vana ne.

³⁸ O nte ya moluku ηwa bato babana, moto mōnōmō abaka kaanwane yokye: «Moteye, naebōndi, okyekye ηwana wa nga wa lele, phō ali ηwana wa nga nde yo mōnōmō!

³⁹ Mbala nzikye bolōbō bōbē bomoakya, ηwana kabutwe iaηwana, bomunyingyinya na bokusi, kabutwe itokōlō luulu o munōkō, bomunyōkōlō emba teboomane ne bomanela.

40 Naongakyi na baekosi ba we obokye batokolo bolobo me, kasi tebaikyi bokoka.»

41 Yesu amba ya wo yokye: «Bee bato babe na baazanga ianola. Nasengyesi iba na bee na ikanga motema pho ya bee tee nono imbele iye?» Emba amba ya wo na moto me yokye: «Yaka na nwana wa we wawa.»

42 Waakoma nwana phenephe na Yesu, bolobo bofe phaamba movaka o se, phaamba munyinyinya na bokusi. Kasi Yesu amba ya phaphala na bolobo bofe me, amba bikya nwana, emba amba mobuyisa ango.

43 Bato baso bamba kamwa na bonene pha Nwaphongo.

*Yesu akuli imola iwa se
(Matiye 17.22-23; Malako 9.30-32)*

Waaba bato baso bakamwe na maso makyele Yesu, Yesu amba ya wo na baekosi bee yokye:

44 «Oka na bolaa mapho mamowole nga unwanwa eye: Bamoungya Nwana wa Moto o maboko ma bato.»

45 Kasi baekosi tebaikaka eba ntina ya mapho mamana. Mayele ma bee temaikaka ingwa pho ya isosolo, bambaka na lota ituna Yesu ntina ya lowo me.

*Olekyi bebi na ngambo nza?
(Matiye 18.1-5; Malako 9.33-37)*

46 Mokolo monomo, baekosi bamba yaika ziko pho ya iyeba nza oolekyi bebi na ngambo.

47 Yesu aebaka maumunya ma be. Amba ya kpa nwana monomo oo mokyε, amba ya moteyε phenephe ne.

⁴⁸ Amba ya wɔ na b́eε yokye: «Owa moyamba ηwana oyo na nkombo ya nga, mena anzambi nga mampenza. Ka oonzambi, ayambi na moto owa ntoma. Phɔ oolekyi mokyεε onte ya b́eε basɔ, yo mɔnɔ oolekyi na ngambo.»

*Otoo eyine ali mbale na bε
(Malako 9.38-40)*

⁴⁹ Yoane amba ya wɔ na Yesu yokye: «Moteye, toweni moto mɔnɔmɔ katɔkɔlɔ malɔbɔ mabe na nkombɔ ya wε. Tounvakyi mokatela phɔ taebengye na banga.»

⁵⁰ Kasi Yesu amba ya mobuyisela yokye: «Samokatela, phɔ otoo eyine ali mbale na bε.»

*Bato ba mokyisi mɔnɔmɔ ηwa Samaliya baleε
iyamba Yesu*

⁵¹ Waakoma imbele sa Yesu sa imana o mokyisi mumu phεnephε, amba ya kana ita kyendε o Yelusaleme.

⁵² Amba ya toma batima phanza. Bamba ya kyendε o mokyisi mɔnɔmɔ ηwa Samaliya phɔ ya ikye bɔngya iyaa se.

⁵³ Kasi bato ba mokyisi me ba lekyε imoyamba phɔ kaya kyendε o Yelusaleme.

⁵⁴ Waawεnε Zake na Yoane babona, bamba ya wɔ na Yesu bεkye: «Nkolo, ozingyi obokye totome nkakye eute o ikolo ebakpelemele baunve?»

⁵⁵ Kasi Yesu amba ya ekpana bili bε, amba bakatela na bokusi.

⁵⁶ Emba bamba ya kyendε o mokyisi mosuu.

*Baazingye ibenga Yesu
(Matiye 8.19-22)*

⁵⁷ Waaba βέε o nzela, moto monomō amba ya wō na Yesu yokye: «Namoebenga mbale eso eya mokyemikye wε.»

⁵⁸ Yesu amba ya mobuyisa yokye: «Manzumbu mali na bikakala, manyosi ma ikolo mali na moobo; ka Nwana wa Moto tali na ná elele ya ilangya moto.»

⁵⁹ Yesu amba ya wō na moto mosuu yokye: «Imbengye!» Kasi moto mōna amba ya mobuyisa yokye: «Taande nataa kye kunda tata.»

⁶⁰ Yesu amba ya mobuyisa yokye: «Λε bawe bakunde bawee ba βε; kasi iwε, kyende kye imola Bokonzi pha Nwaphongo.»

⁶¹ Moto mosuu amba kula ya wō na Yesu yokye: «Nkolo, namoebenga; kasi tande nakye wenene mbala eya suka na ibota sa nga.»

⁶² Yesu amba ya wō ne yokye: «Moto ombo tata ikyela o inzabi, bo akuli buya miyo na munsima yo mōna taika kyelama phō ya Bokonzi pha Nwaphongo.»

10

Yesu atomi baekosi makoo sambo mbuka babale

¹ Sima ya maphō me, Nkolo Yesu amba kula ya olo bato basuu mako sambo mbuka babale. Amba ya batoma babale babale o boo o nkyisi yaamokye mikye yo.

² Amba wō na βέε yokye: «Mbuma ya inoko ili nzikye o inzabi, kasi bato baetoma tebali baikye. Onga na mokolo inzabi atome bato baetoma baikye phō baya munokyεε mbuma.

³ Kyende! Naetomi ndokolo mampate o nte ya mangoo.

⁴ Saphila baphalanga, ebe ikuba, ebe bikoto. O nzela, sakyemiteme pho ya iphe bato mambote.

⁵ Waamunyolo b̄e o ingambi sonoso, kota wo phanza bobo: “Bose bo bee o ingambi sisi!”

⁶ Bo moto wa bose ali wamo, bose pha b̄e phamoikala ne, ka bo moto wa bose tali, bose pha b̄e phamoebutolela.

⁷ Ba nde o ingambi me, za ombe na nywa iso yaamoephe be. Pho moto wa etoma asengyesi izwa iphuti se. Sakula kyeluka iba babutu o mangambi masuu.

⁸ Waamunyolo b̄e o mokyisi monomo, bo bato ba mokyisi me baeyambi, zaa yaa moephe be.

⁹ Bikya bato ba malosi bali omo, emba wo na bato baso obokye: “Uḡwanḡwa eye Bokonzi pha Nḡwaphongo boekomesi oli be!”

¹⁰ Kasi waamunyolo b̄e o mokyisi monomo, bo bato ba mokyisi me te baeyambi, tokolo o musongo owo na bato me obokye:

¹¹ “Tolasee mobulubutu ḡwa mokyisi ḡwa b̄e moobandemakyi o matambe ma banga, toeyikyesi ḡwango. Oombe nde eba obokye Bokonzi pha Nḡwaphongo bokomi phenephe.”

¹² Nawo na b̄e nga kye mokolo ḡwaa mosambisa Nḡwaphongo bato, etumbu ya mokyisi maa-muna yamoleka eya Sodomo.»

*Nkyisi iile ianola Yesu
(Matiye 11.20-24)*

¹³ «Ngongo ya we mokyisi ḡwa Kolazina, ngongo ya we mokyisi ḡwa Betesaida! Pho

bilekyesako bakyelaka nga oka b̄εε, ɓo na bikyelaka nde o Tula na o Sidona, ɓato ɓa nkyisi me nde ɓaunva lata mangoto, nde ɓamiinga mbutu pho ya iweninya obokye ɓa ɓongyεε mobesi nwa ɓε.

¹⁴ Yango mena mokolo nwa mosambisa Nwaphongo ɓato, etumbu ya b̄εε yamoleka eyaaka Tula na Sidona.

¹⁵ Na we, mokyisi nwa Kapalanauma, koumunya obokye wamo ɓaa nɔnɔ o ikolo? Wamouta nɔnɔ o mokyisi nwa ɓawee.»

¹⁶ Yesu ambakula ya wo na ɓaekosi ɓεε yokye: «Moto okoeyokye, kanzokye; moto okoεε, kandε; ka moto okondε, kalε Yo owantoma.»

Ibutwa sa ɓaekosi mako sambo mbuka ɓabale

¹⁷ ɓobeε, ɓaekosi mako sambo mbuka ɓabale ɓamba ya butwa na nkyisa ɓoikye ɓεkye: «Nkolo, na malobo mabe malookye wa phaphale ɓanga na mango na nkombo ya we.»

¹⁸ Yesu amba ya ɓabuyisa yokye: «Nawenεkye Molemba kabiya, kaute o ikolo ndokolo munkakasi.

¹⁹ Okyemela, naephεkye ɓokonzi pha ikyita manzo na maphalakasa saekyela ekpele, na unva ɓokusi ɓoso pha munguna. Ekpele yonoyo teekokyi iekyela ɓobe.

²⁰ Kasi b̄εε sa kumba pho malobo mabe maeyokye, kumba nde pho Nwaphongo akoma mankombo ma b̄εε o ikolo.»

Yesu ali na nkyisa

²¹ Imbeε me, Yesu atondi na nkyisa ya Bolobo Bosantu, amba ya wo yokye: «Tata, Nkolo wa

ikolo na munse, naephe melesi pho ya maphoo mabombela we bato ba malondo na baaekola, omaweninye oka bato baate bali na ngambo. Phela, Tata, wazinga obokye wabee baabona.

²² Tata aambya maphoo maso o maboko ma nga. Moto na monomo taebe Nwana bo teebe Tata, ebe moto takokyi eba Tata bo teebe Nwana na baazingyi nwana ibaweninya booli Tata.»

²³ Emba Yesu amba ya miekpinya oka baekosi bée, amba ya woo na bée nde bée mampenza yokye: «Nkyisa ili na miyo mawene maphoo maawene be!

²⁴ Pho na wo na bée ngakye, baimosi baikye, bakonzi baikye, bazingaka iwene maphoo maawene bée mama, kasi tebaika mawene, na iyoka maphoo maokye bée mama kasi tebaika maoka.»

Ete ya Mosamaliya mola

²⁵ Moteye wa mibeko monomo amba ya teme pho ya imeka Yesu. Amba ya motuna yokye: «Moteye, nakyele bo pho nazwe bomoo pha bofelé?»

²⁶ Yesu amba mobuyisa yokye: «O mobeko bakoma bo? Kotangye omoo bo?»

²⁷ Moto mona amba mobuyisa yokye: «Os-engyesi izinga Nwaphongo Nkolo wa we, na ndondo yonyo, na molimo nwa we munso, na bokusi pha we bosoo na ná maumunya ma we masoo, ombe na zinga nwebi na we bookomizingye we mampenza.»

²⁸ Yesu amba woo ne obokye: «Obuye na bolaa. Kyela nde bomoo wamobika.»

29 Kasi moteye wa mibeko alukaka imilongya, amba tuna Yesu yokye: «Nwebi na nga nza?»

30 Yesu amba mobuyisa yokye: «Moto mɔnɔmɔ kaute o Yelusaleme kakyende o Yeliko. Aesi ya kye kaa o maboko ma baibi, baesi ya mabolo mbolo ye iso, bamokutibi nzi, bakyeε, baikyi moika nde mowe.

31 Sakoko, nganga ya Nwaphongo mɔnɔmɔ aesi yalekana wamɔ. Waawene yo moto mɔna, abandi mopha nwa nzela moyoko, alekaa.

32 Molewi mɔnɔmɔ nde bomɔ, aesi yakoma o elele me, aweni moto me, abandi mopha nwa nzela mooyoko, alekaa.

33 Kasi Mosamaliya mɔnɔmɔ aesi yalekana ne minzela me. Waawene yo moto owakutubaka baibi, amookyesi ngongo.

34 Asusinye phenephe ne, amosweye mauta na maleku o maphota nɔnɔ wa mokanga yo na bitato ba bitobu. Sima, amba mokpesa o ikolo sa punda ye, amba kye neε o ingambi sa babutu, omɔ, abuto imosalisa.

35 Waa ye bunya, Mosamaliya aesi ya tokolo bibende babale babaphalanga, aesi ya biphe mokolo ingambi, amba wo ne yokye: “Banza moto oyo na bolaa. Bo otokosi baphalanga basuu pho ya imosalisa, namoya ebuyisa bee wamoya lekana nga wawa.”»

36 Yesu amba ya tuna moteye wa mibeko yokye: «Pho ya we, onte ya bato baato babana, oomiteye nwebi wa moto owakaaka o maboko ma baibi nza?»

37 Moteye wa mibeko yokye: «Eli moto owamookyelaka ngongo.» Emba Yesu amba ya

wɔ nɛ yokye: «Kyɛndɛ, na wɛ o kye kyela bɔmɔ.»

Yesu akye oka Malata na Maliya

³⁸ Waaba Yesu na baekosi bɛɛ o nzela, amba ya nyɔɔ o mokyisi mɔnɔmɔ. Nwanwasi mɔnɔmɔ abaka omɔ nkombo ye Malata, amba moyamba o ingambi sɛ.

³⁹ Yo abaka na nwan nyango wa nwanwasi nkombo ye Maliya, owa zalaka phɛnɛphɛ na makolo ma Nkolo phɔ ya iyoka mateya mɛ.

⁴⁰ Malata amitungyisaka na boikye phɔ ya bitoma. Mbala yɔnɔyɔ amba ya wɔɔ na Yesu yokye: «Nkolo, toowɛnɛ boɔɔ boondesi nwan mama bitoma bisɔ nga mampenza? Wɔ nɛ aya nsunga.»

⁴¹ Nkolo amba mobuyisa yokye: «Malata, Malata, komitungyisa na ikyɛmimiima phɔ ya maphɔɔ maikye,

⁴² kasi nde lowɔɔ lɔnɔɔ looli na ntina enɛnɛ. Maliya aɔsi iyalo sɔnɔsɔ siilekyi bolaa, na moto mɔnɔmɔ etaamobɔɔlɔɔ sango.»

11

Yesu kateya baekosi bɛɛ ibɔndɛɛ

¹ Mokɔɔ mɔnɔmɔ Yesu abaka o elele yɔnɔyɔ kabɔndɛɛ. Waunva yo, mɔnɔmɔ na baekosi bɛɛ amba ya wɔ nɛ yokye: «Nkolo, oleteya ibɔndɛɛ bo wateyaka Yoane Mobatise baekosi bɛ.»

² Yesu amba ya wɔ na bɛɛ yokye: «Waabɔndɛɛ bɛɛ, nde kowɔ boɔɔ:
Tata,
nkombo ya wɛ ebe esantu.
Bokonzi pha wɛ boye.

³ Olophe mokolo na mokolo ntoma isengyesi na banga.

⁴ Ololimbisa masumu ma banga!

Pho na banga tolimbisa bebi baalokyele bofe. Sa anola obokye Munguna alomekye.»

⁵ Yesu ambaya kula wo na be e obokye: «Umunya obokye monomo na be e ali na ekamba, ambikye onga ne na molengyela yokye: “Nwebi na nga, ombekya, mapa maato,

⁶ pho monomo na bebi na nga oli o imbanga akomi oka nga unwanwa eye sili na ekpele ya imophe.”

⁷ Emba oli o motema nwa ingambi, kambe mobuyisa yokye: “Le ntungyisa! Unwanwa eye ingambi siimbokangyema; nga na bana banga toumbo milangya, sikokyi ikula langwa pho ya iyaephe mapa.”

⁸ Nawo na be e, na bo talango pho ya imophe mapa me pho ya ekamba ya be, amba nde langwa pho ya etungu ya iyonga ya nwebi ne amba amophe iso iisengyesi ne.

⁹ Yango mena nga na wo na be e ngakye: “Onga, bamoephe; luka wa mozwa, komola ekomba, bamoeyingolela.”

¹⁰ Pho moto okoongye bamophe, moto okolukye kazwe, bazibolele ekomba ookokomole.

¹¹ Bo monomo onte ya be e ali ango wa nwana, bo nwana we amoongyi swe, akokyi imophe nzoo?

¹² Naa bo amongyi ikye, aamophe iphalakasa?

¹³ Bo be e bato babe koebe iphe bana ba be e mbolo indaa. Ya mofa boo na Ango wa be e

owa ikolo okoambya Bolobɔ Bosantu phe oka baabongye!»

Yesu katokolo malobɔ mabe na mwiya nwa Nwaphongo

¹⁴ Mokolo monomɔ, Yesu abaka katokolo bolobɔ bofe phaa buyaka moto monomɔ mbubu, watokolo bolobɔ bofe me, mbubu monɔ abuto iwɔ. Bato bamba kamwa na boikye.

¹⁵ Kasi bato bayoko bekye: «Eli Belezefula, mokonzi nwa malobɔ mabe omophe mwiya nwa itokolo malobɔ mabe!»

¹⁶ Baayoko balukaka imumeka, bamba onga ne obokye akyele elekyesako ekye weninya obokye mwiya nwe moute na Nwaphongo.

¹⁷ Kasi Yesu aebaka maumunya ma be, amba ya wo na bee yokye: «Bokonzi bosɔ bookabwa phango mampenza, phamunyangwa emba mangambi mamouwa mana o ikolo sa maayoko.

¹⁸ Ka bo Molembe yo mampenza akabwa, bokonzi phe phamoteme ndengye'ye? Pho bee kowo obokye nga natokolo malobɔ mabe na mwiya nwa Belezefula.

¹⁹ Boebe obokye nga natokolo malobɔ mabe na mwiya nwa Belezefula, ka bato ba bee bamatokolo na mwiya nwa nza? Yango mena bato ba bee mampenza bamiweninya obokye oli na ekpee.

²⁰ Ka boebe obokye nde na eboko ya Nwaphongo nga na tokolo milimo mibe, emba Bokonzi pha Nwaphongo boekomesi.»

21 «Pho bo moto mokusi, na binwanele b̄εε bikusi kabanza ingambi se, mbolo ye yamoba na bolaa.

22 Kasi nde bo moto mosuu oomolekyi na bokusi aesi, amobolosi bina binwanele biso bibakyi yo kalemele, emba amokaba mbolo iso ibolosi yo.»

23 «Moto ootoli na nga mbale, ali munguna n̄wa nga. Moto ootonsungye o ibokya, kanyangole.»

Wakule ya butwa bolobɔ bobɛ

24 «Watokolo bolobɔ bobɛ o nzoto ya moto, bokye miengyebana o bokye, bokye miluka elele ya iba. Botemozwe elele, bomiwole obokye: “Namobutwa o ingambi sa nga sabaka nga.”

25 Waaya butwa phango, boya zwa ingambi me basikombi, basibongye na bolaa.

26 Bobele mombe kye kpa mbengo ya malobɔ masuu sambo maamolekye na bobɛ; maambe ya nyolo makyee zala; emba mobesi n̄wa moto monɔ mobutwe mobe koleka bowabaka n̄wango phanza.»

Yaakolo nkyisa

27 Waaunva Yesu iwo babona, n̄wanwasi monomɔ amba ya anwana onte ya bato yokye: «Nkyisa na ibuu saenyanyaka na mabele maa enywangyaka!»

28 Kasi Yesu amba mobuyisa yokye: «Nkyisa ili nde na bato baaokye Iloba sa N̄waphongo bambe na sikyelela!»

Bayuda baongye elekyesako

²⁹ Waaba moluku nwa bato baye waali Yesu, amba butwa iwɔ yokye: «Bato balolo eye bali bato babe. Baongye elekyesako, kasi etebawene na elekyesako yɔnɔyɔ, bote ebe nde eyaaka Yona eyaunva bée wene.

³⁰ Pho bo wabaka Yona elekyesako pho ya bato ba Niniwe, nde bomɔ Nwana wa moto amoba elekyesako pho ya bato ba lolɔ eye.

³¹ Mokolo nwaa mosambisa Nwaphongo bato, mokonzi wa nwanwasi nwa Saba amoya phunda bato ba lolɔ eye, pho auti itakye iya oka maloba ma zebi sa Salomo. Kasi oli wawa alekyi Salomo!

³² Mokolo nwaa mosambisa Nwaphongo bato, bato ba Niniwe bamophunda bato ba lolɔ eye pho bato ba Niniwe babongyaka mobesi nwa bée waa okaka bée mateya ma Yona. Kasi ooli wawa alekyi Yona!»

Tala ya nzoto

(Matiye 5.15; 6.22, 23)

³³ «Moto taalosa tala pho ya iebomba na pho ya iekukya na katini, kasi kaeteya o ikolo sa mesa pho bato basɔ banyolo o ingambi bawene na bolaa.

³⁴ Miyo ma we mali tala ya nzoto ya we. Bo miyo ma we mali malaa, nzoto ya we mobimba kyingyengye saa. Ka bo miyo mawe temali malaa, nzoto ya we mobimba ili o enzombi.

³⁵ Yango mena okyefe obokye saa eeli o motema nwa we yango sabutwa enzombi.

³⁶ Bo nzoto ya we mobimba kyingyengye saa, nono nwana ete tali o enzombi, nzoto

ya we mobimba yamungyengye saa, ndokolo bokoengyengyele tala.»

Bafalisayi na bateye ba mibeko bato ba boole (Matiye 23.1-36; Malako 12.38-40)

³⁷ Waa unva Yesu iwɔ, mofalisayi monomɔ amba ya mobanga na izaɔ oka ye. Yesu amba nyɔɔ o ingambi sa mofalisayi me, amba kye zala o mesa.

³⁸ Mofalisayi amba kamwa waa wene yo Yesu kaze sataa kunyola se.

³⁹ Emba Nkolo amba ya wɔ na mofalisayi me yokye: «Kyeka boli bɛɛ, bɛɛ bafalisayi, kokunyole nde ikolo sa bakophɔ na sa basaani, kasi o motema nwa bɛɛ, watonda na phowa ya iiba na ya itombɔ.»

⁴⁰ Bibubusi! Owakyela bii nze teeli yo owakyela na bii motema?

⁴¹ Kabela nde babola iili o motema nwa ba kophɔ na ili o basaani ba bɛɛ, emba iso yamoba pee phɔ ya bɛɛ.

⁴² «Ngɔngɔ ya bɛɛ bafalisayi! Phɔ kophe Nwaphongo monomɔ phɔ ya iko ya maakyi ma solo elaa na ya ndunda iso iinkyinkyi kasi kobungye bosembo na lozingo phɔ ya Nwaphongo; nzuka eli lango losengyelakyi bɛɛ ikyela, saleminya iiyɔkɔ.»

⁴³ «Ngɔngɔ ya bɛɛ bafalisayi! Kozingye izala o biziye ba o boo o Mangambi ma makyita, kozingye na obokye baebeyakye o nsongɔ.

⁴⁴ Ngɔngɔ ya bɛɛ! Oli ndokolo malita maatemaebane, kasi bato batambule o ikolo sa mango saeba!»

45 Mɔnɔmɔ wa bateye ba mibeko amba ya wɔ na Yesu yokye: «Moteye, bo wɔ we babona, ka kotole banga!»

46 Yesu amba buya yokye: «Ngɔngɔ ya bɛɛ me, bateye ba mibeko! Pho bɛɛ kophisa bato biphesi bizito o nkukyi kasi bɛɛ toobikume nɔnɔ na munse mɔnɔmɔ.

47 Ngɔngɔ ya bɛɛ, kotongyele baimosi ba Nwaphongo malita malaa, kasi ya baboma ba nkɔkɔ ba bɛɛ!

48 Koteya obokye koanole yakyela bankɔkɔ ba bɛɛ. Bɛɛ baboma baimosi ba Nwaphongo, bɛɛ kombe batongyela mana malita.

49 Yango mena Nwaphongo na zebi se awɔ yokye: “Naabatomela baimosi na batoma, bamoboma bakyi, bamunyɔkɔlɔ bayɔkɔ.”»

50 Pho obokye bato ba lolɔ eye bazwe etumbu phɔ ya baimosi ba Nwaphongo basɔ baaboma bɛɛ uta o etatele ya mokyisi.

51 Tata waa boma bɛɛ Abele nɔnɔ oka Zakaliya owa boma bɛɛ onte ya etumbelo na elele esantu. Phele na wɔ na bɛɛ, bato ba lolɔ eye bamozwa etumbu phɔ ya bato basɔ baaboma be.

52 «Ngɔngɔ ya bɛɛ bateye ba mibeko! Wa kpa iphungola sa zebi kasi bɛɛ mampenza tonyɔlɔ, kasi baazingye inyɔlɔ, bɛɛ kobakatele.»

53 Waatɔkɔlɔ Yesu o ingambi me, bateye ba mibeko na bafalisayi bamba butwa imotungyisa na yɔɔ esɔ, na imotuna maphɔɔ ndengye na ndengye.

54 Bamumekaka phɔ bamozwe na lowɔɔ bo awɔ lowɔɔ lobe.

12

Nde koiwo o phaa (Matiye 10.26, 27)

¹ Imbele me, bato baikye bayakaka yaangana wali Yesu, babuto ikyemikyitana o makolo pho ya boikye. Yesu amba tata iwo phanza na baekosi b'ee yokye: «Kyeba na muno nwa mampa nwa bafalisayi, kyelukye iwo obokye: Kyeba na bole pha be.

² Maso maabombama, mamowene. Maso maazite be, mamoebana.

³ Yango mena, maso maawo b'ee onte ya enzombi, mamookana na moo, ikyikolo b'ee o itoo onte ya ingambi, bamoiyanwenela o munsongo.»

Okokyi b'ee iila (Matiye 10.28-31)

⁴ «Bebi na nga, na wo na b'ee ngakye: Saiila bato baakokyi iboma nde nzoto, kasi tebakokyi ikulakyela ekpele esuu.

⁵ Naeteya moto ookokyi b'ee iila; iila nde yo ookokyi sima ya iwa sa nzoto, ali na na bokonzi pha ievaka o lifelo. Ee, na wo na b'ee, eli yo nde moto okokyi b'ee iila.

⁶ Tebaa ungya nswenswe itano inkyikyiyi na mpata ibale? Kasi Nwaphongo tabungye na monomo onte ya yee.

⁷ Na pho ya b'ee, eli nde bomo. Kaebe na motiya nwa suwe ya b'ee. Yango mena b'ee saiila, b'ee oli na ntina eelekyi bokanda pha nswenswe!»

*Ianola ndee iangana Yesu
(Matiye 10.32-33; 12.32; 10.19-20)*

⁸ «Nakule wɔ na bɛɛ boɔ: Moto munso owamoanola o miyo ma bato baso obokye ali moto wa nga, Nwana wa Moto aamoanola o miyo ma banze ba Nwaphongo obokye ali moto wɛɛ.

⁹ Ka bo moto anzangaa o miyo ma bato, Nwana wa Moto aamoangana me o miyo ma banze ba Nwaphongo.

¹⁰ Moto munso ookowɔle Nwana wa Moto na boɔe, baamolimbisa. Ka yo okowɔle Bolobo Bosantu na boɔe, ete bamolimbisa.

¹¹ Waamokye bɛɛ na bɛɛ o Mangambi ma losambo phɔ yaesambisa o boɔ pha bazuzi naa bakonzi, bɛɛ samiima na yaamokye buya bɛɛ na na yaamokye wɔ bɛɛ.

¹² Pho imbele me, Bolobo Bosantu amoeteya maphɔ maso maasengyesi bɛɛ iwɔ.»

Ete ya mozwe otoli na malondo

¹³ Moto monomɔ onte ya bato baabaka wamɔ amba ya wɔ na Yesu yokye: «Moteye, wɔ na nwana mama ampe iyalo saaka nga sa ilaka.»

¹⁴ Yesu amba mobuyisa yokye: «Ekó, owankyela munanga na mokabi nwa mbolo ya ilaka sa bɛɛ nza?»

¹⁵ Sima amba ya wɔ na bɛɛ baso yokye: «Kyeɔa, motema munene nwango saeleka! Pho bomɔɔ pha moto, na bo aɔe na ezwele ndengye'ye, teɔoli phɔ ya mbolo iili ne.»

¹⁶ Emba amba ya bakpela ete yokye: «Moto monomɔ wa ezwele abaka na manyete maamobotelaka na boikye.

17 Abaka kamitune yokye: “Namokyela bo? Pho sili na elele ya ibomba mbolo ya nga iso iye!”

18 Amba miwole yokye: “Kyeka bowamokyela nga: Namouwola mampende ma nga, namba tonga masu manene. Namobomba mbuma ya nga ya manzabi na mbolo ya nga iso omo.

19 Sima, namba miwole nga mampenza o motema ngakye: Nwabi, oli na mbolo nzikye o ibombo pho ya mambula maikye. Eema, zaa, nywa, kumba!”

20 Kasi Nwaphongo amba wo ne yokye: “Ebubusi! Nde o mokolo nwa lolu, namokpa bomoo pha we. Unwanwa eye iso ibongye we, yamoba ya nza?”»

21 Yesu amba ya bakya yokye: «Oweni lowoo looyelele moto ookonukyia ezwele ikye pho ye mampenza, kasi tali na ezwele oka Nwaphongo.»

Kyeka nde na Nwaphongo

22 Yesu amba ya wo na baekosi bee yokye: «Yango mena na wo na bee ngakye: Samiima pho ya bomoo pha bee obokye wamoza ye naa pho ya nzoto ya bee obokye wamolata ye.

23 Pho bomoo bolekyi ntoma, na nzoto ilekyi bitobu.

24 Kyeka biwawanga! Bee tebaphikye, tebanoko, tebali na mampende nana bilele ba ibomba mbolo, kasi Nwaphongo kabizeya! Nzuka na bee baalekye biwawanga na ntina.

25 Moto nza onte ya bee, pho ya imiima, ookokyi ibakyisa mokolo monomo o bomoo phe?

²⁶ Kasi emba botookokye ikyela nɔnɔ ɲwana lowɔɔ oomokyiky, ka phɔ ya'ye kombe miima phɔ ya maphɔɔ maayɔkɔ?

²⁷ Kyeka baphulele bokotɔkɔlɔ bɛ, bɛɛ tebaakyele etoma, tebaatongye na bitobu. Kasi na wɔ na bɛɛ ngakye: Ebe na Salomo owabaka na ezwele ikye, taika lata bitobu bilaa bo yɔnɔyɔ na baphulele baabana.

²⁸ Ka bo Nwaphongo kalasa na bola nkata ya manzabi iili obokye yana bamoivaka o ɲwenya; nzuka na bɛɛ, bato ba ianola sikyiky.

²⁹ Yango mɛna, bɛɛ samiimaka obokye tomoza ye, naa tomunywa ye.

³⁰ Phɔ, eli nde bato batabaebe Nwaphongo bakye miluka maphɔɔ maamana. Kasi bɛɛ, ango wa bɛɛ kaebe obokye bɛɛ osengyesi na mango.

³¹ Kasi taaluka phanza Bokonzi phe, mbolo miina amoekyinzisa yango.

³² Saila, bɛɛ ɲwana bosoo oo mokyiky! Phɔ ango wa bɛɛ asepesi iephe Bokonzi!»

Ezwele eeteunve o ikolo

³³ «Ungya mbolo ya bɛɛ, ophe baphalanga mɛ bato baakamba. Omikyelele makuba maatemakotwe na ezwele eeteunve o ikolo. Omɔɔ, mwibi takome na munse temokoky ieza.

³⁴ Phɔ elele eli ezwele ya wɛ, ndondo ya wɛ yamobaa nde omɔɔ.»

Imibɔngyia phɔ ya iya sa Nwana wa Moto

³⁵ «Omizekyitinya mbimbi, le batala ba bɛɛ balolakye!»*

* **12:35 12.35** Omizekyitinya mbimbi: Nde kokyengye.

³⁶ Baa ndokolo bato baaziya nkolo wa b̄εε okoute o eseleko ya bolonga; obokye bo aesi ya komola, bamozibolele izele.

³⁷ Nk̄onz̄o na baombo baamoyazwa nkolo wa bε, waamoya butwa yo, bali o ikyengye. Nde phele na w̄o na b̄εε ngakye: Aamizekyitinya mobimbi, aabazasa o mesa, emba yo mampenza amobutwa ibakyelela.

³⁸ Emba bo aesi ya butwa na molengyela, naa sima ya molengyela, bo aesi ya bazwa bali nde o ikyengye, bamoba na nk̄onz̄o.

³⁹ «Eba obokye bo mokolo wa ingambi aebakyi imbele siwaa saa moyaa nwibi, nde taanolakyi obokye abukye ingambi se.

⁴⁰ Na b̄εε omibongyia, pho Nwana wa moto amoya o imbele siite siumunya b̄εε.»

Moombo owa bosembo na malondo

⁴¹ Emba Petelo amba ya w̄o yokye: «Nkolo, okpe ete mena pho ya banga ndee na pho ya bato bas̄o?»

⁴² Nkolo amba mobuyisa yokye: «Moombo owa bosembo na malondo nza, o wa m̄olo nkolo pho ya iphe bato ba ingambi se ntoma o imbele siikokyi?

⁴³ Nk̄onz̄o ili na moombo m̄ona bo nkolo we, waamoyabutwa yo aesi ya motakana kakyele ena etoma.

⁴⁴ Nde phele na w̄o na b̄εε ngakye, nkolo aamokyela mokonzi n̄wa mbolo ye iso.

⁴⁵ Kasi bo moombo me amiw̄osi o motema nwe yokye: “Nkolo wa nga kangomb̄ono na iya”, aambi butwa iwanda banzenga na banḡondo baetoma, abuto iza, inywa na ilanga,

⁴⁶ nkolo we aamba yaa mokolo moote moomoziya yo, na imbele sitesebe yo: Aamowinya, amba mokyela bo wa mokyela bée bato baatebanole Nwaphongo.»

⁴⁷ «Moombo okoebe iikyizingye nkolo we, kasi taikyí bngyia na taikyí kyela bokozingye yo, amokaa baphimbo baikye.

⁴⁸ Kasi yo otoebe ambi kyela maphoo makokyi na nzii, bamobinda baphimbo bontee. Moto musoo oophe bée na boikye, baamoonga na boikye; oophise bée na boikye, bamokula moonga na boikye koleka.»

Yesu aesi yakabola bato

⁴⁹ «Naesi ya vaka nwenya o mokyisi, emba nazingakyi obokye nde moinalola eeto!

⁵⁰ Nasengyesi ioka bolosi boikye, phango phamoba ndokolo batisimo yanga. Emba nali na nkaa tee nono waamokokyisama yango.

⁵¹ Bée koununya obokye na yaa o mokyisi pho ya iya ambya bose? Phe! Na wo na bée ngakye, na ya nde iya kabola bato.

⁵² Pho tata loló eye, bato batano bali o ingambi sonoso, bamokabana: Baato mbale, babale mbale.

⁵³ Bamokabana, ango amoina nwana we owa lele, nwana owa lele amoina ango; nyango amoina nwana we owa nwanwasi, nwana owa nwanwasi amoina nyango. Bokyilo owa nwanwasi amoina nwanwasi wa nwana we, na nwanwasi wa nwana amoina nyamolo nyé.»

Iimbola lolengye la bileko

⁵⁴ Yesu awokɔ na ná moluku nwa bato yokye: «Waawene bɛɛ ikolo sibelo biikye milangya moo, kowɔ izele obokye: “Mbula ya munɔ”, emba wakyelame nde bomɔ.

⁵⁵ Waawene bɛɛ eweele kyeuté bii ngyele, kowɔ obokye: “Lolo nzanga ya moleka”, emba wakyelame nde bomɔ.

⁵⁶ Banyamaɔle! Koebe nde ilimbola lolengye lowene bɛɛ o ikolo na lowene bɛɛ o se. Ka phɔ ya'ye tombe eba ilimbola imbele sisi?»

Bɔngya na moto ooli na we na lowɔ

⁵⁷ «Phɔ ya'ye bɛɛ mampenza toebe maphɔɔ ma bosembo?

⁵⁸ Waakye bɛɛ na moto ooli na we na lowɔ ikye amba oka munanga, bɔngya ne wataba bɛɛ o nzela. Bo phe, moto me amoekomya o boo pha munanga, emba munanga amoeyambya oka bulusi, bulusi amoevaka o bolokɔ.

⁵⁹ Nawɔ na we obokye, na bo ndengye'ye otoo tokolo o bolokɔ bo naino tokokye baphalanga basɔ baamoeyonga be.»

13

Ibɔngya mobesi ndee iwaa

¹ Imbele me, bato basuu bamba ya imola Yesu ndengye eyasweyaka Pilata malongo ma bato ba Galileya imbele saabaka bɛɛ baphe Nwaphongo mambeka.

² Yesu amba ya babuyisa yokye: «Koumunya obokye bato ba Galileya saabana balekaka bato ba Galileya baayokɔ basɔ na masumu phɔ ya izwa etumbu ndengye mena?»

³ Phe, nawo na b̄e ngakye: Kasi bo b̄e toboṅgye moḃesi ḡwa b̄e, b̄e baso wamovaka nde bomo.

⁴ Ebe bato iko mbuka mwambi baa Yelusaleme baawa waa bukwaka ingambi sianda saa Silowe, koumunya obokye boḃe pha b̄e phalekaka bato baso ba Yelusaleme?

⁵ Phe, nawo na b̄e ngakye: Kasi bo b̄e toboṅgye moḃesi ḡwa b̄e, b̄e baso wamovaka nde bomo.»

Ete ya ḡwete ḡwa fige mootemoobote

⁶ Bobele Yesu amba ya bakpela ete yokye: «Moto monomo aphikaka ḡwete ḡwa fige o inzambi se sa vinyo. Mokolo monomo amba ya kye luka mbuma ya fige omo, kasi taamba zwa.

⁷ Emba amba ya wo na moto wa etoma owa inzambi yokye: “Kyeka, mbula iyato, naina ya luka mbuma ya fige, kasi siizwe. Oekpete! Pho ya'ye kyembe na unva ntoma ya manyete nde pha?”

⁸ Kasi moto wa etoma owa inzambi amba ya mobuyisa yokye: “Nkolo, taakula ele naino mbula eye. Namotima manyete o mambale, namba vaka nkata yaa pholo omo.

⁹ Imbele sisuu ekokyi ibota mbuma o mbula ekye ye. Bo phe, waamokpete.”»

Yesu abikye ḡwanwasi monomo mokolo ḡwa Sabata

¹⁰ Mokolo monomo ḡwa Sabata, Yesu abaka kateya o Ingambi sonoso sa makyita.

¹¹ ḡwanwasi monomo abaka wamo, abaka na bolobo boḃe pha mobuyaka etuku mambula iko

mbuka ηwambi; aumbamaka, takulaka koka na imielola na bolaa.

¹² Waa wενε Yesu ηwanwasi με, amba mobanga, amba ya wο ne yokye: «Ŋwanwasi, obikyι na bolosi pha we.»

¹³ Amba ya motandela maβoko. Mina wamο aelo, abuto ikumbela Ŋwaphongo.

¹⁴ Kasi mokonzi ηwa Ingambi sa makyita, awενεkyε βοβε phο Yesu abikye moto mokolo ηwa Sabata. Amba ya wο na βato yokye: «Toli na nkolo motoba ya etoma. Bεε yakaka nkolo με, phο βαebikya na malosi ma βεε. Kasi mokolo ηwa Sabata phe!»

¹⁵ Kasi Nkolo amba ya mobuyisa βοβο: «Bεε banyamaβole! Mokolo ηwa Sabata, monomο na monomο na βεε taingole ngombe ye ebe naa mpunda ye phο ya ikye enyweya maa?

¹⁶ Ka ηwanwasi oyo ali nkoko ya Abalayama. Molemba amwakya mbula iko mbuka ηwambi. Emba sikokakyι imoingola o mokolo ηwa Sabata?»

¹⁷ Waabawole Yesu babona, banguna ba βεε baso baokaka σοο. Kasi moluku ηwa βato munso babaka na nkyisa phο ya maphoo maalaa maakyelaka yo.

Ete ya mumbuma ηwa mutarde

¹⁸ Yesu amba ya wο yokye: «Bokonzi pha Ŋwaphongo Boulane na ye? Naboulinya na ye?

¹⁹ Boulane na mumbuma ηwa mutarde, moto monomο amokpee, akyε mophika o inzambi

se. Mumbuma mokosi, mobuto ηwete, manyosi maya tonga moobo o bitakyi ba ηwango.»*

Ete ya muno ηwa mapa

²⁰ Yesu amba kula wo yokye: «Namoulinya Bokonzi pha Nwaphongo na ye?

²¹ Bokonzi pha Nwaphongo boulane na muno ηwa mapa; ηwanwasi monomo amokpe, amoangyinye na faline iikye o saani, faline eso yuulo.»

Mozibo mokyikyi

²² Yesu alekanaka o nkyisi iinene na iinkyikyi ikyemiteya tee nono waamokye koma yo Yelusaleme.

²³ Moto monomo amba motuna yokye: «Nkolo, bato bamobika tebali nde baikye?» Yesu amba ya mobuyisa yokye:

²⁴ «Kyela bokusi onyolo ya mozibo mokyikyi. Pho nawo na beη nga kye bato baikye bamoluka inyolo kasi etebakokye.»

²⁵ «Waamoinwa mokolo ηwa ingambi pho ya ikanga ekomba, beη wamoikala o ibanda, wamba tata ikomola ekomba kombe wo obokye: “Nkolo, olozibole”. Amba ebuyisa yokye: “Beη banza?”

²⁶ Emba beη waamba butwa iwo obokye: “Tozaaka tonywaka na we elele yonyo, wambaka na teya o nsongo ya mokyisi ηwa banga.”

* **13:19 13.19** Mutarde eli ηwana ηwete mokyikyi moobote bana mbuna nkyiinkyi.

27 Kasi yo amokula ebuyisa yokye: “Bεε banza? Mana phenephe na nga, bεε baso baakyele bofe.”

28 Omoo, yamoba nde malelo na itwa mino, waamowene bεε Abalayama, Izake na Yakobo ebe baumosi baso ba Nwaphongo, bali o Bokonzi pha Nwaphongo. Ka bεε bamoevaka o nzee!

29 Bato bamouta o mbale ekyetokolo na ekyekye minangya moo, na mbale eya ikolo na eya ngyele bamo ya zwa elele ya izaa o eseleko, o Bokonzi pha Nwaphongo.

30 Nde phele, bato bayoko babakyi unwanwa eye o mbomela, bamobutwa o boo, ka bali unwanwa eye bato ba o boo, bamobutwa bato baa mbomela.»

Yesu alesi pho ya Yelusaleme

31 Nde o sina imbele me, bafalisayi baayoko bamba susana oli Yesu, bamba wo ne bekye: «Mana wawa kyende bisuu, pho Elode kalukye na ieboma.»

32 Yesu amba ya babuyisa yokye: «Kyende kye imola munyabi nwa Inzumbu mona, obokye: “Lolo na yana, natokolo malobo mabe, nabikya bato bamalosi; maabale, namounva etoma ya nga.”†

33 Kasi lolo, yana na maabale, nasengyesi iunva imbanga sa nga, pho telibolaa obokye moimosi wa Nwaphongo awe bisuu, kasi kawe nde o Yelusaleme.»

34 «Yeeeh! Yelusaleme! Iwe okobome baimosi ba Nwaphongo, kombe kula boma na mabanga

† 13:32 13.32 Inzumbu ali nyama ya malondo mabe. Nyama ekyekosa bebi.

batō baetomele Nwaphongo! Mbala nzikye nazingaka ifōkye bana ba we ndokolo ebembe ya soo waabōkya yo bana bée o se ya mapapusa me, kasi toikaka zinga.

³⁵ Kyeka! Ingambi sa bée baasileε. Nawo na bée ngakye: Otokule nvene nono imbēε sa mowo bée obokye: “Le obokye Nwaphongo apambole ookoye na nkombo ya Nkolo!”»

14

Yesu abikye moto wa bolosi mokolo nwa Sabata

¹ Mokolo monomo nwa Sabata, Yesu amba ya kyende o ingambi sa mokonzi monomo nwa bafalisayi pho ya ikye zaa. Bafalisayi baabaka wamo, babaka bamolembetele.

² Moto monomo amba ya teme o boo phe, abaka na bolosi boulole makolo na maboko.

³ Yesu amba ya tuna bateye ba mibeko na bafalisayi yokye: «Mobeke nwa banga moanole obokye babikya moto mokolo nwa Sabata?»

⁴ Kasi, bée baso bamba ikala bose. Emba Yesu amba yakpa moto owa bolosi me, amobikye, amba mobuya.

⁵ Bobele, amba ya wo na bée yokye: «Nza onte ya bée bo nwana we wa lele naa ngombo ye eka o iziba, etaeyabole izele mokolo nwa Sabata?»

⁶ Kasi tebaika koka imobuyisa na eyano.

Ŋlo elele eya mbomela

⁷ Yesu amba ya kpela bato baabangaka mofalisayi iya zaa o ingambi se ete yonoyo, pho

awenekeye obokye baalo biziye ba o boo, amba wo na bee yokye:

⁸ «Bo moto monomo aebangyi o eseleko ya bolonga, sakyε zala o biziye ba o boo, pho imbelle sisuu abangyi moto mosuu okoelekye na kaa,

⁹ emba moto oebangyi bee baso babale o eseleko, amoya wo na we obokye: “Omolele elele mena.” Emba wamumana na soo iikye, wamba butwa ikye zala o elele eya mbomela.

¹⁰ Ka we, bo baebangyi o eseleko, kyende kye zala o elele ya mbomela. Emba waamoya moto oebangyi, amo yawo na we yokye: “Nwebi na nga, yaka ya zale o elele eya boo.” Emba wamozwa kaa o miyo ma bato baso bazasi na we.

¹¹ Pho moto munsu ookomitombe, baamouya, okomiuya baamotomba.»

¹² Yesu amba ya woo na moto owa mobangaka yokye: «Bokolukye ibanga bato pho ya iza, sa banga bikamba ba we, ebe banaa nyongu, ebe bato ba ibota sa we, na bato ba ezwele bali phenephe na we. Pho bookyesi babona mokolo mosuu na bee bamoebanga, bamoebuyisa bolaa bosu phaa bakyelaka we.

¹³ Kasi bo kolukye ibanga bato pho ya iza, banga nde babola, bato baatono maboko, na baatono makolo, na bato ba pholo miyo.

¹⁴ Emba wa mofa na nkonzu, pho bee tebali na ekpele eya iebuyisa. Kasi bamoebuyisela yango mokolo njwaa mokundwa bato baa bosembo.»

Ete ya eseleko

15 Waaoka monomo na baabangaka bee lowoo me, amba ya wo na Yesu yokye: «Nkonzo na moto owa mozwa elele o iza a o Bokonzi pha Nwaphongo!»

16 Yesu amba mokpela ete yokye: «Moto monomo abongyaka eseleko enene, amba banga na bato baikye.

17 Waakoka imbele sa iza a, amba ya toma moto we owa etoma ikye imola bato baabangaka yo obokye: “Bee yaka, unwanwa eye maphoo maso makokyi.”

18 Kasi bee baso, monomo na monomo atati iyonga bolimbisi. Owa boo amba ya wo na moto owa etoma yokye: “Nauti iyomba inzabi, esengyesi obokye nakye sikyeka. Naebondi ondimbisa.”

19 Ooyoko yokye: “Nauti iyomba matina ma mangombe matano, nakye mameka naa mali malaa. Naebondi ondimbisa.”

20 Omoyoko yokye: “Nauti ilonga nwanwasi nde nkolo iye, yango mena sikokyi iya.”»

21 «Moto wa etoma amba ya butwa oka mokonzi nwe, amba ya moimola maphoo maso. Mokonzi amba ya oka yo. Amba ya woo na moto we owa etoma yokye: “Kyende izele o bilele biangane bato na o nsongo ya mokyisi, onzelele na babola, bato baatono mafoko, bato baa pholo miyo, na bato baatono makolo.”

22 Sakoko, moto owa etoma amba ya wo yokye: “Mokonzi nakyesi boontomakyi we, kasi bilele bisuu bitaba pha.”

23 Mokonzi amba kula ya wo na moto owa etoma yokye: “Kyende o manzela na o manzabi.

Nyosa bato baso bamozwa we na bokusi, pho ingambi sa nga sitonde.

²⁴ Nawo na bée ngakye: Onte ya bato baso baabangakyi nga phanza, moto na monomo takokyi izwa elele o eseleko ya nga.”»

Pho ya ibutwa moekosi wa Yesu

²⁵ Moluku nwa bato baikye babaka babengye Yesu. Yesu amba ya ekpana oli be, amba ya wo na bée yokye:

²⁶ «Moto ookingye iya oka nga asengyesi inzinga koleka ango, nyango, nwanwasi we, bana be, banaa nyango, mankanasa me, ebe na bomoo phe, bophe takokyi iba moekosi wa nga.

²⁷ Moto oole inyanya ekulusu ye pho ya imbenga, takokyi iba moekosi wa nga.

²⁸ Bo monomo na bée kalukye itonga ingambi siinene; amotazala naino pho ieba motuya nwa phalanga baamobungya yo, bowalongoba na baphalanga bali ne pho ya iunva ingambi me.

²⁹ Ka botakyesi baabona, bo awangye ingambi taambi siunva, bato baso baasiwene, bamobutwa imwekye.

³⁰ Bamowo bekye: “Moto oyo atatakyi itonga ingambi, tambi siunva.”

³¹ Nde bomoo, bo mokonzi monomo kalukye ikye nwana mabita na mokonzi mosuu, amotaa zala phanza pho ya iumunya, bo amokoka na batuluku nkoto iko baali ne, inwana na nwebi ne ooli na batuluku nkoto mako mafale.

³² Bo etaakokye, amotoma batima oka mokonzi oomoyoko, naino waataba yo itakye, pho babongya.

³³ Eli nde bomɔ, onte ya b̄ɛɛ, bo mɔnɔmɔ na b̄ɛɛ taikiyi iso iili ne taakokyi ibaa moekosi wa nga.»

Mokpa moote moli na vale

³⁴ «Mokpa eli ekpele elaa. Kasi bo mumani vale, bamokula mobuya vale ndengye'ye?

³⁵ Te mokuli ba na ntina. Tebakokyi imokyelela naa phɔ ya ibɔngya manyete naa phɔ ya manzambi; bamovakye nde onze. Ooli na matoo ma ioka, aokye!»

15

Ete ya mpate ebungakyi ezwa

¹ Mokɔɔ mɔnɔmɔ, baphutise bamputi na bato ba masumu, bamba ya b̄ɛɛ basɔ oli Yesu phɔ ya imooka.

² Bafalisayi ebe na bateye ba mibeko baumelaka, bamba wɔ b̄ɛkye: «Moto me kanyangyele bato ba masumu, kambe zaa na ná b̄ɛɛ elele yɔnɔyɔ!»

³ Yango mena, Yesu amba ya bakpela ete eye:

⁴ «Bo mɔnɔmɔ onte ya b̄ɛɛ ali na mampate munkama, yɔnɔyɔ embi bunga etaa ikye ika mako ibuwa mbuka ibuwa o bokye, phɔ ya ikye luka yɔnɔyɔ eebungyi tee nɔnɔ wa mo ezwa yo?

⁵ Imbele sa moezwa yo, amoba na nkyisa boikye; amoenyanya o mabekye,

⁶ amobutwa o ingambi se. Sima me, amoangyinya bikamba be, na babuba ne, amba ya wɔ na b̄ɛɛ yokye: “Yaka ya sepele na nga molongɔ, phɔ nazwe mpate ya nga eebungakyi!”

7 Na wɔ na bɛɛ, eli nde bomɔ o ikolo, nkyisa ya moba na boikye, phɔ ya moto wa masumu mɔnɔmɔ oobongosi motema, nkyisa mɛ ya moleka yaaka bato ba bosembo mako ibuwa mbuka ibwa baate basengyesi na ibongola motema.»

Ete ya mpata ebungakyi ezwa

8 «Ka naa bo ηwanɔwasi mɔnɔmɔ ali na baphalanga ba biɓende iko, bo mpata yɔnɔyɔ ebungyi, etaalosa tala, etaakɔmbɔ ingambi na ikye miluka na bolaa, tee nɔnɔ wa mokye ezwa yo?

9 Emba imbɛɛ siezwe yo, amoangyinya bikamba bɛɛ na babuɓa nɛ yokye: “Yaka ya sepele na nga molɔngɔ, phɔ nazwe mpata ya nga ebungakyi!”

10 Nde bomɔ, na wɔ na bɛɛ nga kye, nkyisa ili oka banze ba Nwaphongo phɔ ya moto wa masumu mɔnɔmɔ oobongosi motema.»

Ete ya ηwana owa bungaka azwa

11 Yesu amba kula ya wɔ yokye: «Moto mɔnɔmɔ abaka na bana ba bampele babale.

12 Oo mosi amba ya wɔ na ango wa bɛɛ yokye: “Tata, kaba ezwele ya wɛ, ompɛ iyalo saaka nga.” Emba ango wa bɛɛ amba ya kaba ezwele ye onte ya bana bɛɛ babale.

13 Sima ya banaa nkɔlɔ, ηwana o mosi aesi ya ungya mbolo ye iso, akpe bana baphalanga akye na bɛɛ o mokyisi mɔnɔmɔ itakye. Omɔ, akye baɔtɔ na maphɔɔ mazanga ntina.

14 Waunva yo baphalanga, zilo sikusi saamba ya nyolo o mokyisi me; amba tata izanga na ntoma ya iza.

15 Amba kye nyolo etoma oka moto monomō wa mokyisi me. Moto me amba motoma o manzabi me akye banza mangulu.

16 Abaka nana phowa ya itonza ibu se na ntoma yabaka mangulu mazee, kasi na moto monomō taika mophe yango.

17 Emba amba ya miyoo yokye: “Bato ba etoma ba tata basō, bazee mapa bamaotwe, nde nga wawa na we na nzala!

18 Na mobutwa oka tata, namba wo ne ngakye: Tata, na kyeesi ikolo bofe, naekyeesi na we bofe.

19 Sikokyi ikula bangama nwana wa we. Inkyele ndokolo monomō na bato ba we ba etoma.”»

20 Amba ya kpa nzela ya ibutwa oka ango.

«Waataba yo nwana itakye na ingambi, ango amba mowene, amba oka ngongo: Amba kyilingana akye moyamba.

21 Nwana amba ya wo na ango yokye: “Tata, nakeyeesi ikolo bofe, naekyeesi na we bofe. Sikokyi ikula bangama nwana wa we...”

22 Kasi ango amba ya woo na baombo bee yokye: “Yaka izele na etobu elekyi bolaa, omolasa ye; omolasa mumpete o munse na bikoto o makolo.

23 Yaka na nwana wa ngombe owa isa, omobome, tozee, tokyele eseleko.

24 Pho nwana wa nga okowene bee oyo awaka, kasi akuli butwa na bomoo, abungaka kasi akuli

zwama.”» Emba bamba ya tata eseleko.

²⁵ «Imbele me njwana wa moto me oo bola abaka o inzabi. O ibutwa se, wakoma yo phenephe na ingambi, aesi ya okaa toko ya meembo na mbina.

²⁶ Amba ya banga monomo na baombo ba be, amba motuna, lowo ye loolekane.

²⁷ Moombo me amba moimola yokye: “Eli njwana nyongo aesi, yango mena ongo abomi njwana wa ngombe owa isaa, pho amoweni aesi yabutwa na nzoto ndaa.”

²⁸ Emba njwana oo bola amba oka yo, tamba na benela inyolo o ingambi. Ango amba toko ikye mofondo.

²⁹ Kasi njwana amba ya buyisa ango yokye: “Kyeka mambula maikye maaekyelele nga satiyola mibeko ma we; kasi nga naino tombomesi noko njwana wa mbosi pho ya ikyela eseleko na bebi na nga.

³⁰ Kasi oesi njwana wa we oyo, iyo owaoto ezwele ya we eso na babasi, omobomesi njwana wa ngombe owa isaa!”

³¹ Emba ango amba ya wo ne yokye: “Nwana wa nga, iwe oli na nga nkolo iso wawa, mbolo iso iili na nga, ili ya we.

³² Kasi tosengyesi ikyela eseleko, toombe na sepela pho njwana nyongo okowene we oyo awaka kasi ali na bomoo, abungaka, azwa!”»

16

Kapita owa malondo

¹ Yesu amba ya wɔ na baekosi bɛɛ yokye: «Moto mɔnɔmɔ wa ezwele abaka na kapita ooko banza mbolo ye; bato basu bamba moimola obokye, kapita wa we, kaɔtɔ mbolo ya we.

² Mokolo mbolo amba ya banga kapita amba ya wɔ ne yokye: “Maphɔɔ iye maaokye nga bawɔ phɔ ya we? Imbuyisa nkanda iso ikyelakyi we etoma ya we, phɔ tata lolɔ tokokyi ikula baa kapita ya mbolo ya nga.”

³ Emba kapita amba miwɔle yo mampenza yokye: “Namokyela bo? Bo mokolo mbolo amanye o etoma? Ibala manzabi, sili na bokusi. Ikyemionga, naokye sɔɔ.

⁴ Naebi yaa mokyela nga phɔ bo bamanye o etoma, bato banzambakye o mangambi ma bɛ.”

⁵ Emba, amba ya banga bato basɔ baabaka na mbɔngɔ na mokonzi nwe mɔnɔmɔ na mɔnɔmɔ. Amba ya tuna moto owa o boɔ yokye: “Oli na mbɔngɔ ya mokonzi nwa nga ya bo?”

⁶ Moto me amba ya mobuyisa yokye: “Ba tonoo mukama ba mauta.” Kapita amba ya wɔ ne yokye: “Kyeka mokanda nwa mbɔngɔ ya we, zala izele, koma makoo matano.”

⁷ Atuni oomoyɔkɔ yokye: “Iwe oli na mbɔngɔ ya bo?” Amba ya mobuyisa yokye: “Basakyi mukama ba ble.” Kapita amba ya wɔ ne yokye: “Kyeka mokanda nwa mbɔngɔ ya we, koma basakyi mako mwambi.”

⁸ Mokonzi amba kumisa kapita owa bɔle mɔna phɔ ya malondo me. Phɔ bato ba mokyisi mumu bakalangana o maphɔɔ koleka bɛbi na bɛɛ baatambule na moo.»

⁹ Yesu ambakula bakya yokye, nga nawɔ na

ḃḂḂ ḃḃḃ: Luka bikamba na ezwele ya wḂ eya ḃḃḂ, phḃ wa mounva ezwele mḂ, ḃaeyambe o mokyisi ḡwa ḃḃḂḂḂ.

¹⁰ Moto ooli na ḃosembo o maphḃḃ maakyikyī, amoba na ná ḃosembo o maphḃḃ maanḂḂḂ. Kasi moto otoli na ḃosembo o maphḃḃ maakyikyī, takokyi na ifa na ḃosembo o maphḃḃ maanḂḂḂ.

¹¹ Bo toika ḃa na ḃosembo na ḃaphalanga ḃaakosa ḃato, owa moephḂ eyakolo ezwele nza?

¹² Ka ḃo toika ḃa na ḃosembo na mbolo ya bato ḃasuu, owa moephḂ mbola yaka yawḂ nza?

¹³ «Moto wa etoma mḃḃḃḃ takokyi ikyelela ḃankolo ḃabale: Naa amoina mḃḃḃḃ, amba zinga omoyḃḃḃ; naa aamiphḂ mi mḃḃḃḃ, amotiyola omoyḃḃḃ. Tokokyi ikyelela mbala yḃḃḃḃ Nwaphongo na ḃaphalanga.»

Mibeko ma Bokonzi pha Nwaphongo

¹⁴ Bafalisayi ḃaokaka maphḃḃ masḃ mamana, ḃambaka ḂkyḂ Yesu phḃ ḃazingaka ḃaphalanga.

¹⁵ Yesu amba ya wḃ na ḃḂḂ yokye: «ḂḂḂ komiweninya o miyo ma bato obokye oli bato ḃa ḃosembo. Kasi Nwaphongo kaebe mandondo ma ḃḂḂ. Oeḃe obokye maphḃḃ masḃ mawḂḂḂ ḃato manḂḂḂ, Nwaphongo kamawḂḂḂ nde phaa.

¹⁶ ImbeḂḂ saa mibeko ma Mose na ḃaimosi ḃa Nwaphongo sasuka na Yoane Mobatise. Kasi tata o imbeḂḂ saka Yoane Mobatise, Simo Elaa ya 'Bokonzi pha Nwaphongo eimolami, emba moto munsḃ kakyele ḃokusi phḃ ya inyḃḃḃ.

¹⁷ Ikolo na munse yamolekana nde na mḃḃ, kasi tebakokyi imanya nḃḃḃ ḡwana lowḃ mokyikyī o mibeko.

18 Moto munso oolεε ηwasi wε, alongyi mosuu kakyele phemba; na olongyi ηwanjwasi oolεε βέε na bolonga kakyele phemba.»

Moto wa ezwele na Lazalo

19 «Yabaka o mokyisi monomō, moto wa ezwele abaka kalate bitobu bilaa na baamotiya; nkolo iso abaka kazee nde ntoma indaa ndokolo kakyele eseleko.

20 O boo pha ingambi se, mobola monomō nkombo ye Lazalo, nzoto ye yatondaka na maphika, abaka kamilangya omō.

21 Abaka na phowa ya izaa nonō mpusu yabaka kyilale na mozwe o se ya mesa. Kasi yabaka nde manva maabaka maya lete maphika me.

22 Mokolo monomō mobola amba ya waa. Baanze bamba ya munyanya ooli Abalayama. Moto wa ezwele aesi ya waa me, bamokundi.

23 O mokysi ηwa bawe, abaka kawene bolosi boikye. Waatomba yo miyo o ikolo, aesi ya wene Abalayama na itakye, na Lazalo azasi phenephe ne.

24 Amba ya anwana yokye: “Tata Abalayama, inzokye ngongō, toma Lazalo, anyinya songye ya munse nwe o maa, antangya o lole, pho na wene bolosi boikye o itumbu sa ηwenya sisi.”

25 Abalayama amba mobuyisa yokye: “Nwana wa nga, umunya obokye wazwaka ezwele waabaka wε na bomō, kasi Lazalo abaka kawene mpasi. Uηwanjwa eye wawa bamobondō kasi iwe kowene mpasi.

26 Waambi na baa motepha mozindo onte ya banga na βέε. Pho bato bazingye iuta oni, pho

ya iya oomɔ bée sakoka, na moto na monomɔ takokyi iuta oomɔ ayei oni.”

²⁷ Moto wa ezwele amba ya wɔ yokye: “Tata, bo baɓona na ebɔndi, toma Lazalo o ingambi sa tata,

²⁸ phɔ nali na banaa mama ba bampele batano. Akye bakye bisa phɔ bée sayaa na bée o elele eya mpasi eye.”

²⁹ Abalayama amba ya mobuyisa yokye: “Banaa nyɔngɔ bali na Mose na ná baimosi ba Nwaphongo baabakye bisa, babaokye!”

³⁰ Moto wa ezwele yokye: “Phe, tata Abalayama. Bo moto monomɔ auti onte ya bawee akye ba imola, bamobongola motema.”

³¹ Kasi Abalayama amba ya mobuyisa yokye: “Bo tebaokyi Mose na baimosi ba Nwaphongo, na bo moto monomɔ auti onteya bawee, ete baanole.”»

17

Sa baa ibaku phɔ ya moto

¹ Yesu amba ya wɔ na baekosi bée yokye: «Maphɔɔ makyele obokye moto akyele masumu temakokyi izanga. Kasi ngɔngɔ eli na moto okotomisa bebi obokye bakyele masumu!

² Elekyi bolaa phɔ ye obokye bamotingya ibanga siinene o nkyingo, bamovakye o ebale, phɔ yo sakula tomisa monomɔ na baakyikyi ikyela masumu.

³ Nde kokyebe!

Bo nwebi na we akyelesi isumu, omooya; bo aanosi isumu se, omolimbisa.

4 Ka bo aekyelesi masumu mbala sambo na mokolo mɔnɔmɔ, ambi ya mbala yɔnɔyɔ na yɔnɔyɔ iyawɔ yokye: “Indimbisa”, wɛ omolimbisaka.»

Ianola

5 Batoma bamba ya wɔ na Nkolo bɛkye: «Kosa ianola sa banga.»

6 Nkolo amba ya wɔ yokye: «Bo obakyi nɔnɔ na ηwana ianola sikyikyɩ booli mumbuma ηwa mutardɛ, nde owɔkyɩ na ηwete mumu obokye: “Phikwa wawa kyɛndɛ miphika o ebale enɛnɛ”, nde moetose.»

Maphɔɔ maasengyesi moto wa etoma ikyela

7 «Moto nza onte ya bɛɛ bo ali na moombo ookomobalele inzabi naa ookomobanzisa manyama, amowɔ nɛ bo auti o manzabi obokye: “Kyɛndɛ kyezala o mesa izele ozee?”

8 Etawɔ nɛ nde obokye: “Ondambele ntoma ya iza, lata etobu elaa ombɔngyisa mesa, na ze na nywe; emba sima na wɛ waamba zaa waamba ná inywa.”

9 Nkolo kaphɛ moombo wɛ mɛlɛsi phɔ akyesi iimotomakyi yo? Phe.

10 Eli nde bomɔ phɔ ya bɛɛ; bo okyesi maphɔɔ masɔ maa etoma bɛ, wɔ obokye: “Toli nde bato ba etoma pha. Tokyesi nde etoma esengyelakyi banga ikyela.”»

Yesu abikye bato iko baa maba

11 Waaba Yesu kakyɛndɛ o Yelusalemɛ, amba lekana onte ya Samaliya na onte ya Galileya.

12 Waanyolo yo o mokyisi monomō, bato iko baa maḡa, bamba ya vana nε. Bamba teme ḡwana itakye,

13 bamba butwa ianwana ḡekye: «Yesu, Mot-eye, olokye ngongō!»

14 Waaba wene Yesu, amba ya wō na ḡεε yokye: «Kyende kyemiteya oka banganga ḡa Nwaphongo.» Waba ḡεε ḡakyende, ḡabikaka.

15 Monomō onte ya ḡε, waawene yo obokye abikiyi, aesi ya butwa oli Yesu, atati ikumbela Nwaphongo na ḡwesi ikolo.

16 Amba kye mivaka ḡoo nōnō ose, o makolo ma Yesu, amba mophe melesi. Moto me abaka Mosaliya.

17 Emba Yesu amba wō yokye: «ḡε ḡaso iko tebaikyibika? Ka ibuwa ḡaayōkō ḡali bi?»

18 Onte ya ḡεε tewazwaa moto oobomesi iya phe Nwaphongo melesi, yesi nde mobutu oyo?»

19 Yesu amba ya wō nε yokye: «Inua, kyende, ianola sa we siebikye.»

Ndengye eya moya Bokonzi pha Nwaphongo

20 Mokolo monomō, ḡafalisayi bamba ya tuna Yesu ḡekye: «Bokonzi pha Nwaphongo pha moya imbele iye?» Amba ya ḡabuyisa yokye: «Bokonzi pha Nwaphongo ete boye ndokolo ekpele ekyewene ḡεε na miyo.

21 Ete ḡaawō obokye: “Kyeka phango ḡobo!” naa “phango bona.” Oebe obokye, Bokonzi pha Nwaphongo ḡoli onte ya ḡεε.»

22 Bobele, amba ya wō na ḡaekosi yokye: «Nkolo yaa moya, wa moḡa na phowa ya iwene

Nwana wa moto nɔnɔ mokɔlɔ mɔnɔmɔ, kasi ootomowene.

²³ Bamowɔ na bɛɛ obokye: “Kyeka yo ona, yo oyo.”» Bɛɛ sakyende, sakyilingana omɔ.

²⁴ Pho mokɔlɔ ηwaa moya Nwana wa Moto, ηwamoba ndokolo munkankasi mungyengye mbala yɔnɔyɔ, moweninya ikolo na suka na suka.

²⁵ Kasi phanza asengyesi itaa wene bolosi, bato ba lolɔ eye baamole.

²⁶ «Nde bowakyelamaka wango o nkɔlɔ yaaka Nowa, yamokyelama nde bomɔ o nkɔlɔ yaaka Nwana wa Moto:

²⁷ Bato bazaaka, banywaka, balongaka, balongyinyaka, tee nɔnɔ mokɔlɔ ηwa nyɔlɔ Nowa o masuwa maatongaka yo; emba maa maamba ya zinza mokyisi, maamba baboma bɛɛ basɔ.

²⁸ Yamoba ndokolo imbele saka Lota, bato babaka bazee, banywe, baombe, baungya, baphikye, batongye mangambi;

²⁹ kasi mokɔlɔ ηwaa manaka Lota o Sɔdɔmɔ, Nwaphongo anɔyaka uta o ikolo mbula ya ηwenya na muuwe ndokolo mobulubutu mookusi ya bomaka bato basɔ.

³⁰ Yamokyelama nde bomɔ, mokɔlɔ ηwaamiweninya Nwana wa Moto.»

³¹ «Mokɔlɔ me, moto owa moba o ibanda, yo sanyɔlɔ o ingambi ikye ikpa mbolo ye; nde bomɔ na owa moba o inzabi, yo sabutwa na munsima.

³² Umunya ya lekanaka na ηwasi wa Lota.

³³ Moto okulukye ibikya bomɔ phɛ, abobungya, ka owaabobungya aabobikya.

³⁴ Nawo na bée ngakye: Muna mokolo me, bato babale bamilangya ntangye yonono: Bamokpa monomo, bamwika oomoyoko.

³⁵ Babasi babale bamoba batwakye o omba yonyo: Bamokpa monomo bamwika oomoyoko. [

³⁶ Bampele babale bamoba o inzabi: Bamokpa monomo, bamwika oomoyoko.]»

³⁷ Baekosi bamba ya tuna Yesu bekye «Nkolo, mapho me ma molekama bi?» Amba ya babuyisa yokye: «Elele eya moba ebembe, biwawanga bamoangana wamo.»

18

Ete ya nwanwasi bozengye na zuzi

¹ Mokolo monomo, Yesu amba ya pkela baekosi bée ete, pho ya ibateya obokye basengyesi ibondéle Nwaphongo nkolo iso, bée saphembe.

² Amba ya wo na bée yokye: «Yabaka o mokyisi monomo zuzi monomo taikaka baa kaile Nwaphongo, taikaka baa kasaka na bato.

³ Nwanwasi bozengye monomo abaka o mokyisi me. Abaka kakye nyingonela na zuzi me nkolo iso yokye: “Intenele bolombe bolaa na moto owa lowo na nga.”

⁴ Mbala nzikye zuzi mona taikaka ba kabenele imotenela bolombe. Kasi amba miwole yokye: “Na bo siile Nwaphongo, na bo siitosa bato,

⁵ kasi pho bozengye bofo bontungyisa, naamotenela bolombe. Bo phe, nde sizasi bose.”»

⁶ Emba Nkolo amba bakya yokye: «Okyemela na bolaa iiwɔɔ zuzi ootoli na bosembo oyo.

⁷ Emba Nwaphongo amole salongya bato baawɔɔ yo, bo bamobɔndesi na moo na mokɔɔ? Amowɔ na bɛɛ obokye baataziya?

⁸ Na wɔ na bɛɛ ngakye: Aabatanela bolombe izele. Kasi waa moya Nwana wa Moto, amoy-azwa ianola o mokyisi?»

Ete ya mofalisayi na mophutise wa mputi

⁹ Mokɔɔ mɔnɔmɔ, Yesu amba ya kpa ete eye phɔ ya bato baa miwene bato ba bosembo o miyo ma Nwaphongo, baawene bato bayɔkɔ pha, yokye:

¹⁰ «Bato babale bakye kye bondɛɛ o Tempelo, mɔnɔmɔ abaka mofalisayi, omoyɔkɔ mophutise wa mputi.

¹¹ Mofalisayi amba kye teme o boo pha bato basɔ, amba bondɛɛ o motema yokye: “Oo Nwaphongo, naephe melesi phɔ sili ya bato baayɔkɔ, bɛɛ bali baibi, bato bate bali na bosembo, bakyesi ba phemba, naa booli mophutise wa mputi mɔna.

¹² Na pɔsɔ yɔnɔyɔ na miime ntoma mbala ibale. Onte ya mbolo iso iikyizwe nga, na emanyisa ekpele yɔnɔyɔ onte ya iko.”

¹³ Mophutise wa mputi yo atemi nde na itakye, taikaka zinga na itomba miyo o ikolo, kasi abaka kamiwande nde o bontolo, kawɔ yokye: “Oo Nwaphongo inzokye ngɔngɔ, nga moto wa masumu.”

¹⁴ Nawɔ na bɛɛ ngakye: Waabutwa mophutise wa mputi o ingambi se, abaka moto wa bosembo

o miyo ma Nwaphongo, kasi mofalisayi phe. Pho moto munsɔ ookomitombe baamuya. Kasi ookomiuya baamotomba.»

Yesu apambosi bana bakye

¹⁵ Bato bamba yeleda Yesu bana bakye pho abatandele mabɔkɔ. Waawene baekosi babona, batataka ibaoya.

¹⁶ Kasi Yesu amba ya banga bana bakye oli yo, amba ya wɔ yokye: «Le bana bakyyiki baye oka nga! Sabakatela, pho Bokonzi pha Nwaphongo boli pho ya bato bali booli be.

¹⁷ Nde phele naewɔle ngakye: Bo moto tayambi Bokonzi pha Nwaphongo ndokolo ηwana mokye phe, takoyi inyɔlo omɔ.»

Moto wa ezwele

¹⁸ Mokonzi monomɔ wa bayuda amba ya tuna Yesu yokye: «Moteye o molaa, nakyele bo pho na zwe bomɔɔ pha bobele na bobele?»

¹⁹ Yesu amba ya mobuyisa yokye: «Pho ya'ye kontangye moto molaa? Moto molaa tali, bo teebe nde Nwaphongo.

²⁰ Koebe mibeko: “Sakyela baphemba, saboma moto, saiba, sateme bonzoka pha boole, kumola nyɔngɔ na ɔngɔ.”»

²¹ Moto owa ezwele amba mobuyisa yokye: «Natosa mibeko misɔ maamina tata bonwana pha nga.»

²² Waa oka Yesu babona, amba ya wɔ ne yokye: «Kyeezangye ekpele yɔnyɔ: Kye ungya mbolo ya we iso, okabele babola bana baphalanga. Wamozwa ezwele o ikolo; emba yaka ya mbengye.»

²³ Waaoka moto wa ezwele me babona, amba butwa na ngongō, pho abaka na ezwele iikye.

²⁴ Waawene Yesu obokye moto me abuto na ngongō, amba ya wo yokye: «Wali kamba pho ya bato ba ezwele inyolo o Bokonzi pha Nwaphongo!

²⁵ PhELE wali kamba pho ya Shamo inyolo o iluu sa solu, kasi wambi kula ba nkamba koleka pho ya moto wa ezwele inyolo o Bokonzi pha Nwaphongo.» ²⁶ Bato baabaka bamokye bamba wo dekya: «Emba owamba bika nza?»

²⁷ Yesu amba buya yokye: «Maphoo maate maakokye bato ikyela, Nwaphongo kamakyele.»

²⁸ Petelo amba ya wo na Yesu yokye: «Okyemela, banga toika ika iso yabaka na banga pho ya iebenga.»

²⁹ Yesu amba ya wo na bEE yokye: «Nde phELE, na wo na bEE, bo moto aikiyi ika ingambi, nwanwasi, bana nyango, baboti, bana pho ya Bokonzi pha Nwaphongo,

³⁰ moto me amozwa mbolo nzikye koleka o imbele sisi, emba o nkolo yaamoyaa amba zwa bomoo pha bobele na bobele.»

Yesu akuli imola mbala eya iyato, bo wa mowa yo na bo wa mokundwa yo

³¹ Yesu aesi yakpa baekosi bEE iko mbuka babale, amba ya wo na bEE yokye: «Okyemela, unwanwa eye tokyende o Yelusaleme, omoo, maphoo masoo makoma baumosi ba Nwaphongo pho ya Nwana wa Moto mamokokyisama.

32 Pho baamoambya o maboko ma bato bamasumu, baamoekye, baamotola, baamotowa matee;

33 waamounva bée imobinda phimbo, baamoboma, emba sima ya nkolo iyato amokundwa.»

34 Kasi baekosi tebaikaka sosolo ntina ya mapho me, tebaikaka eba na yaunvaka wo Yesu.

Yesu abikye moto owa pholo miyo

35 Waakoma Yesu phenephe na Yeliko, moto monomo owa pholo miyo, azalaka o imbale ya nzela pho ya ionga baalekane.

36 Waaoka yo toko ya moluku nwa bato balekane, amba ya tuna yokye: «Eni ba lowo iye?»

37 Bamba mobuyisa bekye: «Kyelekane Yesu owa Nazarete.»

38 Emba amba yaanwana yokye: «Yesu, Nwana wa Davidi, inzokye ngongo!»

39 Bato baabaka batambule o boo, bamba mozibisa pho aikale bose, kasi yo amba kula yaanwana nde na bokusi yokye: «Iwana wa Davidi, inzokye ngongo!»

40 Yesu amba ya teme, amba ya onga obokye bamoyelele ne. Waakoma moto owa pholo miyo phenephe na Yesu amba motuna yokye:

41 «Kozingye obokye na ekyele iye?» Moto owa pholo miyo yokye: «Nkolo, kyela obokye nakule wene!»

42 Yesu amba ya wo ne yokye: «Kula wene! Ianola sa we siebikye.»

⁴³ Mina wamɔ, moto mɛ abuto iwɛnɛ, abuto ifenga Yesu naikyɛmikumbela Nwaphongo. Waawɛnɛ bato basɔ baabona, na bɛɛ babutwaka ikyɛmikumbela Nwaphongo.

19

Yesu na Zakayo

¹ Waanyɔɔ yo o Yeliko, Yesu amba tamba mokyisi.

² Moto monɔmɔ abaka omɔɔ nkomo yɛ Zakayo, aamba ya tokolo; yo abaka mɔnɔmɔ na bakonzi wa ba phutise ba mputi, na moto wa ezwele iikye.

³ Alukaka iwɛnɛ Yesu, kasi bo wabaka yo mokuwe, taikaka koka imowɛnɛ phɔ ya moluku nwa bato.

⁴ Wawɛnɛ yo babona, amba kyilingana o boo, akye baa o ikolo sa nwete nwa sikɔmɔɔ, phɔ waa moyalekana Yesu wamɔ, amowɛnɛ na bolaa.

⁵ Waakoma Yesu o elele mɛ, amba tomba miyo o ikolo, amba ya wɔ nɛ yokye: «Zakayo, uta mizele: Phɔ nasengyesi lolɔ ikye baa o ingambi sa wɛ.»

⁶ Zakayo amba ya uta izele, amba moyamba o ingambi sɛ na nkyisa.

⁷ Bato basɔ baawɛnɛkyɛ lowɔ mɛ, te baikaka sepela na lango, bamba wɔ bɛkyɛ: «Akyɛ baa nde oka moto wa masumu!»

⁸ Kasi Zakayo amba ya susana o boo pha Nkolo, amba ya wɔ nɛ yokye: «Nkolo, okyemela, nakabe mbolo ya nga na mibale, naphɛ babola ndambo eyɔkɔ. Bo nakpesi moto baphalanga

baikye na malondo mabe, namobuyisele bée mbala ine.»

⁹ Emba Yesu amba wɔ phɔ ye yokye: «Lolo eye, ibikiyi sisi o ingambi sisi, phɔ na we, oli njwana wa ibota sa Abalayama me.

¹⁰ Phɔ Nwana wa Moto aesi yaluka ná iya bikya bato baabunga.»

Ete ya baphalanga

¹¹ Yesu ambakula ya kpela bato baokaka maphɔɔ mamana ete esuu. Phɔ waaba yo phenephe na Yelusaleme, bato baumunyaka obokye Bokonzi pha Nwaphongo pha mowenene nde mina wamɔ.

¹² Emba Yesu amba ya wɔ yokye: «Moto monomɔ wa ibota sa bokonzi akyekye o mokyisi monomɔ itakye phɔ bamokyele mokonzi, sima amba kula ya butwa.

¹³ O boɔ pha ikyende, amba ya banga baombo iko mi baombo be, aesi yabakabela moto na moto ebuni yɔnyɔ ya wolo ya motiya moikye, amba ya wɔ na bée yokye: “Kyela mumbongu na baphalanga baabana, tee nonɔ wa moya nga.”

¹⁴ Kasi bato ba mokyisi nwe bamoinaka, bamotomelaka bato phɔ ya ikye wɔ ne obokye: “Toloanole obokye aɛe mokonzi njwa banga.”

¹⁵ Waamokyela bée mokonzi, amba ya butwa o mokyisi nwe. Amba ya banga o boɔ phe bato ba etoma bakabelaka yo baphalanga phɔ ya iyeba bookose moto monomɔ na monomɔ baphalanga baazwaka yo.

16 Owa o boo amba ya wɔ yokye: “Nkolo, ebende ya baphalanga yɔnɔyɔ eya mpekɔye wɛ eboti bibende iko ba wolo.”

17 Nkolo amba ya wɔ yokye: “Bola, moto wa etoma o mola. Okyesi bola o maphɔɔ makyiki, na moebuya mokonzi wa nkyisi iko iinɛnɛ.”

18 Owa ibale amba ya wɔ yokye: “Nkolo, ebende ya baphalanga yɔnɔyɔ eya mpekɔye wɛ, eboti bibende bitano ba wolo.”

19 Nkolo amba ya wɔ nɛ yokye: “Iwɛ, na moebuya mokonzi nwa nkyisi itano iinɛnɛ.”

20 Oomoyɔkɔ amba ya wɔ yokye: “Nkolo, kyeka ebende ya wɛ yɔnɔyɔ ya baphalanga yango eye, na ezingaka na itambala, namba ebomba.

21 Nabaka na ile, phɔ oli moto mɔnɔmɔ wa nkamba, kokpe mbolo yateyaikaka wɛ langya, konɔkɔ o elele eteyikaka wɛ phika.”

22 Nkolo amba ya mobuyisa yokye: “Oli moto wa etoma mobe, namoesambisa nde na maloba ma wɛ mampenza. Waebaka obokye nga nali moto mɔnɔmɔ wa nkamba, nakpe mbolo yateyaikaka nga langya, nanɔkɔ o elele eteyaikaka nga phika.

23 Ka phɔ ya'ye toikaka kye bomba baphalanga banga nabo o bankyi? O iyabutwa sa nga nde naesi ya bazwa na matabisi.”*

24 Bobɛɛ nkolo amba ya wɔ na bato baabaka wamɔ yokye: “Omobɔlɔ ebende ya wolo mena, oephɛ oli na bibende iko.”

* 19:23 19.23 Bakyi: Elele ekyebombe bɛɛ baphalanga.

25 Bato bamba ya wɔ ne bɛkye: “Mokonzi, yo nga ali na bɛɛ ikoo!”

26 Nkolo amba ya babuyisa yokye: “Nawɔ na bɛɛ, moto ooli na banaa mbolo, bamokula mobakyisa mbolo nsuu. Ka ooli pha, ba mobɔlɔlɔ na ηwana ndambo ooli ne.

27 Pho ya banguna ba nga, bato bate baikaka zinga obokye nga nabe mokonzi ηwa bɛ, yaka na bɛɛ wawa, emba obatene nyesi o miyo ma nga!”»

Yesu anyɔsi o Yelusaleme

28 Waaunva yo iwɔ babona, Yesu aesi ya tambula o boo phɔ ya ikyende o Yelusaleme.

29 Waakoma yo phɛnɛphɛ na Betefaze na Betani, mbale ya ngomba ya ba olive, amba ya toma baekosi bɛɛ babale

30 amba ya wɔ na bɛɛ yokye: «Kyeende o mokyisi mokyekane na banga; waamokoma bɛɛ omɔ, wamokyende wene ηwana wa mpunda atingyi, naino moto tabaa miyango. Oeyingole, oye na yango wawa.

31 Ka bo moto mɔnɔmɔ aetuni obokye: “Koeyingole phɔ ya'ye?” Omobuyisa obokye: “Phɔ Nkolo asengyesi na yango.”»

32 Bobele baekosi me babale bamba ya kyende, bakye takana maphɔɔ masɔ nde bowawɔkɔ Yesu na bɛ.

33 Waaba bɛɛ baingole ηwana wa mpunda, ba kolo mpunda bamba batuna bɛkye: «Koingole ηwana wa mpunda mɔna phɔ ya'ye?»

34 Baekosi bamba buya bɛkye: «Phɔ Nkolo asengyesi na yango.»

³⁵ Bamba yakye na ηwana wa mpunda me ooli Yesu, bamba ya wala bitobu ba bée o ikolo sa ηwana wa mpunda me, bamba yabayisa Yesu.

³⁶ Waaba yo kotambule, bato babaka bakyemiwala bitobu o nzela.

³⁷ Waakoma yo phenephe na nzela ekyeute o ngomba ya baolive, baekosi baso batondaka na nkyisa, babutwaka ikumbela Nwaphongo na nyesi ikolo pho ya bilekyesako biso biawenkye be.

³⁸ Bawoko bekye:

«Apambolame, mokonzi ookoye na nkombo ya Nkolo!

Bose bofe o ikolo, nkyemo ibe o bilele biilekyi Ikolo!»

³⁹ Bafalisayi baayoko, babaka onte ya bato, bamba ya wo na Yesu bekye: «Moteye, katela baekosi ba we!»

⁴⁰ Yesu amba ya buya yokye: «Na wo na bee ngakye: Bo bee baikasi bose, mabanga mamoaηwana.»

Yesu alesi pho ya Yelusaleme

⁴¹ Waakoma Yesu phenephe na Yelusaleme, waamowene yo, amba lela pho ya ηwango.

⁴² Awoko yokye: «Bo na we waebaka me, o mokolo ηwa lolo, ndengye eekokyi we izwa bose...! Kasi unwanwa eye, mapho me mabombami pho ya we, tokokyi imawene!

⁴³ Pho nkolo yaamoya, banguna bawe bamoelungya, bamoeteyisa lophango, bamba etokolele mbombo iso.

44 Bamoebola, iwe na bana ba we, etewaikale ibanga sɔnɔsɔ o ikolo sa siiyɔkɔ, phɔ toika eba imbele sayakaka yaebikya Nwaphongo.»

Yesu anyɔsi o Tempelo

45 Bobele Yesu amba ya nyɔlo o Tempelo abuto iwiinya baabaka baungya.

46 Amba ya wɔ na bɛɛ yokye: «Wakomama bobo: “Ingambi sa nga samoba ingambi sa losambo”. Kasi bɛɛ osibuye ibombo sa baibi!»

47 Nkolo iso, abaka kateya o Tempelo. Bakonzi ba banganga ba Nwaphongo, bateye ba mibeko na ba nkumu ba mokyisi, balukaka imoboma;

48 kasi tɛbaikaka eba ndengye eekoyi bɛɛ ikyela, phɔ bato basɔ balɛkyɛkyɛkyɛ nde mi imooka.

20

Owaphe Yesu bokonzi nza?

1 Mokolo mɔnɔmɔ, waba Yesu kateya o Tempelo na iimola bato Simo Elaa, bakonzi ba banganga ba Nwaphongo, na bateye ba mibeko na bankumu, bamba ya wali yo.

2 Bamba motuna bɛkye: «Oloimole, kokyele maphɔɔ mamana na bokonzi iye? Owa ephe bokonzi me nza?»

3 Yesu amba ya babuyisa yokye: «Na nga naetune nde motuna mɔnɔmɔ. Onzimole:

4 Ibatisi sa Yoane, sautaka o ikolo nde na bato?»

5 Bamba wɔnɔ bɛɛ na bɛɛ bɛkye: «Bo tobuye obokye: “Sautaka o ikolo”, amowɔ obokye: “Phɔ ya'ye toikaka moanola?”

⁶ Ka botoni buya obokye: “Sautaka na bato”, bato baso baalomaa mabanga, pho baanole obokye Yoane ali moimosi wa Nwaphongo.»

⁷ Emba bamba buya bεkye tebaebe biwautaka sango.

⁸ Bobele Yesu amba ya wo na bεε yokye: «Na nga με esieyimole naa na bokonzi ye nakyele mapho maamana.»

Ete ya bakolo manzabi ma vinyo baaphute na bofe

⁹ Bobele Yesu amba butwa ikpela bato ete eye: «Moto monomo aphikaka vinyo o inzabi. Aikiyi siika na bato basiphutele, yo akye o imbanga sa ikoko.

¹⁰ Waakoma imbele sa inoko mbuma, nkolo wa inzabi aesi ya toma moombo we oka bato baaphutele inzabi obokye akye mokpela iyalo se. Kasi baphutesi inzabi, bamokutubi, bamobuye maboko pha.

¹¹ Mokolo nwa inzabi akuli ya toma moombo mosuu. Kasi na mona, baaphutele inzabi bamokutubi, bamotosi, baambi na mobuya maboko pha.

¹² Mokolo nwa inzabi amba kula toma moombo wa etoma owa iyato, ne mona, baphutele inzabi bamba mozokya, bamba mowinya.

¹³ Emba mokolo inzabi amba ya miwole yokye: “Na kyele bo? Na motoma nwana wa nga owa lozingo. Iyo, baamotosa.”

¹⁴ Kasi, waamowene baaphutele inzabi, bamba ya wono onte ya bεε bεkye: “Kyeka ndomi ye

owamoikala na sina inzabi, bo ango awe. To mobome pho inzabi me sibutwe sa banga!”

¹⁵ Bamba ya kye movaka o selekye ya inzabi, bamba moboma. Yesu amba ya batuna yokye: “Mokolo inzabi aabakyela bo?”

¹⁶ Amoya boma baaphutele inzabi, amba siphe bato basuu.»

Waaoka bato babona, bamba wo bekye: «Phe, ete wakyelame!»

¹⁷ Kasi Yesu amba bakyeke o maboo, amba ya wo na bee yokye: «Maphoo makoma bee o buku pha Nwaphongo mama, malukye iwo bo? Ibanga saavakaka batongyi ba mangambi, nde sango sibuto iingo ephisi ingambi siso.

¹⁸ Moto munso owa mokaa o ikolo sa sina ibanga, amokyemitenya binango, emba owamokalela ibanga me amophitingana.»

Lowo lookyeki mputi ya Kaisala

¹⁹ Bateye ba mibeko na bakonzi ba banganga ba Nwaphongo, baefaka obokye ete mena, Yesu aekpesi be. Yango mena balukaka malondo ma imwakya nde wamwo. Kasi bailaka bato.

²⁰ Yango mena bamba tata imokyengye, bamotomelaka banwasanyolo baawenene ndokolo bato balaa, pho na maloba me mampenza, bamozwe na eleko ya imoambya o maboko na moangyesi.

²¹ Baesi ya motuna motuna mumu: «Moteye, toebe obokye iiki wo we na iiki teya we ili nde ya phele, watene we bolombe tokyekye boo pha moto. Kasi koteya nde o phele nzela ya Nwaphongo.

22 Taa loimola, mibeko miphe nzela obokye tophute mputi ya Kaisala?»

23 Kasi Yesu aebaka obokye bazite maphoo masuu, amba ya wo na bee yokye:

24 «Inteya mpata yonyo ya ebende. Boo na nkombo eya koma bee o ebende eye ya nza?» Bamba ya mobuyisa bekye: «Ya Kaisala.»

25 Emba Yesu amba ya wo na bee yokye: «Buyisa Kaisala yaaka Kaisala, emba Nwaphongo yaaka Nwaphongo.»

26 Bobele tebaikaka koka na imoakya pho ya maloba me mampeza, kasi bakamwaka na eyano ye, bamba ikala bose.

Motuna nwa basadukayi pho ya ikundwa sa bawee

27 Basadukayi baayoko bamba ya oli Yesu. Bee basadukayi bawo obokye, bato baawa ete bakundwe. Bamba tuna Yesu motuna mumu:

28 «Moteye, Mose alokomela o buku pha mibeko boho: “Bo moto monomo ali na mosi, alonga nwanwasi, yo ambi waa saika bota ne, esengyesi obokye mosi nye azasa bozengye babona pho abotele bola phe owa waa bana.”

29 Yabaka babona o mokyisi monomo, bana ba bampete sambo babaka bee baso nyango monomo ango monomo, bola pha bee aesi ya longa nwanwasi, awe sa bota ne.

30 Owa ibale aesi ya zasa bozengye me, akuli waa, sabota ne.

31 Na owa iyato akuli bozasa, ne awe sabota ne, nde bomo bee baso sambo, bawe sabota ne.

32 O sima ya bee baso, bozengye me ne amba ya waa.

³³ Ka mokolo nwa mokundwa bawe, onte ya bée baso sambo amoba nwanwasi wa nza? Pho bée baso bamozasaka.»

³⁴ Yesu amba ya wɔ na bée yokye: «Bato ba mokyisi mumu, babasi na bampele balongane.

³⁵ Kasi baawene Nwaphongo obokye bali bato ba bosembo, na waamokundwa bawe etebalongane.

³⁶ Tebakokyi ikula waa pho babuto ndokolo baanzelu. Bali bana ba Nwaphongo, pho bakundoo.

³⁷ Obokye baawa bamokundwa, Mose yo mampenza alowoko o isolo sa nwete moolole sazika, wa banga yo Nkolo, Nwaphongo wa Abalayama, Nwaphongo wa Izake na Nwaphongo wa Yakobo.

³⁸ Nwaphongo tali Nwaphongo wa bawe kasi wa bato bali na bomoo, pho bato baso bali na bomoo pho ye.»

³⁹ Bateye ba mibeko baayoko, bamba ya wɔ na Yesu bekye: «Moteye, owɔ na bolaa.»

⁴⁰ Pho tebakulaka meka imotuna motuna mosuu.

Masiya ali nwana ná Nkolo ya Davidi

⁴¹ Emba Yesu amba ya wɔ na bée yokye: «Ndengye'ye bakokyi iwɔ obokye, Masiya ali Nwana wa Davidi?

⁴² Pho Davidi yo mampenza kawo o buku pha Meembo yokye: “Nkolo awo na Nkolo wa nga: Zala o boloo pha nga,

⁴³ nono waamouya nga banguna ba we, o se ya mokolo ma we.”

44 Kyeka, Davidi kamofangye Nkolo. Emba, ndengye'ye ambi kula ba ηwana we?»

Sakyela ya bateye ba mibeko

45 Amba wɔ na baekosi bée o miyo ma bato basɔ baabaka bamookye yokye:

46 «Bée nde kokyebe na bateye ba mibeko. Bée bazingye ikyemitambula na bitobu bianda, bambe nazinga obokye bababeya o bilele biangane bato baikye, baɔɔ biziye ba o boo o mangambi ma losambo na bilele ba o boo o biseleko.

47 Baiyele mazengye na mbolo ya be, babondede mabondesi maanda phɔ ya iteya obokye bali bato ba bosembo. Yango mene, Nwaphongo aabaphe etumbu yɔnɔyɔ eya moleka bonene.»

21

Ikabo sa bozengye

1 Waatomba yo miyo, Yesu aesi ya wene bato ba ezwele bakye ambya makabo o ekokolo o Tempelo.

2 Aesi ya wene na bozengye bonobo mobola, aesi ya langya mpata ibale ya bibende.

3 Yesu amba ya wɔ yokye: «Nde phele na wɔ na bée ngakye, ηwanwasi bozengye mobola oyo, ambye ileka bato basɔ.

4 Phɔ bée basɔ babana bambye nde baphalanga batebali na bée na ntina. Kasi yo, na bobola phe ambye nde baphalanga basɔ baabaka ne phɔ ya ibika.»

Yesu aimosi obokye bamobukola Tempelo

⁵ Waaba bato baayoko bawo pho ya Tempelo, ndengye eya sitonga bée na mabanga malaa, na ná mbolo ya phekye bée Nwaphongo, Yesu amba ya wo yokyé:

⁶ «Iso ikyi wene bée iye, nkolo ya moyaa, ete wa ikale ibanga sonoso o ikolo sa siiyoko: Iso bamoiyuwola.»

Yaa moya o suka ya mokyisi

⁷ Emba bamba motuna bekye: «Moteye, maphoo me mamokyelama imbele iye? Tomba na eba na elembo obokye maphoo me malukye ikyelama?»

⁸ Yesu amba ya buya yokyé: «Nde kokyebe obokye moto saekosa, pho bato baikye bamoya na nkombo ya nga, bamowo bekye: “Eli nga!” na: “Imbele me sikokyi!” Sababenga.

⁹ Wamooka bée masimo ma mabita, na ma itombele bakonzi, bée sa ilaa. Pho esengyesi obokye maphoo mamana mata kyelama phanza, kasi mena etetaaba suka ya mokyisi.»

¹⁰ Bobele Yesu amba ya wo na bée yokyé: «Ekolo yonoyo ya munwana na ekolo eyoko, bokonzi bonobo pha munwana na bokonzi boyoko.

¹¹ O bilele bikye, manyete ma munyingana, bisenzo na zilo sikusi ya mofa, maphoo ma inganga mamouta o ikolo na bilembo binene biamowenene.»

Yaamoyelela baekosi

¹² «Kasi o boo pha maphoo maso mamana, bamoeyakya bamba na enyokolo; bamoesambisa o mangambi ma makyita,

bamoenyosa o boko bamokye na bée o boo pha bakonzi na baangyesi ba mokyisi pho ya nkombo ya nga.

¹³ Yango mena bée wamoba manzoka ma nga.

¹⁴ Oebaka obokye tosenyesi na ibongya bo wamosamba bée.

¹⁵ Pho, nga, na moephe munoko na zebi sa obokye moto okoephunde takokyi ieyikyela ziko.

¹⁶ Ebe baongo na banyongo, banaa nyongo, baa ibota sa we, na bikamba ba bée bamoekaba, bamoingya baikye onte ya bée.

¹⁷ Bato baso bamoeyina pho ya nkombo ya nga;

¹⁸ kasi na munsuwe monomo nwa moto nwa bée ete moobiya.

¹⁹ Nde na ilendendala sa bée, wamozwa bomoo.»

Isambisama sa Yelusaleme

²⁰ «Emba waamowene bée Yelusaleme alungami na batuluku, oeba obokye imbele sa bootonokye phe sikokyi.

²¹ Emba, baamoba o Yuda, bée elotaka o mangomba, bamoba onte ya mokyisi, bée etokolo; bamoba o manzabi, bée saya nyolo o mokyisi!

²² Pho yamoba nkolo ya bolombe, obokye iso yakomama o buku pha Nwaphongo ikokysame.

²³ O nkolo me, ngongo na babasi baa ekama ná malekyele, pho mampasi makusi mamobaa o mokyisi na yoo pho ya bato me.

²⁴ Bababoma na mphata; bamokye na bée ntungye o bikolo biso, emba bato baate baaebe Nwaphongo bamooto Yelusaleme tee nono waamokoka imbele sa be.»

Iyaa sa Nwana wa Moto

²⁵ «Bilembo bamowene enene onte ya moo, onte ya bokombe na ba nyasesi, o munse, bato baate baebe Nwaphongo bamoba na ngongo, bamotekyenele na boba waamowene bée maa ma ebale enene manyingane.

²⁶ Bato bamowaa na boba pha ilota bofe phaamokpelemela mokyisi pho bokusi boso pha ikolo pha munyingana.

²⁷ Emba, bamowene Nwana wa Moto kaye onte ya mampata, na mwiya mwikye na nkyemo.

²⁸ Waamotata mapho me maso ikyelama, omielole otombe moto, pho imbele sa iyekandola sikomi phenephe.»

Ete ya nwete nwa fige

²⁹ Yesu amba kula bakpela ete yonyo yokye: «Kyeka nwete nwa fige na nzete nsuu:

³⁰ Wa lebolo yango, koebe bée mampenza nde na iikyeka obokye imbele sa ikyete sikokyi.

³¹ Nde bomo, na bée, wamowene bée mapho maso mamana makyelame, eba obokye Bokonzi pha Nwaphongo bokomi phenephe.

³² Nde phele nawo na bée, yoo eye etelekane obokye mapho mamana sabokyelamake.

³³ Ikolo na munse yamolekana, kasi maloba ma nga etemalekane.»

Nde kokyengye imbele sisu

³⁴ «Nde kobe na bokyengyi, pho ntema ya bée saotono na malanga, biseleko na maumunya ma mokyisi, emba mokolo me saebalikyinya,

³⁵ ndokolo bondendi; pho nwa mokpelemela bato baso bali o munse.

³⁶ Kasi salala ebuu, bondelekye imbelele siso, pho maphoo maso mamoya mamana mango saezwa; ombe na teme o boo pha Nwana wa Moto.»

³⁷ Yesu abaka kalekyinya nzanga o Tempelo pho ya iteya emba atokoloko waa nkokoloko pho ya ikye lala o ikolo sa ngomba ekyebangye bée ya faolive.

³⁸ Emba bato baso babaka baye oka ye na moyelo o Tempelo pho ya iya mooka.

22

Bakonzi bawangye iboma Yesu

¹ Eseleko ya Ilekana yakomaka phenenephe, eli eseleko ya mapa matumbe bée sa muno moulole mapa.

² Bakonzi ba banganga ba Nwaphongo na bateye ba mibeko balukaka malondo ma imolemolo pho bailaka bato.

Yudasi kalukye iungya Yesu

³ Emba Molemba amba nyolele Yudasi okobangye bée Isikaliyota, owa baka monomo onte ya iko mbuka babale.

⁴ Yudasi akyekye okana na bakonzi ba banganga ba Nwaphongo na bakonzi ba bakyengyele Tempelo pho ya iluka malondo ma ibaungyisela Yesu.

⁵ Bée babaka na nkyisa emba bamba okana obokye bamophe baphalanga.

⁶ Yudasi amba anola, amba tata iluka imbɛɛ silaa pho ya ibaungyisela yo bato saeba.

Yesu na baekosi bɛɛ balengyele eseleko ya Ilekana

⁷ Mokolo nwa eseleko ya mapa matumbe bɛɛ sa muno, nwa kokaka, mokolo mobome bɛɛ bana ba mampate pho ya eseleko ya Ilekana.

⁸ Yesu amba ya toma Petelo na Yoane, amba wo na bɛɛ yokye: «Bɛɛ kyende lolambela ntoma ya eseleko ya Ilekana, pho toze.»

⁹ Bamba motuna bɛkye: «Kozingye obokye tokye lamba bi?»

¹⁰ Yesu amba ya babuyisa yokye: «Wamunyolo bɛɛ o mokyisi, wamovana na moto monomo aphisi mbongo ya maa. Omobengye tee nono o ingambi sa munyolo yo

¹¹ ombe wo na mokolo ingambi bofo: “Moteye kaetune obokye: Oloteya elele eya mozaa yo ntoma ya eseleko ya Ilekana yo na baekosi bɛ?”

¹² Emba moto me amoeteya elele yonyo eenene eya ikolo onte ya ingambi, baunva ebongya na bolaa. Olambe ntoma ya eseleko om.»

¹³ Baekosi baesi ya kyende, bakye takana iso nde bo wabawolekye yo, emba bamba bongya ntoma ya eseleko ya Ilekana.

EsELEko ya Ilekana eenyakune

¹⁴ Waakoka imbɛɛ sa iza, Yesu yo na batoma bɛɛ baesi ya zala o mesa.

¹⁵ Amba ya wo na bɛɛ yokye: «Nabakyi na phowa ya iza eseleko ya Ilekana eye na bɛɛ minyamipha o boo pha nga inyokomo!»

16 Pho, nawo na bée, esikule zaa eseleko me mbala esuu tee nono wamokoka yango o Bokonzi pha Nwaphongo.»

17 Amba ya kpa kopho ya vinyo, waunva yo iphe Nwaphongo melesi, amba ya wo yokye: «Kpa kopho eye, oenywe bée baso.

18 Pho nawo na bée: Tata lolo esikule nywa maleku ma mbuma ya vinyo tee nono wamoya Bokonzi pha Nwaphongo.»

19 Bobele aesi ya kpa ipa, waaunva yo iphe Nwaphongo melesi, asikyesi, amba ya baphe sango yokye: «Eye eli nzoto ya nga, iambemi phoya bée. Nde kokyele bomo pho ya inzumunyaka.»

20 Nde bomo waaunva bée iza, amba ya kpa kopho yokye: «Kopho ya maleku eye eli ya sanga eenyakune ya malongo manga maamosweye pho ya bée.»

Yesu aimosi obokye baamoungya

21 «Kasi kyeka: Moto okonzungya, kaze na nga o mesa wawa!

22 Pho Nwana wa Moto amowa bo owa unva bongya Nwaphongo. Kasi ngongo ya moto owa mounya!»

23 Emba baekosi bamba tata itunana onte ya be, pho ya iyeba nza okokyi ikyela babona.

Oolekyi na ngambo nza?

24 Baekosi bamba tata iyika ziko pho ya iyeba olekyi na ngambo onte ya be.

25 Yesu amba ya wo na be: «Bakonzi ba nkyisi bakyele na makonzi ma bée yaa

bonkolo, na baakonza nkyisi bazingye obokye ba babangakye “bato baakyele bola”.

²⁶ Pho ya b̄εε, yango saba babona. Kasi oolekyi bola onte ya b̄εε akpe elele ya mosi, emba ookokambe akpe elele ya okoekyelele.

²⁷ Moto ozasi o mesa na okomokyelele, olekyi na ngambo nza? Teli ozasi o mesa? Kasi nga, nali onte ya b̄εε o elele ya okoekyelele.

²⁸ B̄εε oli bato babaka na nga o minyoko miso ma wenekye nga.

²⁹ Emba nga, naephe Bokonzi nde bo wa bompe Tata:

³⁰ Yango mena b̄εε wamozaa, wamunywa o mesa ma nga o Bokonzi pha nga. Wamba na zala o biziye ba bokonzi pho ya itena malombe ma mabota iko mbuka mabale ma Isalayεε.»

Yesu aimosi obokye Simo Petelo aamoangana

³¹ Nkolo amba ya wɔ na Simo Petelo yokye: «Simo, Simo, Molemba aeyongyi pho ya iyenyinga bokonyingye b̄εε mbuma ya ble.

³² Kasi nga, nabondesi pho ya we obokye ianola sa we sango sa unva. Emba iwe, waamo ya mbutolela we, okuya febi na we.»

³³ Petelo amba ya wɔ ne yokye: «Nkolo, nga naanosi inyolo o boloko naa iwa na we, elele yonoyɔ.»

³⁴ Yesu amba ya mobuyisa yokye: «Petelo na wɔ na we ngakye, nde o mokolo nwa lolɔ, soo sa botongokye, wa munzangana mbala iyato, obokye toonzebe.»

Baphalanga, ikuba na mumphata

35 Bobele Yesu amba ya tuna baekosi bée yokye: «Waaetomaka nga sa baphalanga, sa ikuba, sa mapapa, bée wazangaka ekpele?» Bamba buya bekye: «Phe.»

36 Amba wo na bée yokye: «Kasi, unwanwa eye, ooli na baphalanga, abaphile; nde bomo na ooli na ikuba; emba ootoli na mumphata, aungya munkoto nwe pho aombe mumphata.

37 Pho, na wo na bée, esengyesi obokye mapho maakoma bée pho ya nga o buku pha Nwaphongo mama makyelame: “Bamunyosa o molongo nwa babomi.” Nde phele, mapho maankyeki, mamokyelama.»

38 Baekosi bamba ya wo ne bekye: «Nkolo, kyeka mphata ibale.» Amba ya babuyisa yokye: «Wakokyi.»

Yesu kabondede o ngomba ya baolive

39 Yesu atokosi, aesi ya kyende o ngomba ya ba olive, bowamelekye yo. Baekosi bée bamba ya mobenga.

40 Waakoma bée o elele me, amba ya wo na bée yokye: «Bondede pho bée sakaa o bimekyi.»

41 Amba ya mana wali be, amigbosi nwana imbale, akye kusama, atati ibondede yokye:

42 «Tata, bo ozingyi manya kopho ya bolosi eye oka nga. Kasi sakyela boozingye nga, kyela nde boozingyi we.»

43 Emba anzelu monomo owa ikolo, amba motokolele pho ya imokuya.

44 Na ngongo boikye, amba kula bondede na bokusi. Ephamisa ye ebuto itanga o se ndokolo matanga ma malongo.

⁴⁵ Waunva yo ibondεε, atemi, aesi yakye oli baekosi βε. Akye βatakana balasi ebu na ngongo.

⁴⁶ Amba ya wɔ na βέε yokye: «Μενε ye, kolale! Langwa, βondεε phɔ βέε sakaa o bimekyi.»

Baakye Yesu

⁴⁷ Waataba Yesu kawɔ, βobεε βato baikye baesi. Yudasi mɔnɔmɔ na baekosi iko mbuka babale, moto owabaka o βoo pha βε. Amba ya susinya phenεphe na Yesu phɔ ya imoyamba.

⁴⁸ Kasi Yesu amba ya wɔ ne yokye: «Yudasi, koyambe Nwana wa moto, phɔ ya imungya!»

⁴⁹ Waawεε baekosi βa Yesu maphɔɔ malukye ikyelama, βamba motuna βekye: «Nkolo, tonwane na mphata?»

⁵⁰ Emba mɔnɔmɔ na βε, aesi ya tena itoo sa boloo sa moombo wa nganga munεε wa Nwaphongo.

⁵¹ Kasi Yesu amba ya wɔ yokye: «Le kyela babona, wakokyi.» Amba phila itoo sa moto me, amba mobikya.

⁵² Emba Yesu amba ya wɔ na βaa yakaka ya moakya, βakonzi βanganga βa Nwaphongo na βakonzi βa βanza Ingambi siinεε sa losambo na βa nkumu, yokye: «Phɔ ya iya nzakya oesi na mphata naná kpɔngu o mabɔkɔ ndokolo nga nali mwibi!»

⁵³ Nkolo iso, nabaka na βέε o Ingambi siinεε sa makyita, toikaka nzakya. Kasi imβεε sisi sili sa βέε, na sa βokonzi phaa enzɔmbi.»

Petelo aanga Yesu

⁵⁴ Baakye Yesu, baesi yakye ne bamunyose o ingambi sa nganga munene wa Nwaphongo. Petelo abaka kababengye na itakye.

⁵⁵ Balosaka nwenya o motema nwa lophango, Petelo akyekye ne zala onte ya bato baabaka bato nwenya.

⁵⁶ Nwanwasi monomo wa etoma, aesi ya mowene azasi phenephe na nwenya, aesi ya molembetela amba ya wo yokye: «Moto oyo ne abaka na Yesu.»

⁵⁷ Kasi Petelo amba angana yokye: «Nwanwasi oyo, nga si moebe.»

⁵⁸ Nwana bote, moto mosuu waamowene yo, amba ya wo yokye: «Na we oli monomo na be.» Kasi Petelo amba ya mobuyisa yokye: «Lele lolu, nga phe!»

⁵⁹ Sima ya ngonga yonyo, moto mosuu atingami na Petelo, amba ya wo ne yokye: «Nde phele, moto oyo abakyi na Yesu. Pho ne ali moto wa Galileya.»

⁶⁰ Kasi Petelo amba ya buya yokye: «Lele lolu, siebe maphoo malukye we iwoo.» Nde waataba yo iwoo, soo esi ya tongo.

⁶¹ Nkolo aekpa, aesi ya kyeka Petelo. Emba Petelo amba ya umunya maphoo maawoko Nkolo ne obokye: «Mokolo nwa lolu eye, soo sa botongokye, wa munzangana mbala iyato obokye toonzebe.»

⁶² Emba Petelo amba ya tokolo, abuto ilela na ngongo ikye.

Bato batosi Yesu baambi na mowanda

63 Bato baabaka bakyengèle Yesu, bamoekykye, bamba na mowanda.

64 Bamoziabaka miyo, bambe motuna bekye: «Teya obokye oli moimosi! Oewandi nza?»

65 Bakulaka motola na boikye.

Yesu kasambe o ikyita siinene

66 Waaye bunya, bankumu ba bayuda, bankonzi ba banganga ba Nwaphongo na bateye ba mifeko, baesi yaangana ikyita sinene, bamba bayelela na Yesu.

67 Bamba ya motuna bekye: «Bo oli Masiya? Oloumole.» Yesu amba ya babuyisa yokye: «Bo naeimosi, otoonzanole,

68 na bo naetuni motuna, otombuyisa.

69 Kasi tata lolu, Nwana wa moto amokye zala o eboko ya boloo ya Nwaphongo, owa mwiya.»

70 Emba, bee baso bamba ya motuna bekye: «Iwe nde Nwana wa Nwaphongo?» Amba ya babuyisa yokye: «Be mampenza owoo, eli nga.»

71 Emba bee bamba ya wo bekye: «Tonekula luka manzoka maaye, banga mampenza tookyi munoko nwe!»

23

Bakye na Yesu oboo pha Pilata

1 Bato baso baabaka o ikyita baesi ya teme, bamba ya kye na Yesu oka Pilata.

2 Emba bamba butwa imophunda bobo: «Tokye zwa moto oyo kaambya mobulu o mokyisi nwa banga: Kakatele bato saphuta mputi ya Kaisala, kambe na mibanga Masiya na mokonzi.»

³ Pilata amba motuna yokye: «Iwe mokonzi nwa bayuda?» Yesu amba mobuyisa yokye: «Ewo nde we.»

⁴ Pilata amba ya wo na bakonzi ba banganga na ná moluku nwa bato yokye: «Sikiyi zwa ewele ya inyetε moto oyo.»

⁵ Kasi bée bamba ititala na iwo bεkye: «Katomisa bato na mateya me obokye bakyele mobulu o Yuda mobimba, tata o Galileya tee nɔnɔ wawa.»

⁶ Waaoka Pilata babona, amba tuna naa moto me ali moto wa Galileya.

⁷ Waefa yo obokye Yesu ali moto wa mokyisi nwa Elode, amba ya mobuya oka Elode owabaka ne mi nkolo me o Yelusaleme.

Bakye na Yesu oboo pha Elode Antipasi

⁸ Wawene Elode Yesu, asepelaka na boikye, pho tata kala abaka na phowa ya imowene, pho ya maphoo mabaka yo kaokye pho ye. Ambaka baa kamokyekyele naa amokyela elekyesako.

⁹ Emba, amba tuna Yesu mituna miikye, kasi Yesu taika mobuyisa na lowoo.

¹⁰ Bakonzi ba banganga ba Nwaphongo na bateye ba Mibeko babaka wa mo, bamophundaka na bokusi.

¹¹ Elode na batuluku bée bamba motiyola, bamba moekye; bamba molasa etobu yonono elaa, amba mobuya oka Pilata.

¹² Mokolo me, Elode na Pilata babutwaka ekamba, bée baabaka phanza banguna.

Batenesi Yesu bolombe pha iwa

13 Emba Pilata amba ya banga bakonzi ba banganga ba Nwaphongo, bakonzi ba mokyisi,

14 amba wɔ na βέε yokye: «Βεε onzelesi na moto oyo phɔ kowɔ obokye kakosa bato bamane o nzela elaa; kasi nga, oomotuni nga o miyo ma βέε, sikyi mozwa nɔnɔ na ewele eekokyi na imoakya onte ya maphɔɔ masɔ maamophunde na βέε:

15 Elode ne taikyi mozwa na lowɔ, phɔ akuli lobuyisa yo. Yango mena tewali lowɔ lokoyi na iwa onte ya maphɔɔ makyela yo.

16 Namophe nde etumbu, bamobinde phimbo emba bamoleε kakyende».

17 [O biyenga bisɔ ba Ilekanaa, Pilate abaka kabatokoleε moto mɔnɔmɔ wa bɔlɔkɔ.]

18 Kasi βέε basɔ bamba aɲwana βekye: «Omobome emba olokandolele Balaba.»

19 Bakangaka Balaba o bɔlɔkɔ phɔ bato batɔmbɔkɔ o mokyisi, emba abomaka moto.

20 Pilata amba kula ya wɔɔɔ na βέε na ndengye ya iluka ikandola Yesu.

21 Kasi βέε bamba aɲwana βekye: «Omobakye o ekulusu, omobakye o ekulusu.»

22 Mbala eya iyato, Pilata amba wɔ na βέε yokye: «Bobe iye bokyesi moto oyo? Sizwe bobe bokyesi yo phɔ akokye na iwaa. Namophe etumbu ya phimbo emba namoleε kakyende.»

23 Kasi βέε baititalaka nde na iaɲwana nzaga, na iyonga obokye abakyeme o ekulusu, emba nzanga ya βέε ya baka kyikole nde bokosi.

24 Emba Pilata amba tena lowɔ me ndengye eya ongaka βε.

25 Amba kandola moto owa ongaka βε, iyo owa kangaka yo o bɔlɔkɔ phɔ ya itombɔ na iboma moto. Ka phɔ ya Yesu, amba moambya obokye bamokyele boozingyi βε.

Babakyi Yesu o ekulusu

26 Waaba batuluku bakwendε na Yesu, baesi yakpa moto monomɔ wa mokyisi nwa Sirene nkombo ye Simo kaute o inzabi. Baesi ya mophisa ekulusu phɔ aenyanya o sima ya Yesu.

27 Moluku nwa bato moikye nwabaka momobengye, na babasi baba bamiwande mantolo na imiima phɔ ye.

28 Yesu amba miekpinya biili βεε amba wɔ na βεε yokye: «Bana ba babasi ba Yelusaleme, salela phɔ ya nga kasi lela phɔ ya βεε mampenza na phɔ ya bana ba βεε.

29 Phɔ kyeka nkolo kyiye yaamowɔɔ βεε obokye: “Nkonzo na babasi baa komba na baatebaika bota na baatebaika nwyangya.”

30 Emba bamobutwa iwɔɔ na mangomba obokye: “Kaa o ikolo sa banga!” na ná makosi obokye: “Olozibe”.

31 Phɔ bobakyesi babona na ηwete mobio, mi ηwaaunga yamba ba bo?»

32 Bayakaka na ná bato babale basuu, bato babe, phɔ bababome na Yesu elele yɔnɔyɔ.

33 Waakoma βεε o elele ekyebangye βεε «En-gyengyele», wamɔ, bamba mobaka na bato babe babale baabana, ona o boloo, omoyɔkɔ o bowee.

34 Emba Yesu amba wɔ yokye: «Tata, obalimbisa phɔ tebaebe ikyikyele βε.» Bamba maa mbese phɔ ya ikaba bitobu βε.

³⁵ Bato batemekeye wamo pho ya ikyeka; baakonzi, be, bamoekyekye, bekye: «Abikyaka bato basuu, amibikya yo mampenza bo ali Masiya owa olo Nwaphongo!»

³⁶ Batuluku na bee bamoekyekye me. Bamba ya susana pho ya imophe maleku maa ngaa, bekye:

³⁷ «Bo oli mokonzi nwa bayuda, omibikya we mampenza!»

³⁸ Yabaka na ikomi sonoso o ikolo se: «Moto oyo ali mokonzi nwa bayunda.»

³⁹ Monomo na bato babe babakaka bee o ekulusu amotolaka yokye: «Iwe toli Masiya? Omibikya we mampenza, ombe lobikya na banga!»

⁴⁰ Kasi omoyoko amba mooya obokye: «Iwe toolote Nwaphongo? Pho nawe ozwe nde etumbu bomo me.

⁴¹ Pho ya banga, eli bosembo: Tozwe bofe phaakyelaka banga; Kasi yo taika kyela bofe bonobo.»

⁴² Emba amba ya wo yokye: «Yesu, onzumun-yaka waamoya we o bokonzi pha we.»

⁴³ Yesu amba mobuyisa yokye: «Nde phele na wo na we: Lolo, wa mobaa na nga o paladiso.»*

Iwa sa Yesu

⁴⁴⁻⁴⁵ Waakoma bunya i moto, moo moesi ya mana. Enzombi yamba ya ziba mokyisi mobimba tee nono o ngonga ya iyato eya nkonkolo. Emba etobu eyanda eyabaka o Tempelo yakakwaka na mibale. ⁴⁶ Yesu amba

* **23:43 23:43** Paladiso eli elele eya ema bato baanola Nwaphongo bo fa we. Mokyisi nwa nkyisi.

yaanwana ηwangye mokusi yokye: «Tata, naambye molimo ηwa nga o maboko ma we.» Waaunva yo iwo babona, akati motema.

⁴⁷ Waawene mokonzi ηwa batuluku maphoo maso mabakyi malekane, amba kumbela Nwaphongo yokye: «Nde phele, moto oyo abakyi moto wa bosembo.»

⁴⁸ Bato baso baayakaka yaangana pho ya lowo me, wawene bee maphoo malekaa, babutwaka oka bee na ikyemi miwanda mantolo.

⁴⁹ Bikamba ba Yesu biso, ebe na babasi baabaka bamobengye tata nono Galileya batemekye itakye pho ya ikyeka yaabaka kyilekane.

Ndengye eya kundama Yesu

⁵⁰ Ikyeka bofo, moto monomo na nkombo Zozefu aesi; abaka monomo na bato ba ikyita siinene, moto molaa na wa bosembo.

⁵¹ Iyo alekye maumunya na maphoo maabaka baa ikyita sinene bakyele. Iyo moto wa Alimatayi, mokyisi monomo ηwa bayuda. Abaka kaziya Bokonzi pha Nwaphongo.

⁵² Aesi ya kye onga Pilata ebembe ya Yesu.

⁵³ Bobele, aesi ya eyuya, amba ya mozinga na etobu amba molangya o ilita sa ima bee o motema ηwa mabanga, omoo naino tefakundi moto.

⁵⁴ Yabaka mokolo ηwa ilengyele mokolo ηwa sabata eyalukaka na itata.

⁵⁵ Babasi babengaka Yesu uta o Galileya baesi na Zozefu molongo. Babaka bakyeke o ilita ndengye eyalanyaka bée ebembe ya Yesu.†

⁵⁶ Bobele baesi ya butwa, bamba bongya malasi na mauta maa solo elaa pho ya ebembe ya Yesu.

Emba mokolo nwa sabata baamba emaa bokoongye mibeko.

24

Yesu akundoo

¹ Mokolo nwa sabata moumbo, na moyelo, babasi baesi ya kyende o ilita baphisi malasi mabongyaka be.*

² Baesi ya kye zwa ibanga simani o munoko nwa ilita.

³ Waanyolo be, tebaikyi kye zwa nzoto ya Nkolo Yesu.

⁴ Waaba bée sakula eba maphoo maa iwoo, kyeka bobo bato babale balati bitobu bitane pee baesi yabatokolele.

⁵ Na bona boobo, bamba nyokye maboo o se waba bato babana bawo na bée obokye: «Pho ya'ye kolukye moto ooli na bomoo onte ya bawe?»

⁶ Tali wawa, kasi akundoo. Umunya ya ewolekye yo waataka ba yo o Galileya.

⁷ Awoko yokye: “Esengyesi obokye Nwana wa moto aambyame o maboko ma bato ba masumu,

† **23:55 23.55** Malasi me mautamaka na nkata na ná bibolo ba solo elaa. Lokola nkata ya tii, mundulumba, ngola, yombo.

* **24:1 24.1** Malasi me mautamaka na nkata na ná bibolo ba solo elaa, ndokolo ngola, yombo, na iyoko.

bamobakye o ekulusu emba o mokolo nwa iyato akundwe.”»

⁸ Emba bamba umunya maloba me.

⁹ Waa uta bée o ilita, bamba ya imola maphoo maso mamana oka baekosi iko mbuka monomo na bato basuu baso.

¹⁰ Babasi me yabaka Maliya ma Magadala na Zaani na Maliya nyango wa Zake. Na babasi basuu baabaka na bée molongo baimolaka batoma nde bomo.

¹¹ O miyo ma be, maloba me temaikaka baa na ntina emba tebambaka na anolela babasi me.

¹² Kasi Petelo amba ya kyilingana o ilita; waamina yo ikyeka, aweni nde bitato na bitato. Amba ya butwa oka ye na ikamwa na isoo yaalekanaka.

Yesu atokolesi baekosi babale o nzela ya Emaus

(Malako 16.12-13)

¹³ Kyeka nde muna mokolo me, babale onte ya bée bakyendekye o mokyisi monomo nkombo Emaus, itakye na Yelusaleme ngonga ibale ya itambula.

¹⁴ Babaka bawono onte ya bée na maphoo maso maaleka.

¹⁵ Emba, waaba bée basolole na ika ziko, Yesu yo mampenza aesi phenephe na be, atati itambula na bée nzela yonoyo;

¹⁶ kasi miyo ma bée mazibamaka, tebakokaka imoeba.

¹⁷ Yesu amba ya batuna yokye: «Maphoo iye maabakyi bée koikye ziko o nzela?» Emba bamba teme, batondaka na ngongo.

18 M̄n̄om̄o na bε, nkombo Kleopasi, amba ya motuna yokye: «Onte ya bato baso baali o Yelusaleme, eli nde we otoebe maphoo mauti ilekana inkolo iye?»

19 Amba ya batuna yokye: «Maphoo iye?» Bamba mobuyisa bεkye: «Maphoo maakyekyi Yesu wa Nazarete, oobakyi moimosi m̄n̄om̄o wa mwiya n̄wa bitoma na n̄wa maloba o miyo ma N̄waphongo na o miyo ma bato baso.

20 Bakonzi ba banganga ba N̄waphongo na bakonzi ba mokyisi bamoambe obokye bamobome emba bamba mobaka o ekulusu.

21 Emba banga, tolemelaka obokye abakyi moto ounvakyi manya Isalayele o boombo. Kasi lolu eli mokolo n̄wa iyato tata waakyelama maphoo me.

22 Kasi babasi baayoko baabe na banga balokamwisa: Bakyekye na moyelo o ilita

23 emba waaba bεε sakye zwa nzoto ye, baya wo bεkye baweni banze bawo na bεε obokye ali na bomoo.

24 Bebi na banga baayoko bamba ya kyende o ilita, bεε bamba kye wene nde bo wawoko babasi me; kasi yo, tebaika mowene.»

25 Emba yo amba ya wo na bεε yokye: «Ooo! Bεε bato bazanga mayele, na mandondo makusi o ianola yaa woo baimosi ba N̄waphongo!

26 Tesengyelakyi obokye Klisto aokye bolosi emba ambe nyolo o nkyemo ye?»

27 Emba amba balimbolela iso yakoma bεε o buku pha N̄waphongo pho ye tata oka Mose tee n̄ono oka baimosi ba N̄waphongo baso.

²⁸ Bamba ya koma phenephe na mokyisi mokyende be, yo amba kyela ndokolo kalekane.

²⁹ Bamba ya mozimba bekye: «Bunya boleka, lala na banga wawa.» Emba amba ya nyolo o ingambi pho ya ilala na be.

³⁰ Nzuka wa ba yo na bee o mesa, amba kpa ipa, aphe Nwaphongo melesi, asikyesi emba amba baphe sango.

³¹ Emba miyo ma bee mamba ya ingwa bamba moeba, bobele aesi ya lem.

³² Emba bamba butwa itunana obokye: «Mandondo ma banga tematondakyi na nkyisa waaba yo kalolimbolele o nzela mapho maakoma bee o buku pha Nwaphongo?»

³³ Nde imbela me, baesi ya teme, babuto o Yelusaleme. Bakye takana baekosi iko na monomo baanga na bebi na be.

³⁴ Bamba baimola obokye: «Eli nde phele! Nkolo akundo. Atokolesi na Simo.»

³⁵ Emba baekosi babale baabana bamba baimola mapho maso malekanaka o nzela na ndengye eyamoebaka bee na ikyese mapa.

Yesu amiweninye na baekosi be

(Matiye 28.16-20; Malako 16.14-18; Yoane 20.19-23; Bitoma 1.6-8)

³⁶ Waaba bee bawo baabona, Yesu yo mampenza aesi ya batokolele atemi onte ya be, amba ya wo na bee yokye: «Bose bo bee na bee.»

³⁷ Na boobo, bawenekye inganga, baumunyaka obokye baweni mozisi.

³⁸ Emba amba wɔ na b́́e yokye: «Phɔ ya'ye mandondo ma b́́e mali o ikolo? Phɔ ya'ye koikye ziko?»

³⁹ Kyeka matandala na makaka ma nga: Eli ndenga. Kyeka, inkume, mozisi tali na nsoti na ná mpee bokonvene b́́e na yango bobo.»

⁴⁰ Waa wɔ yo babona, amba ya bateya matandala na makaka mɛ.

⁴¹ Tebakokaka naino anola phɔ ya nkyisa, babaka bakamwe nde bokamo. Emba Yesu amba ya batuna yokye: «Oli na njwana ekpele wa iza wawa?»

⁴² Bamba mophe ete ya swe eya kalanga bɛ.

⁴³ Amba ekpa, aesi ya ezaa o miyo ma bɛ.

⁴⁴ Bobele amba ya wɔ na b́́e yokye: «Kyeka maphɔɔ maewolekye nga wataaka ba nga na bɛ: Esengyesi obokye maphɔɔ masɔ maakoma b́́e phɔ nga o buku pha Mibeko ma Mose, baimosi ba Nwaphongo na o Meembo makokyisame.»

⁴⁵ Emba amba ya ingola mayele ma b́́e phɔ basɔsɔlo yaakoma b́́e o buku pha Nwaphongo.

⁴⁶ Amba na wɔ na b́́e yokye: «Eli nde bowakoma b́́e obokye: Klisto amooka bolosi amba na kundwa onte ya bawe mokolo nwa iyato.

⁴⁷ Baamba na teya na nkombo ye ibongola mandondo na ilimbisa sa masumu o nkyisi iso, tata na Yelusaleme.

⁴⁸ Eli nde b́́e mana manzoka.

⁴⁹ Emba nga, namoetomela yaa elakyela Tata. B́́e oikalaka nde o mokyisi munene mumu nono wamotonda b́́e na mwiya njwaa mouta o ikolo.»

Yesu abaa o Ikolo

⁵⁰ Bobele amba ya kyende na bée tee mbale ya Betani, amba ya tomba mafoko, amba bapambola.

⁵¹ Waaba yo kabapambole, amba ya kabana na bée nono waa baa yo o ikolo.

⁵² Waaunva bée imokusamela, bamba ya butwa o Yelusaleme, batondi na nkyisa.

⁵³ Nkolo iso babaka o Ingambi siinene sa Nwaphongo pho ya imokumbela.

CXXX

Lobala NT

Lobala: Sangola Eenyakune New Testament

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Lobala)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 May 2025 from source files dated 10 May 2025

45dc5a8e-f513-5ba3-aad6-e48bd1d5b563